

KAZNENOPRAVNA SURADNJA U EUROPSKOJ UNIJI

Priručnik za polaznike

Moduli:

- I. TREĆI STUP EUROPSKE UNIJE
- II. IZRUČENJE I EUROPSKI UHIDBENI NALOG
- III. UZAJAMNA KAZNENOPRAVNA POMOĆ
U EUROPSKOJ UNIJI
- IV. TIJELA KAZNENOPRAVNE SURADNJE
EUROPSKE UNIJE

Obrazovni materijal priredili:

Doc. dr. sc. Zlata ĐURĐEVIĆ,
Docentica na Katedri za kazneno procesno pravo Pravnog
fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Françoise TRAVAILLOT,
Magistrat
Adjointe au chef du service des affaires européennes et
internationales
Ministère de la justice

Juan ECHEVERRÍA GUIASOLA,
Fiscal del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña

SADRŽAJ PRIRUČNIKA

Uvod	3
Modul I. – Treći stup Europske unije: Suradnja policije i pravosuđa u kaznenim stvarima	9
Modul II. – Europski uhidbeni nalog	33
Praktični primjeri s vježbama.....	61
Obrazac Europskog uhidbenog naloga.....	63
Modul III. – Uzajamna kaznenopravna pomoć u Europskoj uniji	69
Savjeti za razradu i provedbu zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć	109
Primjeri zamolba za međunarodnu pravnu pomoć.....	113
Modul IV. – Tijela kaznenopravne suradnje Europske unije	121
Praktični primjer s vježbom.....	161
Popis pravnih izvora.....	163
Radni materijal	165

Uvod

Od strane Europskih partnera u projektu CARDS 2003., Pravosudne akademije i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a u skladu s izraženim potrebama za stručnim usavršavanjem državnoodvjetničkih dužnosnika, inicirana je razrada teme "Kaznenopravna suradnja u Europskoj uniji".

Navedena tema određena je sadašnjim statusom Republike Hrvatske, kao kandidatom za članstvo u Europskoj uniji, te prilikom da od strane europskih partnera budemo upoznati s njihovim iskustvima u primjeni novih pravnih instrumenata kaznenopravne suradnje u EU.

Ciljana skupina za usavršavanje

Slijedom navedenih odrednica, ciljana skupina ovog treninga bili bi svi državnoodvjetnički dužnosnici (kako općinskog, tako županijskog nivoa), te savjetnici.

Ciljevi usavršavanja

Cilj usavršavanja kroz radionice je kroz četiri modula

- Upoznati se s trećim stupom EU – razvoj i sadržaj
- Prikazati nove pravne instrumente kaznenopravne suradnje u Europskoj uniji
  - Europski uhidbeni nalog
  - Okvirna odluka o osiguranju imovine ili dokaza
  - Okvirna odluka o uzajamnom priznanju novčanih kazni
  - Zajednički istražni timovi
- Prikazati strukturu i ovlasti tijela kaznenopravne suradnje u EU (Eurojust, Europol, OLAF)
- Upoznati se s stupnjem usklađenosti hrvatskog prava s pravnom stečevinom u ovom području
- Raspraviti praktične probleme i moguća rješenja

Izbor sadržaja obuhvaćenog u materijalu

Materijal je podijeljen u četiri modula, i to:

1. Treći stup Europske unije: Suradnja policije i pravosuđa u kaznenim stvarima
2. Europski uhidbeni nalog
3. Uzajamna kaznenopravna pomoć u Europskoj uniji
4. Tijela kaznenopravne suradnje Europske unije

Za potrebe svakog modula dat će se teoretska razrada sadržaja modula, PowerPoint prezentacija, te praktični primjeri u smislu ostvarenja načela aktivnog učenja, time da to mogu biti hipotetski slučajevi ili stvarni predmeti iz sudske prakse, prerađeni i pripremljeni kao podloga za učenje. Dat će se pregled osnovne i dodatne literature koja je korištena, a kojim se potiče polaznike radionice na dodatni samostalni rad i proširenje znanja dobivenog na radionici.

Na priloženom CD-u nalaze se pojedine, ali i cjelovite odredbe propisa relevantnih za ovo stručno usavršavanje, te za rješavanje praktičnih primjera u skupinama.

Također će se na kraju stručnog usavršavanja, od strane polaznika izvršiti ocjena ovog usavršavanja, bez nazočnosti voditelja radionice/predavača, a prema upitniku koji se dijeli prije kraja seminara i nakon toga se vrati osobi odgovornoj za poučavanje.

Slide 1

PRAVOSUDNA AKADEMIJA
Seminar
2006. / 2007.

**KAZNENOPRAVNA SURADNJA U
EUROPSKOJ UNIJI**

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 2

Ciljevi seminara

- Upoznati se s trećim stupom EU - razvoj i sadržaj
- Prikazati nove pravne instrumente kaznenopravne suradnje u Europskoj uniji
  - Europski uhiđbeni nalog
  - Okvirna odluka o osiguranju imovine ili dokaza
  - Okvirna odluka o uzajamnom priznanju novčanih kazni
  - Zajednički istražni timovi
- Prikazati strukturu i ovlasti tijela kaznenopravne suradnje u EU (Eurojust, Europol, OLAF)
- Upoznati se s stupnjem usklađenosti hrvatskog prava s pravnom stečevinom u ovom području
- Raspraviti praktične probleme i moguća rješenja

Slide 3

Program radionice

Četiri nastavne jedinice

I. Uvod: Treći stup Europske unije

II. Europski uhiđbeni nalog

Grupni rad na praktičnim ciljano problemskim slučajevima

III. Uzajamna sudska pomoć u kaznenim stvarima u EU

Grupni rad na praktičnim ciljano problemskim slučajevima

IV. Tijela pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u EU

Grupni rad na praktičnom ciljano problemskom slučaju

Modul I

Treći stup Europske unije

Slide 1

TREĆI STUP EUROPSKE UNIJE

Suradnja policije i pravosuđa u kaznenim stvarima

- povijesni razvoj, institucionalni aspekti, ciljevi -

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 2

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Povijesni kontekst: put stvaranja III. stupa EU

Stvaranje Europske zajednice započinje oko 1950.

- samo ekonomska integracija / četiri tržišne slobode

Kaznenopravna suradnja u okviru EU počinje oko 1990.

Između 1950. i 1990., kaznenopravna suradnja:

- bilateralna
- regionalna - najvažniji institucionalni okvir je Vijeće Europe - konvencije
- globalna (Interpol, OECD, UN)

Ugovor o EZ ne sadrži kaznenopravne odredbe

EZ nema kaznenopravne nadležnosti

➤ ključna pitanja kojima se zadire u nacionalni suverenitet

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 3

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Povijesni kontekst: put stvaranja III. stupa EU

Nakon 70-tih promjena statusa quo:

- porast političkog terorizma
  - prekogranični kriminalitet
  - povećane migracije i izbjeglice
- neformalna suradnja DČ EZ: TREVI, CELAD ...

1990. Drugi Schengenski sporazum

- stupa na snagu 1993.
- ukidanje kontrole na unutarnjim granicama EU
- ukidanje granica za počinitelje, ne za državna tijela

- Potreba za intenzivnijom kaznenopravnom suradnjom između DČ EZ

Slide 4

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Obilježja prvih oblika kaznenopravne suradnje

- međudržavni karakter
- instrumenti međunarodnog javnog prava: konvencije, rezolucije i preporuke
- konsenzus
- prevlast izvršne vlasti
- bez globalne političke strategije: fragmentirane i reaktivne politike

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 5

EUROPSKA UNIJA

Ugovor iz Maastrichta iz 1992.(1993.)
“Hramska arhitektura EU”

1. stup =
Europska zajednica

Jedinstveni pravni, politički i gospodarski poredak

Zajedničke unutarnje i vanjske politike

- slobodan promet robom
- poljoprivreda
- tržišno natjecanje
- okoliš
- diskriminacija ...

→ Supranacionalni karakter

→ metoda integracije neposredan učinak

2. stup =
vanjska politika
pitanja sigurnosti i obrane

→ Metoda međuvladine suradnje, slabo obvezujuća

3. stup =
pravosuđe i unutarnji poslovi

→ Mješovita metoda, još uvijek naglašene međuvladine suradnje

Pravosudna akademija CARDS 2003

Slide 6

Okviri kaznenopravne suradnje u Europi

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Vijeće Europe (46 država članica)

- Albanija
- Andora
- Armenija
- Azerbejdžan
- Bosna i Hercegovina
- Bugarska
- Hrvatska
- Gruzija
- Makedonija
- Lihtenštajn
- Moldavija
- Monako
- Rumunjska
- Rusija
- San-Marino
- Srbija
- Turska
- Ukrajina

Schengenska suradnja = EU (27) + 3

- Švicarska
- Island
- Norveška

Europska Unija = 27 država članica

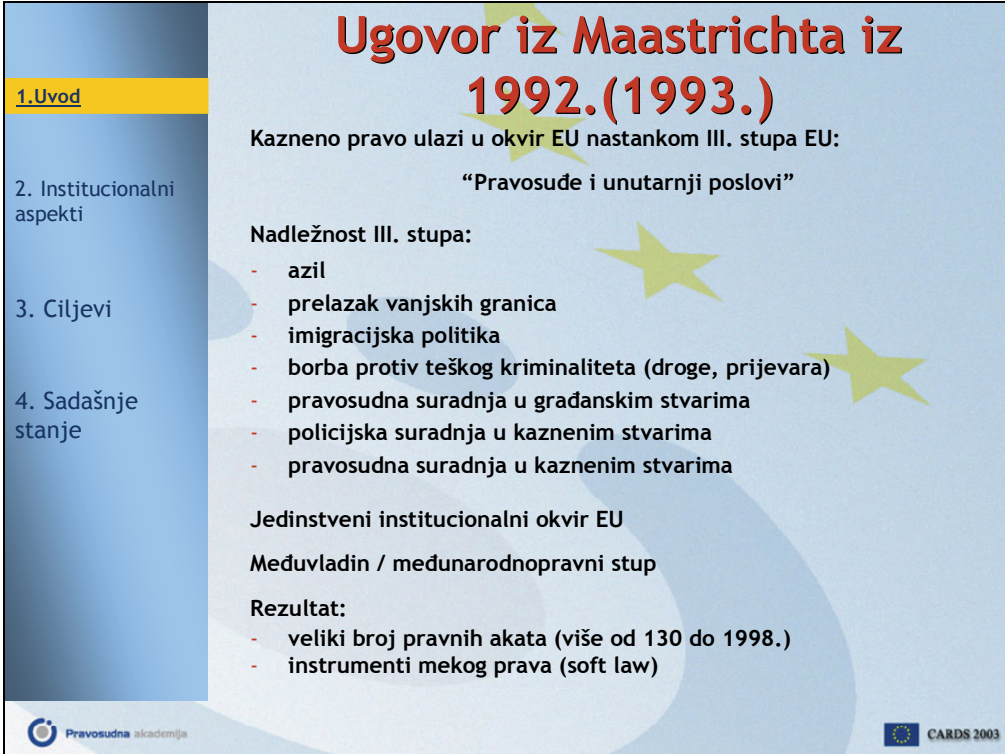
· Njemačka	· Litva
· Austrija	· Malta
· Belgija	· Poljska
· Cipar	· Portugal
· Danska	· Češka Republika
· Španjolska	· Ujedinjeno Kraljevstvo
· Estonija	· Slovačka
· Finska	· Slovenija
· Francuska	· Švedska
· Mađarska	· Bugarska
· Irska	· Rumunjska
· Italija	
· Letonija	

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 7

The slide features a light blue background with a faint map of Europe and several yellow stars. A vertical sidebar on the left contains a yellow header '1. Uvod' and four blue items: '2. Institucionalni aspekti', '3. Ciljevi', and '4. Sadašnje stanje'. The main content area is white with red and black text. The title 'Ugovor iz Maastrichta iz 1992. (1993.)' is in large red font. Below it, 'Kazneno pravo ulazi u okvir EU nastankom III. stupa EU:' is in black, followed by the quote '“Pravosuđe i unutarnji poslovi”'. The section 'Nadležnost III. stupa:' is followed by a bulleted list of six items. Below that, 'Jedinstveni institucionalni okvir EU' and 'Međuvladin / međunarodnopravni stup' are listed. The 'Rezultat:' section follows with a bulleted list of two items. Logos for 'Pravosudna akademija' and 'CARDS 2003' are at the bottom.

Ugovor iz Maastrichta iz 1992. (1993.)

Kazneno pravo ulazi u okvir EU nastankom III. stupa EU:
“Pravosuđe i unutarnji poslovi”

Nadležnost III. stupa:

- azil
- prelazak vanjskih granica
- imigracijska politika
- borba protiv teškog kriminaliteta (droge, prijevara)
- pravosudna suradnja u građanskim stvarima
- policijska suradnja u kaznenim stvarima
- pravosudna suradnja u kaznenim stvarima

Jedinstveni institucionalni okvir EU
Međuvladin / međunarodnopravni stup

Rezultat:

- veliki broj pravnih akata (više od 130 do 1998.)
- instrumenti mekog prava (soft law)

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 8

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Ugovor iz Amsterdama iz 1997.

Treći stup postaje isključivo kaznenopravni:

“POLICIJSKA I PRAVOSUDNA SURADNJA U KAZNENIM STVARIMA”

Dio *acquisa* III. stupa prenesen u I. Proces odlučivanja prenesen na Zajednicu za:

- carina
- zaštita finansijskih interesa EU (prijevara)
- azil, vize, imigracija,
- pravosudnja suradnja u građanskim stvarima

Schengen *acquis* uključen u III. stup

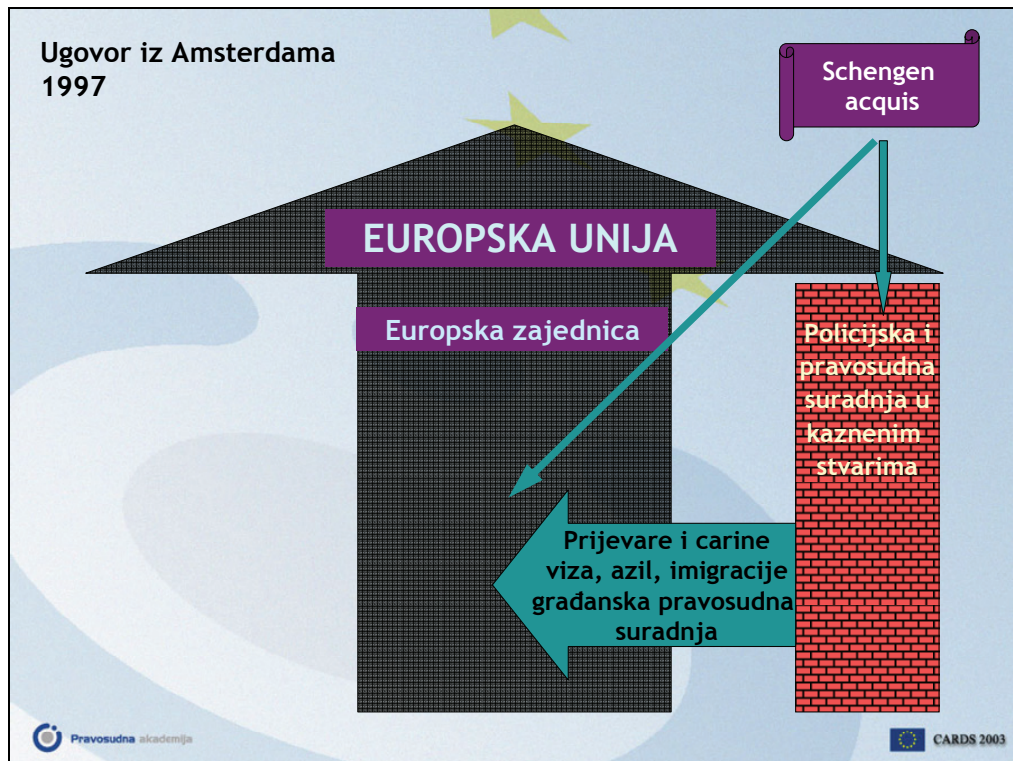
Novi cilj:

“zajednički prostor slobode, sigurnosti i pravde”

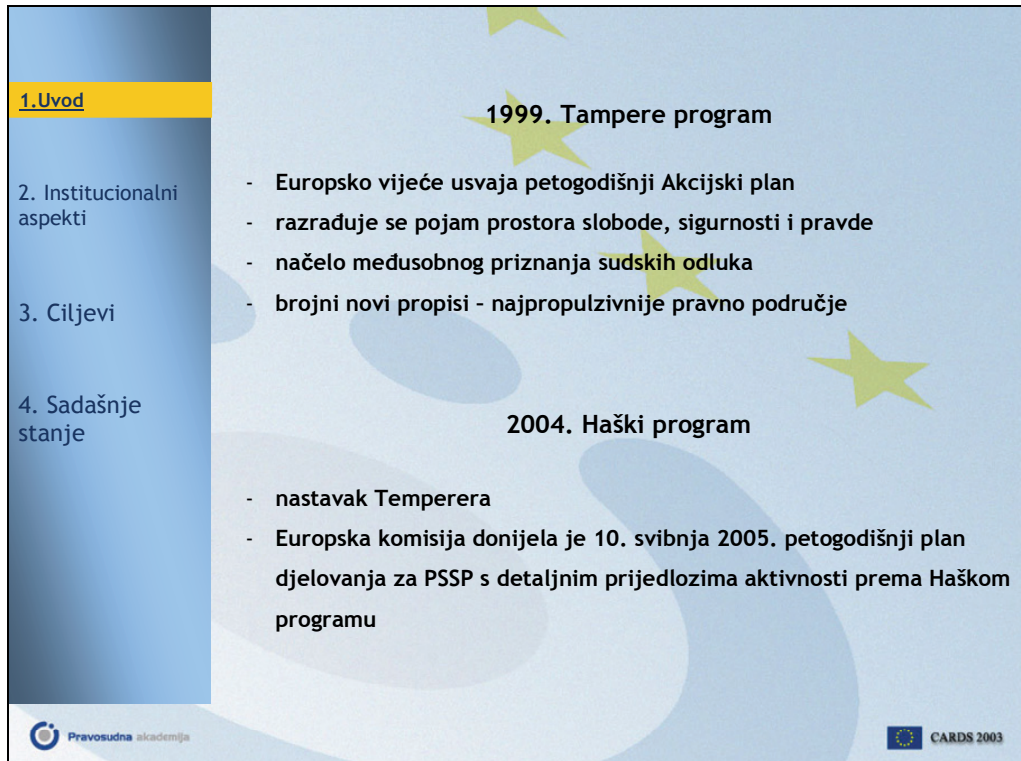
Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 9

Slide 10

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

1999. Tampere program

- Europsko vijeće usvaja petogodišnji Akcijski plan
- razrađuje se pojam prostora slobode, sigurnosti i pravde
- načelo međusobnog priznanja sudskih odluka
- brojni novi propisi - najprospulzivnije pravno područje

2004. Haški program

- nastavak Temperera
- Europska komisija donijela je 10. svibnja 2005. petogodišnji plan djelovanja za PSSP s detaljnim prijedlozima aktivnosti prema Haškom programu

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 11

Zakonodavni instrumenti III. stupa

- **Osnivački ugovori**
  - Maastricht, Amsterdam, Nica (Ustav za Europu?)
- **Konvencije**
  - mnogostrani međunarodni ugovori
  - međunarodnopravno obvezujući - ratifikacija
  - nakon ½ DČ stupaju na snagu
  - provedbene mjere se donose 2/3 glasova u Vijeću
- **Okvirne odluke**
  - Izravno obvezujuće (bez ratifikacije)
  - nema izravnog učinka
  - svrha je harmonizacija nacionalnih zakona
- **Odluke** - bilo koja svrha osim ↑
- **Zajednička stajališta** - nisu pravno obvezujuća
- **Zajedničke akcije** (zamijenjene odlukama 1997.)

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 12

Institucije Europske unije

Europsko vijeće (Vijeće Unije)

- predstavlja države članice
- sada je europski zakonodavac
- sastanci resornih ministara država članica
  - Vijeće ministara pravosuđa i unutarnjih poslova država članica
- Vijeće djeluje uz pomoć glavnog tajništva
- dominantna institucija - prevlast nacionalnih interesa

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

a) Instrumenti

b) Institucije

c) Procedura

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 13

Europska komisija

- Izvršno tijelo
- u III. stupu zakonodavna inicijativa - predlaže Vijeću nove pravne akte
- osigurava primjenu usvojenih zakona
- ona je “čuvar” Ugovora
- sastavljena od po 1 povjerenika iz svake DČ koji su neovisni
- vrlo razvijena administracija

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

a) Instrumenti

b) Institucije

c) Procedura

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 14

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

a) Instrumenti

b) Institucije

c) Procedura

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Europski parlament

- predstavlja građane Unije
- njegovi zastupnici se biraju sveopćim izborima na nacionalnom nivou
- u III. stupu ima savjetodavnu ulogu u zakonodavnom postupku
- ima vrlo ograničenu ulogu zasada, no to se treba promijeniti s prihvaćanjem Ustavnog ugovora
- pravni akti III. stupa nemaju demokratsku legitimaciju

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 15

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

a) Instrumenti

b) Institucije

c) Procedura

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Europski sud pravde

- Amsterdam - nadležnost u III. stupu
- ocjena zakonitosti pravnih akata III stupa
- tumačenje propisa (okvirnih odluka, konvencija)
- povodom prethodnih pitanja i zahtjeva za ocjenu zakonitosti sudova DČ
- svi sudovi ili samo najviši

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 16

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Ciljevi III. stupa

čl. 29. UEU
Stvaranje

PODRUČJA SLOBODE, SIGURNOSTI I PRAVDE

zajedničkom akcijom DČ u području policijske i pravosudne suradnje i boreći se protiv rasizma i ksenofobije

Postoji zajednički prostor sa slobodnim kretanjem ljudi, kapitala, robe i usluga, ali **ne postoje** jednaki sigurnosni uvjeti i jednake mogućnosti ostvarivanja pravde

Ciljevi:

- sloboda kretanja osoba
- podizanje razine sigurnosti u EU
- pravda = jednak pristup sudovima i tijelima vlasti svim građanima EU

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 17

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

Stvarna nadležnost III. stupa

- rasizam i ksenofobija
- terorizam
- zlouporaba droga
- transnacionalni kriminalitet
- krijumčarenje osoba
- kaznena djela protiv djece
- nezakonita trgovina oružjem
- korupcija

Sredstva djelovanja

a) policijska i pravosudna suradnja

b) harmonizacija kaznenog materijalnog prava

- radi ostvarivanja ciljeva III. stupa
- stvaranje zajedničkih minimalnih pravila o obilježjima kaznenih djela i kazni
- okvirne odluke

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 18

Policijska suradnja

- 1. Uvod
- 2. Institucionalni aspekti
- 3. Ciljevi
- 4. Sadašnje stanje
- a) Policijska suradnja**
- b) Pravosudna suradnja
- c) Budući izazovi

→ 1. faza (od 1990.): suradnja u okviru Schengena

- pravna osnova za razmjenu informacija

Schengenski informacijski sustav (SIS)

- centralna baza podataka važnih za kazneni progon
- on-line pristup policijskim bankama podataka drugih DČ

Prekogranično nadziranje i potjera

- nastavak nadzora i praćenja na teritoriju susjedne DČ

→ 2. faza (od 1995.): Europol

- centralna uloga u provođenju policijske suradnje
- analiza podataka
- zajednička edukacija i evaluacija rada

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 19

Pravnosudna suradnja

Temelj - Europska konvencija o ljudskim pravima

Područja aktivnosti:

- uzajamno priznanje sudskih odluka - **TEMELJNO NAČELO**
- ujednačavanje zakonodavstva
- instrumenti za operacionaliziranu suradnju (Eurojust, Europska sudska mreža)

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

a) Policijska suradnja

b) Pravnosudna suradnja

c) Budući izazovi

Pravnosudna akademija

CARDS 2003

Slide 20

1. Uvod	→ 1. faza (od 1990.): Od tradicionalne suradnje do napredne suradnje
2. Institucionalni aspekti	- promicanje izravnih kontakata među pravosudnim tijelima - zadržavanje međuvladina karaktera suradnje - «Dobra praksa»
3. Ciljevi	- Europska sudska mreža - Modernizacija pravosudne suradnje (telekomunikacija, informatizacija)
4. Sadašnje stanje	→ 2. faza : od unaprijeđene suradnje do područja slobode, sigurnosti i pravde
a) Policijska suradnja	a) harmonizacija kaznenog zakonodavstva
b) <u>Pravosudna suradnja</u>	b) Eurojust
c) Budući izazovi	c) međusobno priznanje sudskih odluka u kaznenim stvarima d) zajednički istražni timovi

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 21

Budući izazovi

1. Implementacija usvojenih instrumenata
2. Jačanje međusobnog povjerenja
3. Pravosudna suradnja:
  - sudske kartoteke
  - premještaj osuđenika
  - sukob sudske nadležnosti
4. Evolucija - od međunarodnopravne prema nadnacionalnoj pravnoj snazi
  - Nadnacionalno kazнено pravosuđe?
  - Europska tijela istrage, progona i suđenja?
  - Europski javni tužitelj?
  - Europski kazneni sud?

1. Uvod

2. Institucionalni aspekti

3. Ciljevi

4. Sadašnje stanje

a) Policijska suradnja

b) Pravosudna suradnja

c) **Budući izazovi**

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Modul II

Evropski uhidbeni nalog

Slide 1

PRAVOSUDNA AKADEMIJA
Seminar
2006. / 2007.

EUROPSKI UHIDBENI NALOG

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 2

Uzajamno priznanje sudskih odluka

Temeljno načelo kaznenopravne suradnje u EU

Sudsku odluku donesenu u jednoj državi članici treba priznati i provesti u svim državama članicama kao nacionalnu sudsku odluku

- ❖ Uzajamno povjerenje među državama članicama je ključ funkcioniranja načela uzajamnog priznanja sudskih odluka

Slide 3

Razlozi uvođenja načela uzajamnog priznanja

1. Nacionalna kaznena jurisdikcija vrijedi samo na nacionalnom teritoriju
2. Europska zajednica nema kaznenopravne nadležnosti - ne može propisivati supranacionalne kaznene zakone neposredno primjenjive u DČ
3. Europski kaznenopravni sustavi su previše različiti za unifikaciju
4. Raniji instrumenti III stupa nisu dovoljno učinkoviti
5. Konvencionalan sustav kaznenopravne suradnje je spor i kompleksan

Slide 4

Primjena načela uzajamnog priznanja u kaznenim stvarima

- **Europski uhidbeni nalog**
- **Okvirna odluka o zamrzavanju imovine i dokaza**
- **Okvirna odluka o novčanim kaznama**

Daljnji razvoj:

- **europski dokazni nalog**
- **izvršenje zatvorskih kazni**
- **korištenje kaznenih evidencija**

Slide 5

Izručenje

Izručenje je pravni posao među državama kojim se stranac ili osoba bez državljanstva, na temelju pravnog postupka, dovodi drugoj državi radi suđenja za kazneno djelo ili radi izvršenja kaznene sankcije.

Prvi oblik međunarodne kaznenopravne pomoći na koji je u EU primijenjeno načelo uzajamnog priznanja sudskih odluka.

Slide 6

Međunarodnopravni izvori za izručenje u EU

- Konvencija Vijeća Europe o izručenju 13. prosinca 1957.
- Konvencija o pojednostavljenom postupku izručenja između država potpisnica ugovora Europske Unije od 28. ožujka 1995.
- Konvencija o izručenju među državama članicama Europske unije od 27. rujna 1996.
- Okvirna odluka Vijeća EU o europskom uhidbenom nalogu od 13. svibnja 2002.

Slide 7

Europska konvencija o izručenju iz 1957.

- donesena u okviru Vijeća Europe
- dodatni protokoli iz 1975. i 1978.
- Konvencija i oba protokola su na snazi u RH od 1995.
- klasična međunarodna pravna pomoć
- diplomatski put
- brojni razlozi odbijanja izručenja
- postupak izručenja ovisi o domaćem pravu

Slide 8

Konvencija o pojednostavljenom postupku izručenja između država EU iz 1995.

Propisuje skraćeni postupak izručenja:

- bez prethodnog ispitivanja pretpostavki za izručenje
- pristanak tražene osobe
- postupak provode sudbena tijela dviju država
- provodi se i bez zamolbe, a na temelju zahtjeva za uhićenje

Važenje Konvencije uvjetovano:

- davanjem izjave o prihvaćanju svake DČ
- supsidijarno se primjenjuje u odnosu na Europski uhiđbeni nalog

Slide 9

Konvencija o izručenju iz 1996.

- derogira ili ograničava odredbe Europske konvencije o izručenju iz 1957. o tradicionalnim zaprekama izručenju:
  - zbog prirode kaznenog djela (politička, fiskalna)
  - državljanstva tražene osobe
  - zastare kaznenog progona ili izvršenja kazne u zamoljenoj državi
- ograničava pravila obostrane kažnjivosti u slučaju zamolbe za izručenjem članova zločinačkog udruženja
- smanjenje minimalnih kazni za podnošenje zahtjeva za izručenjem

Važenje Konvencije uvjetovano:

- davanjem izjave o prihvaćanju svake DČ
- supsidijarno se primjenjuje u odnosu na Europski uhidbeni nalog

Slide 10

Implementacija u RH

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima
(na snazi od 1. srpnja 2005.)

- **sadrži standarde Konvencije iz 1957**
- **uvodi pojednostavljeni postupak izručenja čl. 54. ZOMPO**
  - pristanak na izručenje
  - mogućnost odustanka od pravila specijaliteta
  - skraćeni postupak izručenja
  - provode ga isključivo sudska tijela
- **uvodi privremeno uhićenje u svrhu izručenja**
- **ograničava ali ne ukida odbijanje izručenja zbog političkih i fiskalnih djela**

ZOMPO je usklađen s Konvencijama VE i EU o izručenju

Slide 11

Europski uhidbeni nalog

Okvirna odluka Vijeća EU od 13. svibnja 2002.

Instrument III stupa

Predmet:

novi postupak i uvjeti izručenja osumnjičenih
i osuđenih počinitelja između DČ

Trebamo li postupak izručenja u Europi bez granica?

Slide 12

Nedostaci postupka izručenja u Europi

1. Politički i upravni postupak
2. Zapreke izručenju: - politička djela
- vlastiti državljani
- načelo dvostruke kažnjivosti
3. Diskrecija države izručenja
4. Dugotrajan postupak
5. Konvencije - neprikladan pravni instrument EU
6. Neučinkoviti kazneni progon u EU

Slide 13

Svrha

- zamjena postupka izručenja između DČ sustavom predaje između sudskih tijela
- zamjena svih ranijih konvencija o izručenju
- depolitizacija postupka izručenja
- učinkovit i hitni postupak predaje osoba među DČ

Slide 14

Načela

- I. Uzajamno priznanje kaznenih sudskih odluka
- II. Ukidanje načela dvostruke kažnjivosti
- III. Izvršenje naloga je sudski postupak pod nadzorom nacionalnih sudbenih tijela
- IV. Ukidanje pravila o zabrani izručenja vlastitih državljana

**Građani EU odgovaraju za svoja djela
pred EU sudovima**

Slide 15

Definicija

Sudska odluka

- nadležnog suda u jednoj DČ
- radi uhićenja i predaje tražene osobe
- od strane nadležnog suda u drugoj DČ
- u svrhu
  - vođenja kaznenog postupka (k. d. < 1 god. zatvora)
  - izvršenja kazne zatvora (kazna < 4 mjeseca zatvora)

Slide 16

Djelokrug

- I. Za sva kaznena djela
- II. Lista od 32 djela + kazna od 3 god. zatvora
  - sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji
  - terorizam
  - trgovanje ljudima
  - seksualno iskorištavanje djece i dječja pornografija
  - nezakonita trgovina opojnim drogama, oružjem, dijelovima ljudskog tijela, kulturnim dobrima, nuklearnim i radioaktivnim materijalima, ukradenim vozilima
  - korupcija, prijevara, pranje novca, krivotvorenje
  - ubojstvo, teška tjelesna ozljeda
  - rasizam i ksenofobija
  - silovanje
  - ratni zločini
  - **swindling, sabotage**

Ukinut zahtjev dvostruke kažnjivosti ako su djela u državi moliteljici kažnjiva sa najmanje 3 god. zatvora.

Slide 17

Razlozi za odbijanje naloga

A. Obligatorni

- ne bis in idem
- amnestija
- dob izvan kaznene odgovornosti

B. Fakultativni

- načelo dvostruke kažnjivosti (izvan 32 djela + fiskalna)
- vođenje kaznenog postupka u državi izručenja
- ne bis in idem (drugi oblici)
- zastara
- djelo počinjeno na teritoriju države izručenja
- izvršenje presude protiv svog državljanina u državi izručenja

Slide 18

Načelo specijaliteta

Država izvršenja može voditi kazneni postupak ili kazniti predanu osobu samo za ona kaznena djela, zbog kojih je izdan europski uhidbeni nalog

Iznimke:

Odricanje predanoga:

- pred sudskom vlasti izvršenja
- pred sudskom vlasti izdavanja nakon predaje

Slide 19

Postupak

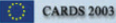

DČ izdavanja naloga - DČ izvršenja naloga

Neposredna horizontalna sudska komunikacija

- nalog se direktno šalje izvršnom sudskom tijelu DČ gdje se tražena osoba nalazi
- Europska sudska mreža
- Europski sudski atlas

Upozorenje - nepoznato boravište

- Schengenski informacijski sustav (SIS)
- Interpol

Slide 20

Sadržaj naloga

Nalog - standardiziran, jedinstven, preveden

- identitet i državljanstvo tražene osobe
- naziv, adresa, tel., faks i e-mail adresa sudskog tijela koje izdaje nalog
- uhiđbeni nalog ili druga izvršna sudska odluka
- naziv i pravna klasifikacija djela (čl. 2.)
- činjenični opis djela
- izrečena kazna ili zapriječena kazna
- ako je moguće, druge posljedice djela

Slide 21

Oblici predaje i rokovi

1. Dobrovoljna predaja

Odluka - 10 dana

Predaja - što je prije moguće, > 10 dana

2. Uhićenje

- pravo na saslušanje pred izvršnim sudskim tijelom
- pravo na branitelja i tumača
- pritvor ili oslobođenje

Odluka - 60 dana + 30 dana (izuzetne okolnosti)

Predaja - što je prije moguće, > 10 dana

Slide 22

<u>IZRUČENJE</u>	<u>EUROPSKI NALOG</u>
Odluku donosi Vlada – izvršna vlast	Odluku donosi sudske vlasti
Princip zamolbe jedne države prema drugoj (država moliteljica i zamoljena država)	Načelo uzajamnog priznanja sudskih odluka Ograničene osnove za odbijanje (Sudska vlast izdavanja i sudska vlasti izvršenja)
Veza između središnjih vlasti	Neposredna komunikacija između sudskih vlasti
Primjena načela dvostruke kažnjivosti	Ukinuta dvostruka kažnjivost za listu od 32 “kategorije kaznenih djela”
Zabrana izručenja vlastitih državljana	Načelo izručivanje vlastitih državljana

Pravosudna akademija

EUROPEAN UNION CARDS 2003

Slide 23

Razlike u implementaciji

- razlozi za odbijanje
- jezik europskog uhidbenog naloga
- rok za primanje naloga
- sredstvo prijenosa podataka državi izvršenja

Problemi u slučajevima ograničenih vremenskih rokova, kao i zahtjeva originalnog naloga ili ovjerene kopije.

(Npr. Francuska ne prihvaća fax niti elektroničku poštu, rok je 6 dana)

- procesna jamstva osobe koja se predaje
- nadležne sudske vlasti
- važenje Okvirne odluke s obzirom na vrijeme počinjenja

Španjolska - od 18.03.03. čak i ako se odnose na ranija djela.

Francuska: ne prihvaća euronaloge za djela prije 01.11.93.

Austrija i Luxemburg: ne prihvaćaju naloge za djela prije 07.08.02.

Slide 24

Implementacija u EU

Provedbeni propisi doneseni u svim DČ (rok 1. I. 2004)

Odluke ustavnog suda Njemačke i Poljske o nacionalnim propisima

Do rujna 2004.:

Izdano naloga	2603
Uhićenja	653
Predaja	104

Prosječno vrijeme izvršenja naloga 45 dana (9 mjeseci)

Dobrovoljna predaja 18 dana

Slide 25

Implementacija u RH

ZOMPO nije usklađen s europskim uhidbenim nalogom:

- zabrana izručenja vlastitih državljana (čl. 9. st. 2. Ustava RH)
- načelo dvostruke kažnjivosti za sva k.d.
- izvršna vlast u postupku izručenja
- postupak izručenja provodi Ministarstvo pravosuđa
- ministar pravosuđa konačno odlučuje o izručenju
- osnove za odbijanje zahtjeva za izručenje:
fiskalna i politička kaznena djela

Slide 26

Daljnje informacije

- **Internet stranica Vijeća EU sa nacionalnim implementacijskim zakonima** (*Council Website national laws*) :
http://ue.eu.int/cms3_Applications/applications/PolJu/details.asp?id=66&lang=EN&cmsid=720
- **Internet stranica Europske komisije** (*Commission Website /Freedom, security, justice*) :
http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/criminal/extradition/fsj_criminal_extradition_en.htm
- **Reports** : COM(2005)63 i SEC(2005)267 COM(2006)8 i SEC(2006)79
- elektronički časopis EUCRIM, br. 1. o Europskom uhidbenom nalogu
www.mpicc.de/eucri
- **Hrvatska udruga za Europsko kazneno pravo**
Sjedište: Pravni fakultet u Zagrebu, Trg m. Tita 14
Predsjednik: prof. dr. sc. Petar Novoselec
Potpredsjednica: doc. dr. sc. Zlata Đurđević
Pristupnica: durdevic@pravo.hr

Praktični primjeri s vježbama

Primjer 1

Pretpostavka primjer je da je Hrvatska ušla u Europsku uniju i odredila državno odvjetništvo kao tijelo za izvršavanje europskog uhidbenog naloga.

Dana 15. veljače 2004. godine policija je zaustavila gospodina Antoinea Renoira, HRVATSKOG državljanina, u ZAGREBU tijekom prometne kontrole. Služba koja ga je zaustavila i tražila identifikacijske dokumente otkrila je da o toj osobi postoje podaci u Informacijskom sustavu Schengen i INTERPOL nakon što je jedan državni odvjetnik iz PARIZA izdao europski uhidbeni nalog. Zadržali su g. Renoira te su odmah o tome obavijestili zamjenika državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu u ZAGREBU.

Odgovorite na sljedeća pitanja:

1. U vrijeme pojave g. Renoira, zamjenik državnog odvjetnika ima samo zapisnik s uhićenja u kojem se navodi da je g. Renoir u evidenciji sustava Interpola. U kojem roku zadržani g. Renoir mora dobiti europski uhidbeni nalog? Na kojem jeziku i sukladno kojem postupku? (V. čl. 6., 7. st. 1., čl. 8. st. 2. , čl. 11. i 12. Okvirne odluke o Europskom uhidbenom nalogu).
2. Navedite faze izvršenja europskog uhidbenog naloga. (V. čl. 11. do 15. Okvirne odluke)
3. Postoji isto tako i zahtjev za izručenje g. Renoira SAD-u za djela iste naravi počinjena u lipnju i srpnju 2002. Može li se provesti takav postupak i, ako da, na koji način? (V. čl. 16. st. 3. Okvirne odluke)
4. G. Renoir odbija izručenje francuskim vlastima obrazlažući to svojim hrvatskim državljanstvom. Može li se taj argument uzeti u obzir? (V. čl. 3. i 4. Okvirne odluke)
5. Tijekom uhićenja kod g. Renoira pronađene su tri prazne lažne francuske putovnice na kojima se nalazi isti serijski broj kao na putovnici pronađenoj u Marseilleu tijekom pretrage njegova mjesta stanovanja. ZAGREBAČKI državni odvjetnik pokrenuo je istragu o tim putovnicama. Kakvi su učinci te istrage na izvršenje europskog uhidbenog naloga? (V. čl. 24. Okvirne odluke)

Primjer 2.

01. srpnja 2006. Simeone Botticelli, francuski državljanin, zaustavljen je u PARIZU dok je vozio kamion hladnjaču u kojem je otkriveno 5 osoba bez identifikacijskih dokumenata koje su tvrdile da su ukrajinski državljani i bile skrivene iza sanduka s voćem.

G. Botticelli je rekao da je krajnje odredište njegova vozila adresa na kojoj živi g. Antoine Renoir u **Zagrebu**. Francuska policija obavijestila je o tome hrvatske istražitelje koji su odmah otišli na adresu g. Renoira koji je otprije dobro poznat policiji i već je bio dvaput osuđivan zbog pomaganja nezakonitom useljavanju. Gospodina Renoira na toj adresi nije bilo, no tijekom pretrage pronađena je prazna lažna francuska putovnica te 50 000 € u gotovini.

Tijekom istrage g. Botticelli je rekao da je na zahtjev g. Renoira već obavio tri slična putovanja: u lipnju 2002, srpnju 2002. te svibnju 2003. Isto je tako istaknuo da je prilikom svakog putovanja kontaktirao osobu u Splitu čije je prezime Caravage, o kojoj nije imao nikakve druge informacije.

Pokušaji pronalazjenja g. Renoira bili su bezuspješni i 15. prosinca 2006. zagrebačko državno odvjetništvo preuzelo je taj predmet i izdalo europski uhiđbeni nalog kao i zahtjev da se taj nalog uvrsti u Schengenski informacijski sustav te u sustav INTERPOLA.

Nije bilo moguće pribaviti nikakvu dodatnu informaciju o osobi pod imenom Caravage.

A. Od kojega datuma europski uhiđbeni nalog postaje pravomoćan?

B. Odgovorite na sljedeća pitanja:

- 1) Za koja se djela može izdati europski uhiđbeni nalog?
- 2) Koje pravosudno tijelo može izdati europski uhiđbeni nalog za uhićenje?
- 3) Kako osigurati širenje informacija o postojanju tog dokumenta?
- 4) Može li se izdati europski uhiđbeni nalog CARAVAGEA?

C. Sastavite europski uhiđbeni nalog za Antoine Renoira, rođenog 10. prosinca 1970. godine u ZAGREBU, hrvatskog državljanina.

Obrazac europskog uhiđbenog naloga

Ovaj nalog je izdalo nadležno pravosudno tijelo. Zahtijevam da dolje imenovana osoba bude uhiđena i predana pravosudnim vlastima u svrhu izvršenja kaznenog progona ili izvršenja kazne ili sigurnosne mjere lišavanja slobode.

a) Podaci o identitetu tražene osobe:

Prezime: .....

Ime(na): .....

Djevojačko prezime, ako ga ima: .....

Nadimci, ako postoje: .....

Spol: .....

Državljanstvo: .....

Datum rođenja: .....

Mjesto rođenja: .....

Prebivalište i/ili poznata adresa: .....

Ako je poznato: jezik ili jezici koje tražena osoba razumije: .....

Posebna obilježja/opis tražene osobe: .....

.....

.....

Fotografija i otisak prsta tražene osobe, ukoliko su dostupni i ukoliko je moguće ih proslijediti, ili podaci osobe za kontakt u svrhu dobivanja danih informacija ili DNA profila (ukoliko dani podaci mogu biti proslijeđeni, a nisu bili uvršteni)

b) Odluka na osnovu koje se zasniva uhiđbeni nalog:

1. Uhiđbeni nalog ili sudska odluka jednake snage: .....

Tip: .....

2. Izvršna presuda: .....

.....

Reference: .....

c) Navodi o duljini kazne:

1. Maksimalna kazna ili sigurnosna mjera lišavanja slobode koja je predviđena za dano kazneno djelo/počinjeno kazneno djelo/kaznena djela:

.....

2. Duljina dosuđene kazne ili sigurnosne mjere lišavanja slobode:

.....

Preostali dio kazne koju treba odslužiti: .....

d) Odluka donesena na osnovu pogreške i:

Dana osoba je imenom bila pogrešno navedena ili pogrešno obaviještena o datumu i satu ročišta što je dovelo do odluke usvojene na pogrešnim osnovama

ili

Dana osoba nije imenom bila pogrešno navedena ili pogrešno obaviještena o datumu i satu ročišta što je dovelo do odluke usvojene na pogrešnim osnovama, no uživa niže pravna jamstva, već dostavljena pravosudnim vlastima (takva jamstva mogu biti dana unaprijed):

navedite pravna jamstva:

.....

.....

.....

e) Kazneno djelo (djela)

Navedeni nalog se odnosi na sveukupno:..... kaznenih djela.

Opis okolnosti u kojima kazneno djela ili kaznena djela su bili počinjeni, uključujući vremensko razdoblje (datum i sat), mjesto, te oblik sudjelovanja tražene osobe u kaznenom djelu ili kaznenim djelima

.....

.....

.....

Vrsta i zakonska kvalifikacija kaznenog djela ili kaznenih djela, pripadajuće zakonske odredbe i zakon koji se primjenjuje:

.....

.....

.....

I. Označiti, ukoliko je to slučaj, da li se radi o djelima koja su kažnjiva u državi izdavateljici naloga zatvorskom kaznom ili sigurnosnom mjerom lišavanja slobode u maksimalnom trajanju manjem od 3 godine sukladno pravu države izdavateljice:

- sudjelovanje u kriminalnoj organizaciji;
- terorizam;

- trgovina ljudima;
- seksualno iskorištavanje djece i dječja pornografija;
- trgovina opijatima i opojnim tvarima;
- ilegalna trgovina oružjem, municijom i eksplozivima;
- korupcija;
- prijevara, uključujući i prijevare usmjerene protiv financijskih interesa Europske zajednice u duhu Konvencije od 26. srpnja 1995. o zaštiti financijskih interesa Europske zajednice;
- pranje novca dobivenog od kriminala;
- krivotvorenje novca, uključujući i krivotvorenje eura;
- informatički kriminal;
- kaznena djela protiv okoliša, uključujući ilegalnu trgovinu ugroženih životinjskih vrsta i protupravnu trgovinu ugroženih biljnih vrsta;
- podupiranje ilegalnog ulaska i boravka;
- ubojstvo, nanošenje teških povreda i ozljeda;
- ilegalna trgovina ljudskim organima i tkivima;
- otmica, prisilno zadržavanje i uzimanje taoca;
- rasizam i ksenofobija;
- organizirane krađe i oružane krađe;
- ilegalna trgovina kulturnih dobara, uključujući antikvitete i umjetnička djela;
- obmana;
- reketarenje i iznuda;
- krivotvorenje i piratstvo proizvoda;
- krivotvorenje i trgovina upravnim dokumentima;
- krivotvorenje sredstava plaćanja;
- ilegalna trgovina hormonalnih tvari i drugih čimbenika rasta;
- ilegalna trgovina nuklearnih i radioaktivnih tvari;
- trgovina ukradenih vozila;
- silovanje;
- podmetanje požara;
- kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda;
- otmica aviona/broda;
- sabotaža

II. Potpuni opis kaznenog djela ili kaznenih djela koja nisu među gore navedenim u točki I:

.....

.....

.....

f) Druge važne okolnosti (dodatne informacije):

(NB: moguće je navesti opaske o ekstrateritorijalnosti, prekid ograničenih vremenskih razdoblja i druge posljedice kaznenog djela)

.....

.....

.....

g) Ovaj nalog se također odnosi na ovrhu i predaju stvari koje mogu poslužiti kao dokazi.

Ovaj nalog se također odnosi na ovrhu i predaju stvari koje je tražena osoba prisvojila prilikom počinjanja kaznenog djela:

opis predmeta (i mjesto gdje se nalaze) (ukoliko je poznato):

.....

.....

.....

h) Kazneno djelo ili kaznena djela koja su razlogom izdanja ovog naloga podliježu kazni ili sigurnosnoj mjeri lišavanja slobode ili povlače za sobom kaznu ili mjeru:

. pravni sustav države izdateljice naloga predviđa reviziju propisane kazne – na zahtjev ili najkasnije po isteku 20 godina . u vidu neizvršenja dane kazne ili mjere,

i/ili

. pravni sustav države izdateljice naloga predviđa primjenu mjera pomilovanja na koja tražena osoba može polagati pravo sukladno pravu ili praksi države izdateljice u vidu neizvršenja dane kazne ili mjere.

i) Pravosudna vlast koja je izdala nalog:

Službeni naziv: .....

Ime predstavnika dane vlasti¹: .....

Funkcija (naslov/stupanj ovlasti):.....

Reference spisa: .....

Adresa: .....

tel.: (pozivni broj države) (pozivni broj regije ili grada) (...) .....

¹ Navodi se vršitelj pravosudne vlasti u različitim jezičnim verzijama.

fax: (pozivni broj države) (pozivni broj regije ili grada) (...) .....

E-mail: .....

Podaci osobe za kontakt u svrhu dobivanja praktičnih uputa, nužnih za predaju

osobe: .....

.....

Modul III

Uzajamna kaznenopravna pomoć u Europskoj uniji

Slide 1

PRAVOSUDNA AKADEMIJA
Seminar
2006. / 2007.

**UZAJAMNA KAZNENOPRAVNA POMOĆ
U EUROPSKOJ UNIJI**

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 2

“Mala kaznenopravna pomoć”

Međdržavna suradnja radi dolaska do osobe, podatka, isprave, predmeta odnosno dokaza za potrebe kaznenog postupka, a koji se nalazi na teritoriju druge države.

Granice u EU ukinute su za pojedince ali ne i za tijela vlasti DČ kao što je policija, tijela progona ili sudovi.

Slide 3

Međunarodni izvori kaznenopravne suradnje

- 1) BILATERALNI SPORAZUMI
- 2) UNIVERZALNI MULTILATERALNI SPORAZUMI
  - UNUTAR UJEDINJENIH NARODA
- 3) REGIONALNI MULTILATERALNI SPORAZUMI
  - U OKVIRU VIJEĆA EUROPE
  - OPĆI
  - OGRANIČENI
- 4) INSTRUMENTI EUROPSKE UNIJE
  - OKVIRNE ODLUKE

Slide 4

Radnje uzajamne kaznenopravne pomoći

- I. Dostava sudskih akata
- II. Prikupljanje dokaza
  - a) ispitivanje svjedoka, vještaka, osumnjičenika
  - b) pronalaženje i osiguranje predmeta
  - c) oduzimanje imovinske koristi
  - d) provođenje posebnih izvida
  - e) zajednički istražni timovi
- III. Podaci iz kaznene evidencije
- IV. Pomoć u izvršenju presude

Slide 5

Izvori kaznenopravne pomoći u EU

- **Europska konvencija o uzajamnoj suradnji u kaznenim stvarima (Strasbourg, 20. travnja 1959.) i njezini protokoli**
- **Konvencija o uzajamnoj suradnji u kaznenim stvarima između država članica Europske unije iz 2000. i njezini protokoli**
- **Okvirna odluka Vijeća od 22. srpnja 2003. o izvršenju naloga za oduzimanje imovine ili dokaza u Europskoj uniji**
- **Okvirna odluka Vijeća 2005/214/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznanja na novčane kazne**
- **Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima**

Slide 6

Europska konvencija o uzajamnoj suradnji u kaznenim stvarima iz 1959.

Temeljna načela:

- obveza pružanja uzajamne pomoći (članak 1).
- načelo uzajamnosti ili reciprociteta

Razlozi odbijanja kaznenopravne pomoći:

- a) načelo obostrane kažnjivosti (za prisilne mjere)
- b) načelo prirode kaznenog djela
  - vojna kaznena djela
  - politička kaznena djela
  - fiskalna kaznena djela

Slide 7

Razlozi odbijanja pružanja kaznenopravne pomoći

c) Klauzula o suverenitetu

- rizik narušavanja suvereniteta
- rizik ugrožavanja sigurnosti
- rizik ugrožavanja javnog poretka
- rizik ugrožavanja drugih bitnih državnih interesa

d) Odbijanje motivirano prirodom traženih radnji

Slide 8

**Konvencija o uzajamnoj suradnji
u kaznenim stvarima između država
članica EU iz 2000.**

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 9

Novine

- izravno slanje zahtjeva za uzajamnu pomoć između sudskih vlasti DČ
- zahtjevi za uzajamnu pomoć mogu se odnositi na kaznenopravnu odgovornost pravnih osoba
- zahtjev može biti sastavljen pisano ili na drugom mediju koji osigurava njihovu autentičnost
- dopuštena spontana razmjena informacija između DČ
- poštovanje procedure države moliteljice

Slide 10

Novi oblici kaznenopravne pomoći

- povrat vlasniku predmeta stečenih kaznenim djelom
- privremeni transfer uhićenika u svrhu istrage
- ispitivanje svjedoka i vještaka putem videokonferencije
- isporuka pod nadzorom
- zajednički istražni timovi
- tajne istrage
- infiltriranje agenata
- presretanje signala telekomunikacijskih uređaja

Slide 11

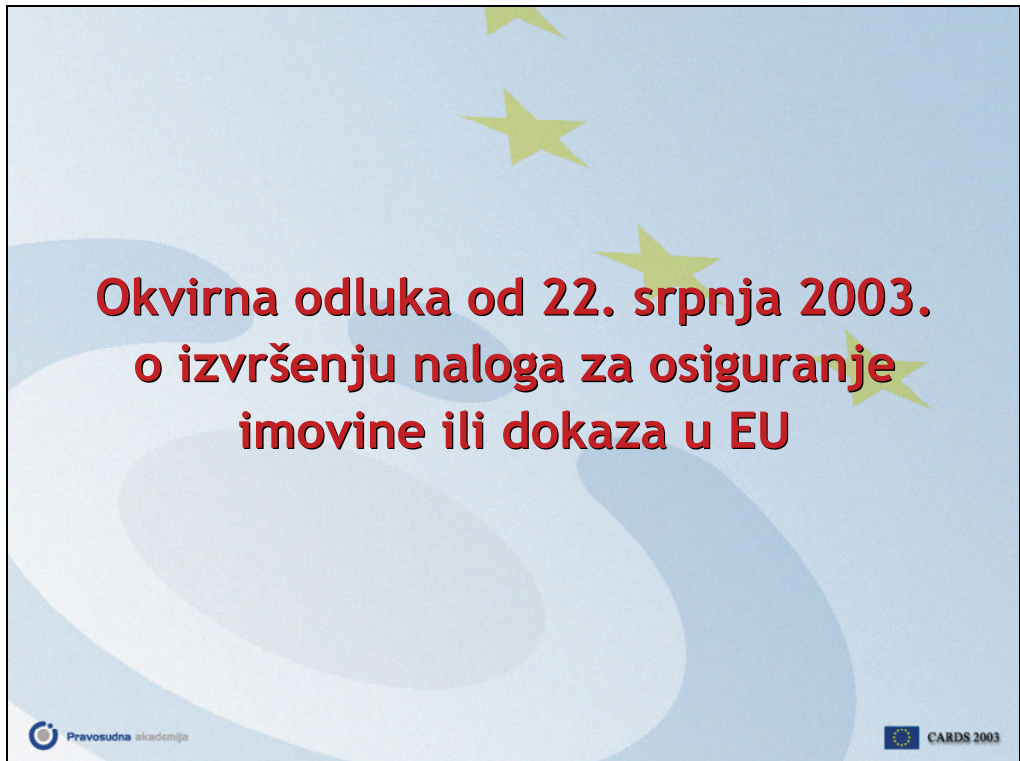
Dodatni protokol iz 2001

Zahtjev za podacima o bankovnim računima u svrhu suzbijanja organiziranog kriminaliteta, pranja novca i financijskog kriminaliteta

- traženje informacija o bankovnim računima
- traženje informacija o bankovnim transakcijama
- zahtjev za praćenjem bankovnih transakcija

Isključeno odbijanje zahtjeva za uzajamnu pomoć u području bankarstva pozivanjem na bankarsku tajnu ili na političku ili fiskalnu prirodu djela

Slide 12

**Okvirna odluka od 22. srpnja 2003.
o izvršenju naloga za osiguranje
imovine ili dokaza u EU**

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 13

Svrha

Provesti načelo međusobnog priznavanja sudskih odluka o osiguranju imovine i dokaza za potrebe kaznenog postupka između država članica

Odrediti pravila prema kojima DČ priznaje i izvršava na svom teritoriju sudske odluke o osiguranju imovine i dokaza

Odnosi se i na sudske odluke donesene prije započinjanja kaznenog postupka

Slide 14

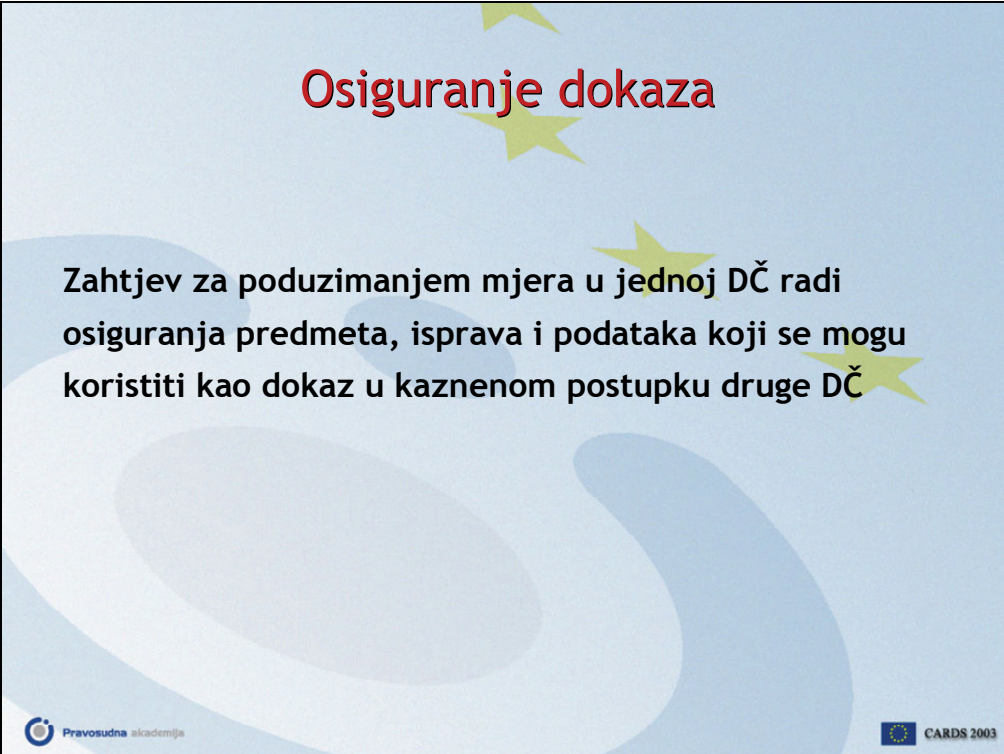
Osiguranje imovine

Sudska odluka o osiguranju ili zamrzavanju imovine u jednoj DČ za potrebe kaznenog postupka koji se vodi u drugoj DČ

Zahtjev za sprečavanjem uništavanja, transformacije, premještaja, transfera ili otuđenja dobara koja bi mogla biti podvrgnuta osiguranju

Pojam imovine treba shvatiti kao svaku vrstu dobiti od kaznenog djela sa liste ili ekvivalenta te dobiti

Slide 15

Osiguranje dokaza

Zahtjev za poduzimanjem mjera u jednoj DČ radi osiguranja predmeta, isprava i podataka koji se mogu koristiti kao dokaz u kaznenom postupku druge DČ

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 16

Stvarna nadležnost

I. Lista od 32 djela + kazna od 3 god. zatvora

- sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji
- terorizam
- trgovanje ljudima
- seksualno iskorištavanje djece i dječja pornografija
- nezakonita trgovina opojnim drogama, oružjem, dijelovima ljudskog tijela, kulturnim dobrima, nuklearnim i radioaktivnim materijalima, ukradenim vozilima
- korupcija, prijevara, pranje novca, krivotvorenje
- ubojstvo, teška tjelesna ozljeda
- rasizam i ksenofobija
- silovanje
- ratni zločini i dr.

Lista djela kao za Europski uhidbeni nalog

Ukinut zahtjev dvostruke kažnjivosti ako su djela u državi moliteljici kažnjiva sa najmanje 3 god. zatvora.

II. Za sva kaznena djela

- nije ukinut uvjet dvostruke kažnjivosti
- mogućnost oduzimanja u državi izvršenja

Slide 17

Vremensko i prostorno važenje

- ovisi o tome kada i koliko država je implementiralo okvirnu odluku
- Do sada:
Češka, Danska, Španjolska, Francuska, Mađarska,
Nizozemska, Austrija, Poljska, Slovačka, Finska,
Švedska i Velika Britanija

Slide 18

Postupak

- Okvirna odluka sadrži obrazac zahtjeva
- neposredna dostava nadležnoj sudskoj vlasti u drugoj DČ
- zahtjev mora biti dostavljen putem sredstva koje ostavlja pismeni trag i provjeru autentičnosti. Ovisi o svakoj državi.
- automatsko priznanje bez provjere osnovanosti
- odmah se izvršava
- poštivanje procesnih formalnosti DČ izdavanja

Slide 19

Razlozi odbijanja priznavanja ili izvršenja

- formalni nedostaci u obrascu zahtjeva
- ako postoji imunitet ili privilegija koja onemogućava izvršenje
- povreda načela ne bis in idem
- ako djelo koje nije na popisu djela iz okvirne odluke nisu kažnjiva u državi izvršenja

Razlozi odgode izvršenja

- izvršenje može otežati razvoj istrage u tijeku
- nad imovinom ili dokazima postoji ranija odluka o zamrzavanju ili osiguranju

Slide 20

Kasnije postupanje s osiguranim dokazima i imovinom

- zahtjev za transfer dokaznog materijala
- zahtjev za oduzimanje imovine

Slide 21

Pravni lijek

Ovlaštenici:

- osoba podvrgnuta postupku
- osobe koje imaju legitimna prava i interese

Odlučivanje:

- pred državom koja izdaje: pobijanje osnovanosti
- pred državom izvršenja: formalni razlozi

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 22

Implementacija u Republici Hrvatskoj

Hrvatsko pravo predviđa osiguranje imovine i dokaza kao oblike uzajamne pravne pomoći u kaznenim stvarima

Privremene mjere (čl. 23., 28. i 29. ZOMPO):

- privremeno oduzimanje predmeta, isprava i imovinske koristi radi osiguranja dokaza

Postupak izvršenja stranih sudskih odluka o oduzimanju imovine ili dokaza (čl. 6. ZOMPO)

- zamolba za međunarodnu pravnu pomoć
- putem ministarstva pravosuđa
- iznimka: neposredna komunikacija između pravosudnih tijela (uzajamnost ili uređeno međunarodnim ugovorom)

Slide 23

Razlozi za odbijanje zamolbe (čl. 12. i 13. ZOMPO)

- politička kaznena djela
- fiskalna kaznena djela
- narušavanje suvereniteta, sigurnosti, pravnog poretka ili drugih bitnih interesa RH
- beznačajno kazneno djelo
- ne bis in idem
- lis pendens
- zastara

Slide 24

Postupovne posebnosti rješavanja zamolbe (čl. 10 ZOMPO)

Locus regit actum - pravilo

Forum regit actum - po zamolbi

- udovoljiti će formalnostima i postupcima navedenim u zamolbi

osim:

- ako međunarodnim ugovorom nije dugo predviđeno
- nije protivno načelima domaćeg pravnog poretka

Postupa se bez odgode

**Mogućnost prisutnosti strane službene osobe izvršenju zamolbe
(čl. 11. ZOMPO)**

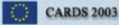

Slide 25

Hrvatsko pravo nije u cijelosti usklađeno s okvirnom odlukom

- načelo dvostruke kažnjivosti za sva kaznena djela
- izvršna vlast u postupku pružanja pomoći
- zamolbe se upućuju u pravilu kroz Ministarstvo pravosuđa
- brojne osnove za odbijanje zamolbe:
fiskalna i politička kaznena djela

Slide 26

Okvirna odluka Vijeća od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznanja na novčane kazne

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 27

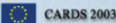
Svrha

Priznanje novčanih kazni izrečeni odlukama sudskih i upravnih tijela jedne DČ u drugoj DČ

Olakšanje izvršenja novčanih kazni u DČ različitoj od one u kojoj je kazna određena

Pojam novčana kazna:

- novčana kazna zbog kažnjivog djela
- naknada štete žrtvi kaznenog djela
- troškovi postupka
- novčani iznos u korist javnih fondova ili udruge za pomoć žrtvama

Slide 28

Djelokrug

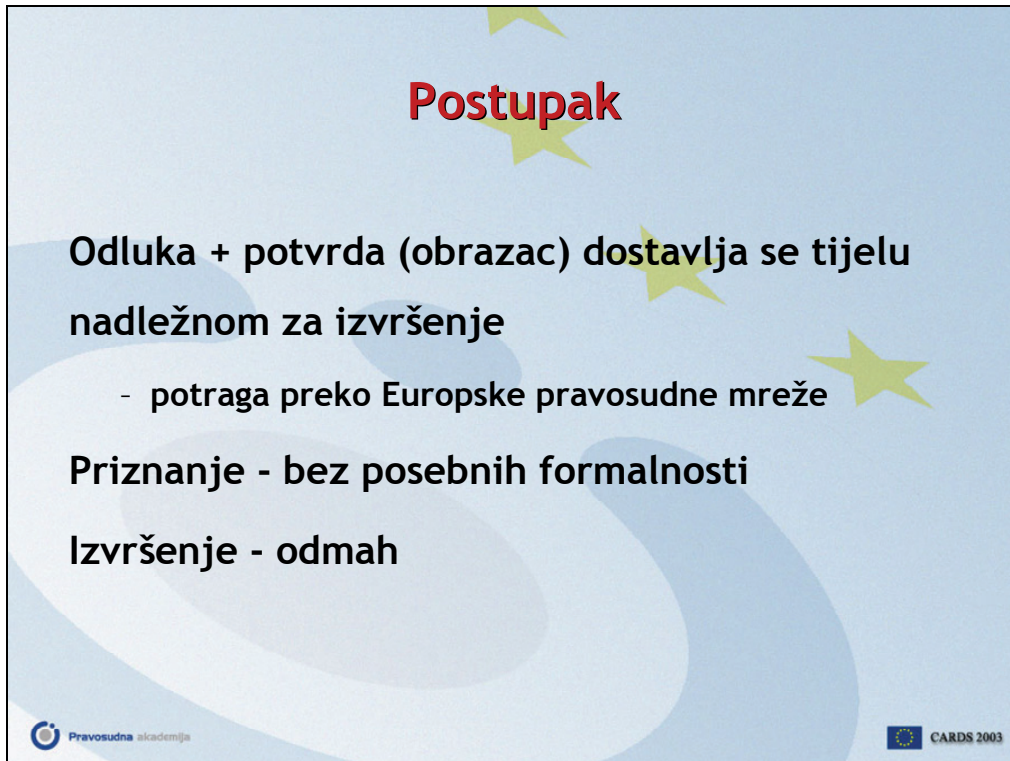
I. Bez uvjeta dvostruke kažnjivosti

- lista od 32 djela +
- djela protiv propisa o cestovnom prometu, uključujući kršenje pravila o broju sati i vremenu počinka i propise o opasnim tvarima,
- krijumčarenje dobara
- povrede prava intelektualnog vlasništva,
- prijetnje i djela nasilja protiv osoba, uključujući nasilje na sportskim priredbama,
- kaznena djela protiv imovine,
- krađa,
- kažnjiva kršenja prava EU

II. Uz uvjet dvostruke kažnjivosti

- druge kažnjive radnje

Slide 29

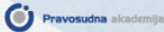
Postupak

Odluka + potvrda (obrazac) dostavlja se tijelu nadležnom za izvršenje

- potraga preko Europske pravosudne mreže

Priznanje - bez posebnih formalnosti

Izvršenje - odmah

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Razlozi odbijanja priznavanja ili izvršenja

- formalni nedostaci u obrascu zahtjeva
- ako postoji imunitet ili privilegija koja onemogućava izvršenje
- povreda načela ne bis in idem
- ako djelo koje nije na popisu djela iz okvirne odluke nisu kažnjiva u državi izvršenja
- zastara
- djelo počinjeno na teritoriju države izvršiteljice
- počinitelj ispod dobi kaznene odgovornosti
- povreda procesnih jamstava
- novčani iznos manji od 70 eura

Slide 31

Implementacija u Republici Hrvatskoj

Hrvatsko pravo predviđa izvršenje sankcije koje je izreklo strano pravosudno tijelo kao oblik **uzajamne pravne pomoći** u kaznenim stvarima

- sankcija - čl. 73. ZOMPO
- troškovi postupka - čl. 73. st. 3. ZOMPO
- naknada štete kroz oduzimanje imovinske koristi - čl. 29. ZOMPO
- izričito ne predviđa uplatu u javne fondove ili udruge za pomoć žrtvama
  - mogućnost analognog tumačenja s naknadom štete

Postupak za preuzimanje izvršenja stranih odluka

Postupak egzekviture (čl. 70. ZOMPO):

- ispitivanje pretpostavaka koje su potrebne da bi se stranoj kaznenoj presudi priznali učinci domaće presude
- domaći sud izriče kaznu sukladno domaćem pravu
- strana presuda se zamjenjuje odgovarajućem domaćom sudskom presudom

Izvršenje (čl. 73. ZOMPO)

- prema domaćim propisima o izvršenju kaznenih sankcija

Slide 33

Hrvatsko pravo nije u cijelosti usklađeno s okvirnom odlukom

- načelo dvostruke kažnjivosti za sva kaznena djela
- postupak egzekviture

Slide 34

**Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja
2000. o zajedničkim istražnim
timovima**

**Konvencija o uzajamnoj suradnji
u kaznenim stvarima između država
članica EU iz 2000.**

Slide 35

Zajednički istražni timovi

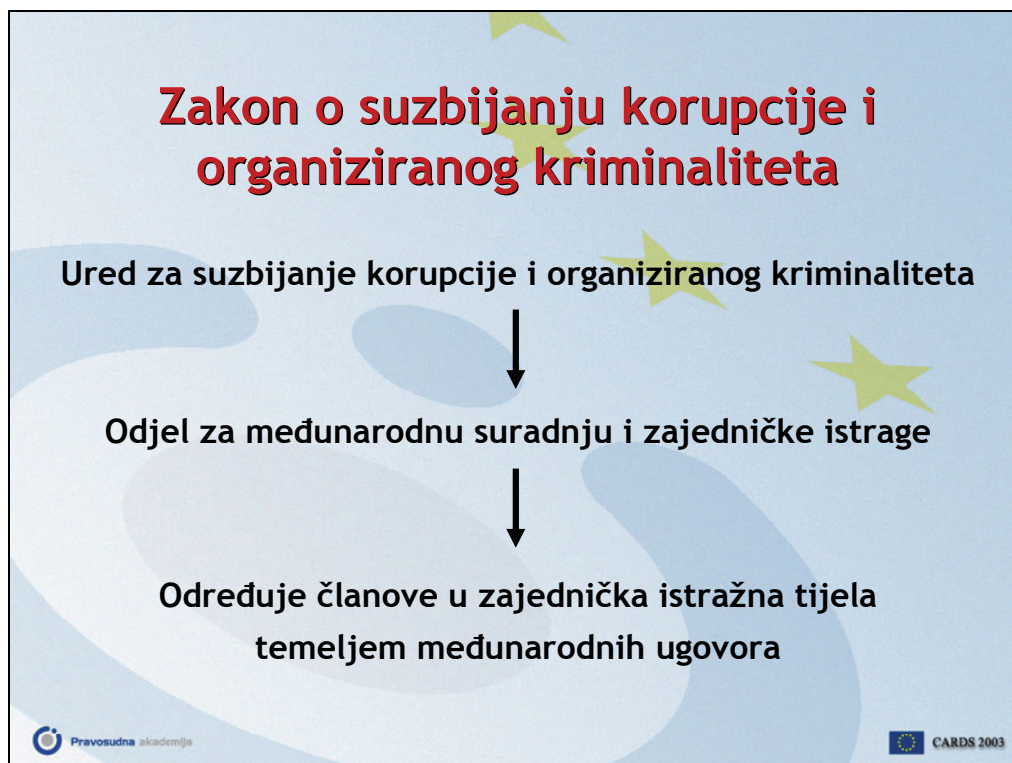
- regulirani dvostruko - Konvencija i okvirna odluka
- osnivanju se za određeni konkretni zadatak i na određeno vrijeme
- između dvije ili više država u kojima se provodi istraga za određenu kriminalnu aktivnost
- sklapa se sporazum među DČ koje osnivaju tim

Slide 36

Organizacija i djelovanje

- voditelj predstavnik DČ u kojoj tim djeluje
- svi članovi tima imaju pravo biti nazočni izvršenju svih radnji na teritoriju DČ
- djeluje na teritoriju DČ sukladno njezinim zakonima
- mogu zahtijevati poduzimanje određenih istražnih radnji od DČ koje su stvorile tim
- DČ u kojoj tim djeluje stvara sve organizacijske preduvjete potrebne za rad

Slide 37

Slide 38

Djelokrug

- kaznena djela za koja je nadležan **USKOK**
- ima ovlasti državnog odvjetnika u predistražnom i istražnom postupku

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Savjeti za razradu i provedbu zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć

D) FORMALNA PROVEDBA ZAMOLBE ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ

Poštivanje forme od strane različitih aktera međunarodne suradnje: osnovni uvjet kad se radi o uzajamnoj međunarodnoj kaznenoj pomoći.

A) Modalitet razrade Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć

1) *Minimalni sadržaj*

- Nadležni organ koji izdaje zamolbu.
- Naznaka podataka: telefon, fax, elektronička pošta.

To je praktično jer se tako može stupiti u kontakt sa stranim institucijama zaduženim za provedbu Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

- Nadležni primatelj:
  - ako se radi o općoj zamolbi: upućuje se svim nadležnim u zemljama kojima se šalje zamolba
  - ako se radi o preciznoj zamolbi: upućuje se npr. Gospodinu Istražnom sucu u ženevskom kantonu

U slučaju sumnje, primijeniti opću zamolbu

- Međunarodna primijenjiva konvencija (ako nema druge konvencije, viza na bazi reciprociteta)
- Izlaganje činjenica: sintetičko ali dovoljno iscrpno kako bi strani sugovornik mogao razumijeti činjenice za koje je imenovan francuski istražni sudac
- Vrednovanje činjenica naznačenih u postupku
- Identitet osumnjičene osobe i civilne stranke (ako postoji)
- Misija: navedene zatražene istražne radnje.
- Primjenjivi tekst zakona

B) Glavne formalnosti koje se moraju poštovati

1) *Prijevod*

- Od sudskog tumača.
- Od osobe koja se ne nalazi na popisu Prizivnog suda (pod zakletvom).
- Koja djeluje isključivo na zahtjev.
- Sudski tumač mora priložiti svoj pečat i formulu « Ne Varietur » na svaki list originalne verzije i prevedenog teksta ako se nalazi na popisu Prizivnog suda.

2) *Primjena zakona*

Nadležna služba Ministarstva vanjskih poslova i/ili službeni predstavnik u Francuskoj zemlji kojoj se upućuje zamolba, pečatom označava da dostavljeni dokumenti potječu od određenog nadležnog organa.

Samo originali ili ovjerene kopije mogu biti legalizirani (samo na pravoj strani)

Ta se formalnost često primjenjuje za Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć upućene zemljama Južne Amerike, Bliskog i Dalekog Istoka (Sirija, Saudijska Arabija).

Ne primjenjuje se na Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć u okviru Europske konvencije za uzajamnu pravnu pomoć od 21/04/59 ili Konvencije za primjenu sporazuma o Schengenu od 19/06/90.

II) KONKRETNA PROVEDBA ZAMOLBE ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ

Provedba Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć ovisi:

- o sadržaju misije: zatražene radnje
- o samim načinima provedbe: sa ili bez prisustva istražitelja ili istražnog suca

A) Zatražene istražne radnje

1- *Istraga stricto sensu*

Radnje koje se mogu usporediti s onima koje se obavljaju na nacionalnom teritoriju:

- saslušanja i ispitivanja,
- premetačine,
- pljenidba (financijsko posjedovanje i bankovni računi, pokretnina i nekretnina),
- bankarska istraga: treba precizirati barem ime banke u kojoj je otvoren račun kojeg istražni sudac provjerava (i broj bankovnog računa ako ga istražni sudac poznaje) jer adresar bankovnih računa (FICOBA) ne postoji u inozemstvu (primjer: Švicarska, Luksemburg)

Dokumenti za koje se može zatražiti dostava: dokumenti za otvaranje računa, bankovni dokument, potpis, eventualna punomoć, predloženi osobni dokumenti, identifikacijski dokument stranke kojeg izdaje banka (obrazac KYC: Know your customer)

- sve korisne istražne radnje s obzirom na prethodne istrage u okviru ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć

2- *Dostava dokumenata postupka*

- Dostava, putem pravnog nadležnog organa zemlje kojoj se upućuje zamolba, kopije svih dijelova ili samo dijela postupka (građanskog ili kaznenog);
- Sudska nadležnost (vidi ime suca ili policajaca zaduženih za predmet);
- Broj postupka;
- Identitet stranaka.

Moguće je naći te informacije u stranom tisku, na internetu, putem Interpola ili putem zahtjeva izaslanstvu za unutarnje poslove pri Uredu za međunarodnu tehničku poli-

cijsku suradnju prisutnu u svakom veleposlanstvu Francuske u inozemstvu (ili od izaslanika Centralnog ureda za suzbijanje tajnog prometa droge, ako su prisutni).

B) Modalitet provedbe Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć

1- *Prisustvo istražnog suca i/ili istražitelja*

- **uputnost**

Neophodno čim predmet u okviru Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć sadrži određeni stupanj složenosti ili postoji opasnost od odbijanja suradnje.

- **Modaliteti vezani za prisustvo istražnog suca**

Zahtjev za prisustvo istražnog suca ili/i istražitelja u okviru provedbe Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć mora biti naznačena u samoj Zamolbi (bilo da se radi o istražnom sucu ili istražiteljima).

Uobičajeni postupak: na početku zadatka prije samog popisa zatraženih istraga;

Prije svakog odlaska:

- Zatražiti dostavu pismenog dokumenta koji potvrđuje suglasnost stranih nadležnih organa države kojoj se upućuje zahtjev o primitku istražnog suca (ili eventualno istražitelja): izravna dostava tog dokumenta ili dokument izdan od strane Francuskog veleposlanstva doticne zemlje koji službeno potvrđuje sporazum;
- Prethodna video konferencija za pripremu provedbe Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

- **Predmet putovanje**

Apsolutno načelo: principe absolu:

Prisutnost istražnog suca (i/ili istražitelja) za vrijeme provedbenih akcija obavljenih na njegov zahtjev svodi se samo na asistenciju: Francuski istražni sudac nije ni u kojem slučaju mjerodavan za obavljanje istražnih radnji (čak ni u Veleposlanstvu).

Što znači, dolazak istražnog suca bez zapisničara: dolazak istražnog suca kako bi sudjelovao u provedbi Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć se ne smatra transportom.

Primjer: za saslušanje, istražni sudac mora dostaviti popis pitanja ali on osobno ne vodi saslušanje.

Dopune načela:

Francuski istražni sudac može zatražiti ili sugerirati stranom nadležnom organu imenovanom za provedbu Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć:

- realizaciju određenih radnji
- postavljanje određenih pitanja za vrijeme saslušanja;
- predočivanje određenih spisa saslušanim osobama ali istražni sudac ne smije osobno sudjelovati.

Uobičajena je praksa da, na kraju saslušanja, strani sudac pita istražnog suca da li ima dodatnih eventualnih pitanja.

Na kraju misije, istražni sudac se vraća u Francusku sa svim ili samo s jednim dijelom provedbenih dokumenata ili može predvidjeti vrlo kratki rok za dostavu dokumenata. Primjer: ovjerena kopija stranog postupka (u tom slučaju treba izvijestiti državnog tužitelja o povratu provedbenih dokumenata).

2- *Obraćanje drugim strukturama za suradnju*

- **sudac za vezu**
- **Eurojust**
- **Europska pravna mreža**

Kontaktne točke europske pravne mreže u svim europskim zemljama (u Francuskoj: suci i tužitelji državnog tužiteljstva).

Omogućava identifikaciju nadležnog pravnog organa u jednoj europskoj zemlji prije slanja Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć i ubrzava dostavu.

3- *Povrat provedbenih dokumenata*

Potreba za prevođenjem na francuski svih provedbenih dokumenata.

To može trajati dugo i biti skupo s obzirom na honorar za prevođenje.

Problem primjene načela stručnosti: za izdavanje dokumenata dobivenih putem Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć u jednom drugom postupku (načelo koje je rijetko naznačeno u konvencijama za uzajamnu pomoć ali vrlo jasno naznačen u sporazumu o uzajamnoj pravnoj pomoći potpisanoj sa Švicarskom).

Primjeri zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć

Primjer 1

<p>PRIZIVNI SUD U PARIZU</p> <p>ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU</p> <p>KABINET MR YVE-PIERRE LEBRUN ISTRAŽNI SUDAC</p>	<p>ZAMOLBA ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ</p> <p>Reg.br. javnog tužiteljstva: . XXXXXX. Reg.br. istrage: XXXXXX .</p> <p><i>KRIMINALNI POSTUPAK</i></p>
--	---

TEL.:

MOBITEL:

ELEKTRONIČKA POŠTA:

Mi, Yve-Pierre LEBRUN, istražni sudac u Županijskom sudu u Zagrebu,
Na temelju navedenih podataka i sljedećih djela:

Ubojstvo s predumišljajem, djelo za koje je predviđena zakonska kazna na temelju članka

Nezakonit uvoz narkotika, u ovom slučaju heroina, u sastavu organizirane grupe, djelo za koje je predviđena zakonska kazna na temelju članka

Krijumčaranje i uvoz robe štetne za zdravlje, moralnost ili javnu sigurnost, u ovom slučaju heroina, u sastavu organizirane grupe, djelo za koje je predviđena zakonska kazna na temelju članka

Na temelju članka Zakona o kaznenom postupku

Na temelju Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959. i

Konvencije od 29. svibnja 2000. koja se odnosi na uzajamnu sudsku pomoć u kaznenim stvarima između zemalja članica Europske unije

Imamo čast da uputimo zamolbu nadležnim tijelima Kraljevstva Španjolske

Da započne niže navedene radnje i da nam u što kraćem roku vrati ovu Zamolbu za međunarodnu pravnu pomoć popraćenu dokumentima koji potvrđuju njenu provedbu

U Parizu,
Istražni sudac

Prikaz činjenica

22. rujna 2005. nađeno je, u ulici XX (pronaći ime ulice) u Zagrebu, beživotno tijelo Fernanda Gonzalesa Fernandez, španjolske nacionalnosti, već osuđivanog u HRVATSKOJ zbog nezakonitog rada u medicini, rođenog 29. svibnja 1965. u Figuerasu.

Policajci pronalaze u džepu njegova sakoa mobilni telefon i maramicu na kojoj je upisano ime Tatiana, iza kojeg slijedi broj leta (naznačiti ime hrvatske kompanije) koji dolazi iz pravca Sofije i sljeće na zračnu luku Zagreb 23. rujna 2005. u 8h10.

Analiza SIM kartice omogućila je otkrivanje poslanih i primljenih poziva na tri broja koje su dodijelili portugalski operatori, a otkrivena je i jedna kodirana SMS poruka primljena s jednog broja iz Češke, u kojoj se spominje nekoliko portugalskih kockarnica.

Osim toga istražitelji su otkrili da žrtva posjeduje račun u banci u zgradi « CAIXA3 4, plazza del sol, u Barceloni.

Obdukcija, izvršena 22. rujna u bolnici u ZAGREBU, otkriva da je uzrok smrti rana na glavi nastala od metka ispaljenog iz neposredne blizine. Utvrđeno je da je smrt nastupila otprilike u jedan sat ujutro 22. rujna 2005.

Osim toga, pod nohtima leša nađeni su komadići kože a DNK analiza je omogućila, prema katalogu genetskih otisaka, identifikaciju Španjolca Pabla Fereire koji je mjesec dana ranije otpušten iz splitskog centralnog zatvora.

Po dolasku na zračnu luku, Tatiana je saslušana kao svjedok u okviru istrage o smrti Fernanda Gonzalesa Fernandez. Predstavila se kao osoba češke nacionalnosti. Izjavila je da je susrela VACLAVA u baru « le Tchèque Point » nakon što se javila na jedan oglas u tisku u kojem se pozivalo na poziranje za modne fotografije. Za uzvrat za ponuđeni posao VACLAV je od nje zatražio da se podvrgne kirurškoj operaciji kako bi u grudima mogla prenijeti 600 g heroina. Navela je da Vaclav posjeduje posebni znak: 4 prsta na desnoj ruci i da je bio u pratnji Adriane TROBELPOURFTA, manekenke u agenciji ELITA u Barceloni.

Dodaje da se podvrgla operaciji u Bugarskoj, a operirao ju je IVAN BALKANSKI, kirurg star otprilike 45 godina i vlasnik automobila AUDI crne boje. Adresa klinike je: n° 95D YJI » JIBAMATA CBETHH » KB. « HAHEHHA » COOHR.

Državni tužitelj je otvorio istragu

MISIJA (za Španjolsku)

Vezano uz navedeno, čast nam je zamoliti vas da pristupite sljedećim radnjama:

- 1) Pronaći i saslušati PABLA FERREIRU, ispitati njegove odnose sa žrtvom, ispitati da li poznaje osobu po imenu TATIANA, itd.
- 2) Potražiti bankovne institucije koje imaju otvorene bankovne račune na ime Fernanda Gonzalesa Fernandezza i Pabla Fereire da bi se dobio popis i podaci o otvorenim računima u bankovnim knjigama na njihova imena ili onih za koje je ovaj drugi imao punomoć, izvodi iz bankovnih računa zadnjih 6 mjeseci prije 22. rujna 2005, međunarodni virmani odaslani s tekućih računa ili računa namijenjenih za tu svrhu.
- 3) Saslušati odgovorne ljude u agenciji ELITA u BARCELONI o Adriani TROBEL-POURFTA i zaplijeniti fotografije na kojima se ona nalazi.
- 4) U okviru ove misije poduzeti sve istražne radnje, potrage ili provjere koje su nepohodne za ispravnu provedbu traženih istraga ili koje se pokazuju korisnim za utvrđivanje istine.

Čast nam je zamoliti nadležna tjela da prihvate izraze našeg poštovanja i da u najkraćem roku omogućе provedbu ove zamolbe. Molimo vas da ovlastite policijske službenike iz Odjela za suzbijanje podvođenja na bavljenje prostitucijom, koji posjeduju drugi original ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć i koji su detaljno upoznati s predmetom, da prisustvuju toj provedbi.

Bit ćemo zahvalni imenovanim nadležnim tijelima da, po okončanju misije, dostave francuskim službenicima gore navedene predmete, dokumente i već utvrđene dokaze ili dokaze pronađene tijekom provedbe ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

Niže potpisani sudac duboko zahvaljuje nadležnim vlastima i upućuje izraze iskrenog štovanja

U Parizu,

MISIJA (za Portugal)

Na temelju ovih elemenata i u cilju razjašnjenja činjenica koje su predmet istrage, potrebno je identificirati vlasnike telefonskih brojeva koje su dodijelili portugalski operatori te da se ustanovi kakva je njihova veza s preminulom osobom i ostalim protagonistima.

Vežano uz navedeno, čast nam je zamoliti vas da pristupite sljedećim radnjama:

- 1) Identificirati vlasnike telefonskih brojeva kod portugalskih operatora.
- 2) Napraviti popis primljenih i poslanih poziva dana 22. srpnja 2005.
- 3) Potražiti i saslušati vlasnike telefonskih brojeva i ustanoviti kakva je njihova veza s preminulom osobom i drugim protagonistima.
- 4) Provjeriti da li postoje veze između portugalskih kockarnica i vlasnika brojeva telefona.
- 5) Naznačiti je li, po njihovom znanju, sličan modus operandi za prijenos droge već primjećen prilikom istraga u Portugalu.
- 6) U okviru ove misije poduzeti sve istražne radnje, potrage ili provjere koje su nepohodne za ispravnu provedbu traženih istraga ili koje se pokazuju korisnim za utvrđivanje istine.

Čast nam je zamoliti nadležna tjela da prihvate izraze našeg štovanja i da u najkraćem roku omogućće provedbu ove zamolbe. Molimo vas da ovlastite policijske službenike iz Odjela za suzbijanje podvođenja na bavljenje prostitucijom, koji posjeduju drugi original ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć i koji su detaljno upoznati s predmetom, da prisustvuju toj provedbi.

Bit ćemo zahvalni imenovanim nadležnim tjelima da, po završetku njihove misije, dostave francuskim službenicima gore navedene predmete, dokumente i već utvrđene dokaze ili dokaze pronađene tijekom provedbe ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

Niže potpisani sudac duboko zahvaljuje nadležnim vlastima i upućuje izraze iskrenog štovanja

U Parizu,

MISIJA (za Češku)

Vežano uz navedeno, čast nam je zamoliti vas da pristupite sljedećim radnjama:

- 1) Dostaviti sve informacije o TATIANI KAREMBEUVOJ, rođenoj 22. studenog 1985. u STRAZ POD RALSKEM.
- 2) Identificirati jednog ili više vlasnika telefona 420 221 92 77 09 kod čeških operatora.
- 3) Napraviti popis primljenih i poslanih poziva od 22. srpnja 2005. do rujna 2005.
- 4) Potražiti i saslušati vlasnike navedenog telefonskog broja i ustanoviti kakva je njihova veza s preminulom osobom i s drugim protagonistima
- 5) Otići u bar «Le tchèque point» i saslušati odgovorne osobe i njihove službenike: zatražiti od njih informacije o dotičnom VACLAVU, informacije koje bi omogućile njegovu potpunu identifikaciju i potpunu identifikaciju Adriane TROBELPOURFTA
- 6) Potražiti imenovanog VACLAVA i saslušati ga o činjenicama u postupku

7) U okviru ove misije poduzeti sve istražne radnje, potrage ili provjere koje su nepohodne za ispravnu provedbu traženih istraga ili koje se pokazuju korisnim za utvrđivanje istine.

Čast nam je zamoliti nadležna tjela da prihvate izraze našeg štovanja i da u najkraćem roku omoguće provedbu ove zamolbe. Molimo vas da ovlastite policijske službenike iz Odjela za suzbijanje podvođenja na bavljenje prostitucijom, koji posjeduju drugi original ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć i koji su detaljno upoznati s predmetom, da prisustvuju toj provedbi.

Bit ćemo zahvalni imenovanim nadležnim tijelima da, po završetku misije, dostave francuskim službenicima gore navedene predmete, dokumente i već utvrđene dokaze ili dokaze pronađene tijekom provedbe ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

Niže potpisani sudac duboko zahvaljuje nadležnim vlastima i upućuje izraze iskrenog štovanja

U Parizu,

MISIJA (za Bugarsku)

Vezano uz navedeno, čast nam je zamoliti vas da pristupite sljedećim radnjama:

- 1) Otići na privatnu kliniku gdje je TATIANA operirana.
- 2) Saslušati kirurga te klinike IVANA BALKANSKOG o činjenicama koje je opisala TATIANA (operacija i prijenos droge).
- 3) Provjeriti bankovne račune kirurga i njegove bliže okolice kao i račune klinike.
- 4) U okviru ove misije poduzeti sve istražne radnje, potrage ili provjere koje su nepohodne za ispravnu provedbu traženih istraga ili koje se pokazuju korisnim za utvrđivanje istine.

Čast nam je zamoliti nadležna tjela da prihvate izraze našeg štovanja i da u najkraćem roku omoguće provedbu ove zamolbe. Molimo vas da ovlastite policijske službenike iz Odjela za suzbijanje podvođenja na bavljenje prostitucijom, koji posjeduju drugi original ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć i koji su detaljno upoznati s predmetom, da prisustvuju toj provedbi.

Bit ćemo zahvalni imenovanim nadležnim tijelima da, po završetku misije, dostave francuskim službenicima gore navedene predmete, dokumente i već utvrđene dokaze ili dokaze pronađene tijekom provedbe ove Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć.

Niže potpisani sudac duboko zahvaljuje nadležnim vlastima i upućuje izraze iskrenog štovanja

U Parizu

*Primjer 2***ISTRAŽNI SUD
BROJ POSTUPKA ...****SLUČAJ SA PRITVORENIKOM
SUDSKA ZAMOLBA
ZAHTJEV ZA MEĐUNARODNU SURADNJU**

Adresa: ...

Srdačno pozdravljam i obavještavam da je na ovom Sudu u tijeku postupak br. ..., koji je uslijedio nakon navodnog kaznenog djela protiv spolne slobode, koje se dogodilo dok je oštećena boravila u ...i zbog toga je dogovoreno da se ova zamolba uputi Vama za koju Vas u ime Njegovog Veličanstva Kralja tražim, zahtijevam i molim da primite, te da u skladu sa **Konvencijom o sudskoj pomoći u kaznenim pitanjima među državama članicama Europske Unije od 29. svibnja 2000.**, koju su ratificirale Španjolska i ... i koja je stupila na snagu u objema državama 23. kolovoza 2005., u skladu sa onim što se predviđa **člancima 1.- 4., 6. i 10.**, naredite poduzimanje svih koraka koji se navode u nastavku, i vratite ispunjeno u najkraćem mogućem roku, po hitnom postupku.

SUDSKI TAJNIK

**ZAHTJEV ZA SUDSKU POMOĆ U KAZNENOJ STVARI
OD PRVOSTUPANJSKOG ISTRAŽNOG SUDA
ELEKTRONSKA POŠTA: ...
SUTKINJA: ...**

Na ovom Sudu je u tijeku postupak protiv g. ... zbog navodnog kaznenog djela protiv spolne slobode, određenog člankom 179. Kaznenog zakona, kojim se utvrđuje da kada se seksualno nasilje sastoji od tjelesnog pristupa vaginalnim, analnim ili oralnim putem, ili uvođenja predmeta nekim od navedenih putova, odgovorni će biti kažnjen, kao silovatelj, kaznom zatvora od 6 do 12 godina.

Budući da nije bilo moguće obaviti određene dokazne postupke potrebne za razjašnjavanje kaznenog djela pod istragom, te u skladu sa čl. 10 Europske konvencije o sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959., molimo nadležne sudske vlasti u ... da poduzmu dolje navedene korake.

Spomenuta vlast će morati vratiti ovu zamolnicu čim prije, popraćenu svime onime što je vezano za njeno izvršenje.

ČINJENICE

...

KORACI KOJE TREBA PODUZETI:

- IZJAVA SVJEDOKA PUTEM VIDEOKONFERENCIJE

- OBAVITI PREPOZNAVANJE ZATVORENIKA U VRSTI

Mora se izvršiti uz neophodne mjere sigurnosti, budući da se obavlja putem videokonferencije, tako da optuženi ne bi mogao prepoznati svjedokinju

Spomenuti zahtjev se formulira radi nemogućnosti gđe. ... da se pojavi pred ovim Sudom jer boravi u ...

Spomenuta vlast će morati uputiti poziv za davanje izjave u skladu sa vlastitim zakonodavstvom, te jamčiti svoju prisutnost pri obavljanju koraka za prikupljanje dokaza. Važno je imati na umu ono što je utvrđeno **člankom 10.5 Konvencije iz Bruxellesa od 29. svibnja 2000.** te se moraju ispuniti sljedeći uvjeti:

1. Tijekom saslušanja će biti prisutna sudska vlast iz ..., koja mora točno identificirati gđu. ... i paziti da se u svakom trenutku poštuju osnovna načela njezinog unutarnjeg prava.
2. Nije potrebno da se svjedokinji omogući prisutnost prevoditelja, jer će država moliteljica omogućiti prevoditelja ... jezika u tu svrhu.
3. Morat će se poduzeti sve potrebne mjere za zaštitu svjedokinje.

- ZAHTIJEVA SE OD TOG SUDA , budući da se u oba slučaja radi o ranije prikupljenim dokazima, da prikupljanju dokaza bude prisutno neko tijelo analogno Sudskom Tajniku ili osoba zadužena za javno jamstvo, kao i da se osiguraju nužna jamstva obrane te prisutnost suca i odvjetnika.
- Kada svi koraci budu završeni, zahtijeva se sastavljanje zapisnika izjave i prepoznavanja u vrsti, u kojem će se navesti datum i mjesto saslušanja, identitet saslušane osobe, svojstva osoba koje su sudjelovale, zakletve, te tehnički uvjeti u kojima se je uzela izjava. Taj zapisnik će se poslati ovom Sudu. Također se zahtijeva da se ovom Sudu pošalje kopija snimke prikupljenog dokaznog materijala.

- MOLIM DA HITNO JAVITE OVOM SUDU DAN I SAT IZVRŠENJA TRAŽENIH KORAKA DA BISMO MOGLI S NAŠE STRANE PODUZETI ODGOVARAJUĆE KORAKE (PUŠTANJE IZ ZATVORA, SAZIVANJE ODVJETNIKA, ODREĐIVANJE PREVODITELJA)

Dajemo Vam na znanje da se službenica zadužena za informatiku na ovom Sudu zove ... i da će onoga na dan i sat koji odredite za izvršenje traženih koraka imati pomoć prevoditelja za ... jezik.

- Broj videokonferencije na ovom Sudu: ...

- Molimo da nam javite u najkraćem mogućem roku ime i telefon osobe koja je zadužena za informatiku i videokonferencije na Vašem Sudu, kao i broj videokonferencije.

Zahvaljujemo sudskim vlastima ... na trudu i suradnji.

Odgovorite na sljedeća pitanja.

Je li moguće udovoljiti zamolnici i pod kojim uvjetima:

- a) ispitivanjem svjedoka putem videokonferencije?**
- b) obavljanjem prepoznavanja zatvorenika?**
- c) u pogledu zaštite svjedoka?**

Modul IV

**Tijela kaznenopravne
suradnje Europske unije**

Slide 1

PRAVOSUDNA AKADEMIJA
Seminar
2006. / 2007.

**TIJELA KAZNENOPRAVNE
SURADNJE EUROPSKE UNIJE**

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 2

Tijela kaznenopravne suradnje EU

Razvoj kaznenopravne suradnje DČ kroz zajednička tijela EU

Sve do 1995. nije postojao niti jedan oblik institucionalizirane kaznenopravne suradnje u okviru EU

Tijela policijske i pravosudne suradnje u EU:

- EUROPOL
- Suci za vezu
- Europska pravosudna mreža
- EUROJUST
- OLAF

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 3

Slide 4

EUROPOL

- Europski policijski ured
- Konvencija od 26. srpnja 1995.
- Ured je počeo raditi 1. srpnja 1999.
- osnovan kao samostalna međunarodna organizacija
- integriran u III. stup
- ima pravnu osobnost
- sjedište u Haagu

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 5

SASTAV

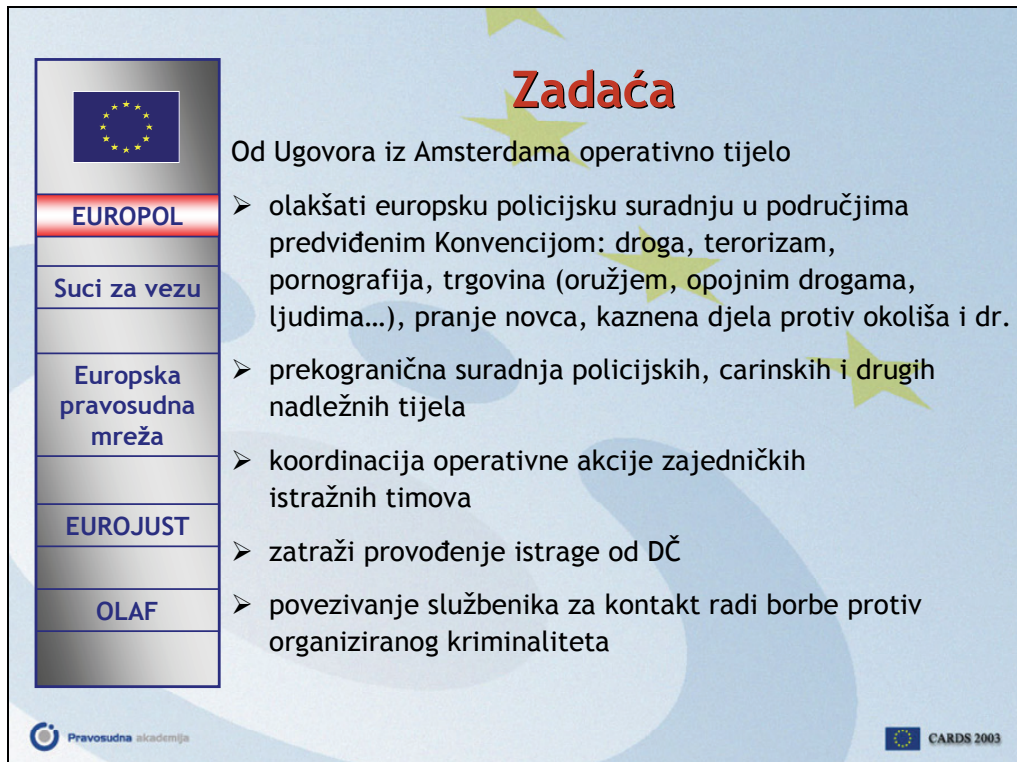

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

- predstavnici DČ - dužnosnici različitih represivnih službi DČ (carina, policija, žandarmerija, službe za imigraciju)
- službenici Europola
- službenici za vezu
- direktor

Pravosudna akademija

CARDS 2003

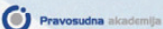
Slide 6

Zadaća

Od Ugovora iz Amsterdama operativno tijelo

- olakšati europsku policijsku suradnju u područjima predviđenim Konvencijom: droga, terorizam, pornografija, trgovina (oružjem, opojnim drogama, ljudima...), pranje novca, kaznena djela protiv okoliša i dr.
- prekogranična suradnja policijskih, carinskih i drugih nadležnih tijela
- koordinacija operativne akcije zajedničkih istražnih timova
- zatraži provođenje istrage od DČ
- povezivanje službenika za kontakt radi borbe protiv organiziranog kriminaliteta

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 7

Sredstva

	
EUROPOL	1) koordinacija i olakšavanje razmjene informacija
Suci za vezu	
Europska pravosudna mreža	2) izrada operativnih i strategijskih analiza o posebnim kriminalnim pojavama
EUROJUST	3) podrška istragama
OLAF	4) usavršavanje

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 8

Slide 9

Suci za vezu *Liaison Magistrates*

- prvi oblik institucionalizirane kaznenopravne suradnje u EU
- Zajednička akcija od 22. travnja 1996.
- Ideja Giovannija FALCONEA
- DČ može poslati ili razmijeniti službenike za vezu
- Ured u Ministarstvu pravosuđa
- Cilj: povećati brzinu i učinkovitost pravosudne suradnje

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 10

The slide features a vertical navigation menu on the left with the following items: the European Union flag, 'EUROPOL', 'Suci za vezu' (highlighted with a red and white border), 'Europska pravosudna mreža', 'EUROJUST', and 'OLAF'. The main text area on the right contains a paragraph and a list of tasks. The background is light blue with faint yellow stars.

Učinkovita pravosudna suradnja u kaznenim predmetima pomaže suzbijanju svih oblika transnacionalnog kriminaliteta

Zadaci:

- Sve aktivnosti osmišljene s ciljem poticanja i ubrzavanja pravosudne suradnje u kaznenim i građanskim stvarima
- Razmjena informacija s ciljem razvoja međusobnog razumijevanja pravnih sustava

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 11

 EUROPEAN JUDICIAL NETWORK

Europska pravosudna mreža
u kaznenim stvarima

www.ejn.crimjust.eu.int

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 12

Europska pravosudna mreža u kaznenim stvarima

Zajedničkom akcijom Vijeća od 29. lipnja 1998. uspostavljena mreža stručnjaka radi pružanja kaznenopravne pomoći.

Mreža je službeno inaugurirana 25. rujna 1998.

Prvi praktično strukturirani mehanizam pravosudne suradnje u EU koji je zaista postao operativan.

Razvijanje nove kulture pravosudne suradnje u EU

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 13

Sastav

Mreža pravosudnih tijela za kontakt uspostavljena između DČ

Svaka DČ imenuje:

- lokalna tijela za kontakt – jedno ili više (suci za vezu)
- centralno tijelo za kaznenopravnu suradnju - u Ministarstvu pravosuđa

DČ uspostavlja onoliko kontaktnih tijela koliko je potrebno za:

- cijeli teritorij države
- sve oblike teškog kriminaliteta (organizirani kriminalitet, korupcija, trgovina drogama i terorizam)

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 14

Obilježja

	
EUROPOL	▪ horizontalna struktura bliska lokalnim pravosudnim tijelima
Suci za vezu	▪ nema pravnu osobnost
Europska pravosudna mreža	▪ niska razina integracije
	▪ decentralizirana dinamička struktura koja posjeduje samo minimum organizacije potrebne za njezino funkcioniranje: Tajništvo
EUROJUST	
OLAF	▪ glavno obilježje: fleksibilnost

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 15

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

Svrha

Stvaranje mreže stručnjaka kako bi se olakšalo i osiguralo ispravno izvršenje zamolbi za uzajamnom pravnom pomoći

Odrediti i povezati pojedince u DČ koji imaju važnu ulogu u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

Funkcija tijela za kontakt:

- ❖ Osposobiti lokalna pravosudna tijela za uspostavljanje IZRAVNIH KONTAKATA
- ❖ Davanje lokalnim pravosudnim tijelima pravnih i praktičnih informacija za izradu učinkovitog zahtjeva za pravosudnom suradnjom ili kako bi općenito poboljšali suradnju

Korist: poboljšanje pravosudne suradnje, osobito u određivanju nadležnog tijela, te u dostavi sudskih odluka.

Preko 250 nacionalnih tijela za kontakt diljem 25 DČ

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 16

Tajništvo

- e-mail adresa: ejn@eurojust.eu.int
- Den Haag
- dio tajništva Eurojusta ali funkcionira kao zasebna jedinica i obavlja svoje zadatka uz punu autonomiju

Glavne funkcije:

- koordinira mrežom radi osposobljavanja tijela za kontakt
- uspostavljanje, održavanje i poboljšavanje informacijskog sustava EPM
- organizira periodične sastanke EPM
- odnosi s drugim tijelima i strukturama u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 17

Informacijski alati

Zadatak EPM je da “permanentno osigurava određene količine ažuriranih pozadinskih informacija”

Međunarodni pravni instrumenti na snazi na web stranici
Vijeća: www.consilium.eu.int/ejn

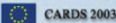
Informacijski paketi (fisches belges): osiguravaju koncizne pravne i praktične informacije o 42 istražne mjere u svakoj DČ kao i o pravosuđu i postupku.

Pravosudni atlas (Judicial atlas) služi utvrđivanju lokalnog nadležnog tijela DČ koje treba zaprimiti i izvršiti zamolbu za uzajamnu pravnu pomoć. Od velike je važnosti za ostvarivanje načela izravnog kontakta između pravosudnih tijela.

Solon: glosar lingvističkih ekvivalenata

Compendium: interaktivni sustav koji pomaže u izradi zamolbe za pravnu pomoć (npr. sudske zamolnice)

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 18

REPUBLIKA HRVATSKA

Određene su četiri osobe kao tijelo za kontakt u studenom 2005.

- dva djelatnika Ministarstva pravosuđa
- sudac Županijskog suda
- djelatnik USKOK

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 19

EUROJUST

www.eurojust.eu.int

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

The slide features a light blue background with abstract, wavy shapes in shades of blue and green. In the center, the word "EUROJUST" is written in a bold, red, sans-serif font. Above the text is a logo consisting of a white square with a red square, a yellow square, and a white triangle, surrounded by yellow stars. Below the text is a purple rectangular box containing the website address "www.eurojust.eu.int". In the bottom left corner, there is a logo for "Pravosudna akademija" and in the bottom right corner, there is a logo for "CARDS 2003" featuring the European Union flag.

Slide 20

EUROJUST

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

- tijelo pravosudne suradnje u EU
- najrecentnije tijelo III. stupa EU
- ideja prihvaćena u Tampereru 1999.
- pravni temelj u Ugovoru iz Nice iz 2000.
- Odluka Vijeća od 29. veljače 2002. o uspostavi EUROJUSTA radi jačanja borbe protiv teškog kriminaliteta
- sjedište u Den Haagu

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 21

SASTAV

	
EUROPOL	27 tužitelja/sudaca iz EU država članica
	- svaka DČ imenuje po jednog
Suci za vezu	Tijela za kontakt postoje i u drugim europskim državama, kao i u SAD, Kanadi i u Južnoj Americi
Europska pravosudna mreža	- Hrvatska - tri kontakt osobe
	Ovlasti koje nacionalni član Eurojusta ima u svojoj državi određuje DČ
EUROJUST	- različiti pristupi
	- švedski nacionalni član ima ovlasti kaznenog progona
OLAF	svaka DČ imenuje po jednog

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 22

Slide 23

Zadaci EUROJUSTA

	
EUROPOL	▪ poboljšanje suradnje između nadležnih tijela u DČ
Suci za vezu	▪ poboljšanje koordinacije prekograničnih istraga i kaznenog progona u predmetima teškog i organiziranog kriminaliteta
Europska pravosudna mreža	▪ uska suradnja s Europskom pravosudnom mrežom u cilju olakšanja i pojednostavljivanja postupaka kaznenopravne pomoći i izručenja
EUROJUST	▪ razmjena informacija
OLAF	▪ prijedlozi za izmjenu zakonodavstva radi poboljšanja međunarodne pravne pomoći i izručenja
	▪ gradnja mostova između različitih pravnih sustava DČ (u EU ima 29 pravnih sustava)

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 24

EUROPOL

Suci za vezu

Europska pravosudna mreža

EUROJUST

OLAF

Stvarna nadležnost

Eurojust je nadležan za oblike kriminala i kaznenih djela za koje je nadležan Europol:

- terorizam
- trgovina drogom, ljudima, ukradenim automobilima
- krivotvorenje novca,
- pranje novca,
- kompjuterski kriminalitet
- prijevara
- korupcija
- kriminalitet protiv okoliša
- sudjelovanje u kriminalnoj organizaciji

Slide 26

OVLASTI

EUROPOL

Suci za vezu

Europska
pravosudna
mreža

EUROJUST

OLAF

Formalni zahtjev može postaviti:

- svaki član Eurojusta
- “Koledž” (*college* - svih 27 članova)

Ako nadležno tijelo DČ ne udovolji zahtjevu nema sankcije ali ona mora navesti razloge

“... osim ako će štetiti bitnim interesima nacionalne sigurnosti, ugroziti uspjeh tekućih istraga ili sigurnost pojedinaca”

Izvješće o neispunjenju zahtjev u godišnjem izvješću

Eurojust nije ovlašten u DČ obavljati mjere niti naređivati njihovo poduzimanje

Slide 27

Eurojust osigurava DČ

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

- lagan pristup stručnim mišljenima iz područja međunarodne pravne pomoći
- veza s mrežom aktivnih istražitelja i tužitelja diljem Europe i izvan
- koristan izvor informacija o pravnim instrumentima EU (npr. europski uhiđbeni nalog)
- uvjeti za koordinaciju transnacionalnih slučajeva
  - konferencijske sobe
  - prevođenje
- mogućnost izvršavanja ovlasti u konkretnim postupcima u DČ

Slide 28

Rad u Eurojustu

- radni jezik engleski

Rad na više razina

1. Plenarni sastanci svih 27 članova dva puta tjedno
2. Sastanci članova DČ uključenih u predmet
3. Sastanci istražitelja i tužitelja koji se bave predmetom

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 29

Slide 30

Glavni partneri Eurojustu

- ❖ nadležna domaća tijela
- ❖ Europska sudska mreža
- ❖ Europol
- ❖ suci za vezu
- ❖ OLAF
- ❖ države kandidatkinje za EU
- ❖ tijela za kontakt u drugim državama

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 31

EUROPOL

Suci za vezu

Europska pravosudna mreža

EUROJUST

OLAF

“Nova kvaliteta” kroz Eurojust

- stalna i ojačana mreža za uzajamnu pravnu pomoć
  - nije samo popis ljudi za kontakt
  - permanentno imaju sjedište u Haagu
  - 27 nacionalnih članova je uvijek na raspolaganju
  - operativno tijelo koje djeluje: - preko svojih članova u DČ
- kao kolegij
- uvjeti za rad na kaznenopravnoj suradnji: prostor, službenici i oprema
- utjecaj na zakonodavca
  - preporuke nacionalnim zakonodavcima
  - Primjer: Godišnji izvještaj 2003.: smjernice za odlučivanje pod čijom se nadležnošću treba voditi postupak
- rad na konkretnim slučajevima
- ima pravnu osobnost

Slide 32

EUROPOL
Suci za vezu
Europska pravosudna mreža
EUROJUST
OLAF

Od suradnje do integracije

Cilj: osloboditi središnje uprave DČ njihove nadležnosti u području uzajamne pomoći putem:

- Europske pravosudne mreže
- Eurojusta

Ustav za Europu - čl. III-274.

Kako bi se borili protiv zločina koji pogađaju financijske interese Unije, Vijeće može europskim zakonom osnovati iz Eurojusta:

Europskog javnog tužitelja

 CARDS 2003

Slide 33

OFFICE
EUROPÉEN
DE LUTTE
ANTI-FRAUDE

EUROPEAN COMMISSION
**EUROPEAN
ANTI-FRAUD
OFFICE**

http://ec.europa.eu/anti_fraud/

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 34

Europski ured za borbu protiv prijevare OLAF

	
EUROPOL	
Suci za vezu	Nastao odlukom Europske komisije od 28. travnja 1999.
Europska pravosudna mreža	Posebna služba Europske komisije Tijelo prvog stupa EU Upravnopravna nadležnost i ovlasti koje ima Komisije
EUROJUST	Ravnatelj ureda <i>Franz Hermann Brüner</i>
OLAF	

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 35

EUROPOL

Suci za vezu

Europska pravosudna mreža

EUROJUST

OLAF

Zadaća

Zaštita financijskih interesa EU = proračun EU
(prihodi i rashodi)

od:

- prijevara
- korupcije
- nezakonitosti u tijelima Unije i DČ

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 36

Djelokrug poslova

	
EUROPOL	1) iniciranje i pokretanje upravnih istraga zbog nezakonitosti na štetu EU proračuna
Suci za vezu	2) provođenje upravnih istraga u tijelima Unije
Europska pravosudna mreža	3) potpora i suradnja s DČ u borbi protiv EU prijevare
	4) pripreme zakonodavnih inicijativa Komisije
EUROJUST	5) operativne aktivnosti u borbi protiv prijevare
OLAF	- razvoj infrastrukture, analiza podataka, tehnička potpora i edukacija

 Pravosudna akademija

 CARDS 2003

Slide 37

Važnost za kaznenopravnu suradnju

Nema kaznenopravne nadležnosti - tijelo prvog stupa Unije.

Ipak, zadatak mu je otkrivanje djela na štetu financijskih interesa EU i prikupljanje dokaza

Uspostavlja se suradnja s Europolom i Eurojustom kroz supranacionalnu kooperaciju i koordinaciju.

Pravosudna akademija

CARDS 2003

Slide 38

Zajednički odgovor na organizirani kriminalitet

- Pospješiti suradnju između europskih pravosudnih stručnjaka
- Konstatirana nedostatnost klasične uzajamne pravne pomoći
- Objediniti pravosudne informacije o organiziranom i prekograničnom kriminalitetu i terorizmu

Praktični primjer s vježbom

Državnom odvjetništvu RH obratio se pritvorenik Marko S., a protiv kojega se vodi kazneni postupak pred Županijskim sudom u Zagrebu zbog kaznenog djela silovanja iz čl. 188. KZ. Tražio je da se sa njim obavi razgovor. Tijekom razgovora ponudio je pružanje obavijesti o transportu velike količine droge kroz RH za jednu državu EU. Tražio je bolji položaj u postupku – ukidanje pritvora.

Prema njegovim navodima portugalski državljani Nunio H. ima djevojku u Zagrebu, Franku K., koja je određeno vrijeme radila u sjedištu jedne njemačke tvrtke u Berlinu, ali je zbog utvrđene ovisnosti o opojnim drogama dobila otkaz. Jedno vrijeme i on je bio u vezi sa Frankom K., sa kojom je želio obnoviti vezu, ali koja ga je tim povodom prijavila za kazneno djelo zbog kojega je u pritvoru.

Poznato mu je kako Nunio H. nabavlja velike količine kokaina iz Južne Amerike, te traži način da ga plasira u drugim državama EU, u čemu će mu pomoći Franka K. Za dva dana Nunio H. kreće iz Portugala osobnim automobilom marke "Audi 4", tamno zelene boje, sa portugalskim registarskim tablicama koje nosi oznaku Porta i broj "7832". U automobilu se nalazi 240 kg kokaina visoke kakvoće. Sa Frankom K. komunicira putem njenog broja mobitela 098 243 55 67. Nije mu poznato koriste li se Internetom, ni broj mobitela Nunia H.

Nije mu poznat pravac kretanja, ali u Hrvatskoj se očekuje u četvrtak. Iz Hrvatske će nastaviti zajedno sa Frankom K. prema Berlinu, i to sa njenim osobnim automobilom marke "Citroen C5" reg. oznake "ZG 3456 KK", bijele boje. Nije mu poznat pravac kretanja. Postoji mogućnost da samo Franka K. ide automobilom, a on bi putovao avionom. Nije mu poznato koje je krajnje odredište, tko je krajnji kupac kokaina. Ne zna kada će pošilja krenuti iz Hrvatske, ali zna da će biti u automobilu Franke K.

Odgovorite na sljedeća pitanja:

Koje tijelo/tijela međunarodne suradnje je moguće koristiti u ovom predmetu?

Na koji način bi se uspostavila i obavljala komunikacija?

Koje oblike suradnje bi se moglo zatražiti?

Tko bi vodio postupak – koordinirao predmetom?

Tko bi bio nadležan za eventualni postupak?

Kakvu vrijednost u našem postupku imaju dokazi koji bi bili prikupljeni u raznim državama?

Popis pravnih izvora (na priloženom CD-u)

I. Dio - Treći stup EU

Ugovor o Europskoj uniji: Glava VI - Odredbe o policijskoj i pravosudnoj suradnji u kaznenim predmetima

Ugovor o Europskoj zajednici: Glava IV - Vize, azil, useljavanje i ostale politike koje se odnose na slobodno kretanje osoba

Tampere program 1999

Haaški program 2004

Ustav za Europu čl. III-274

II. Dio - Izručenje i Europski uhidbeni nalog

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima od 10. prosinca 2004.

Konvencija o pojednostavljenom postupku izručenja između država potpisnica ugovora Europske Unije od 28. ožujka 1995.

Konvencija o izručenju među državama članicama Europske unije od 27. rujna 1996.

Okvirna odluka Vijeća EU o europskom uhidbenom nalogu od 13. svibnja 2002.

III. Dio - Tijela kaznenopravne suradnje Europske unije

Konvencija o Europolu od 26. srpnja 1995.

Zajednička akcija 96/277/PUP od 22. travnja 1996. o okviru razmjene osoba za vezu s ciljem unapređenja pravosudne suradnje između država članica Europske unije

Zajednička akcija 98/427/PUP od 29. lipnja 1998. o dobroj praksi u zajedničkoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima

Zajednička akcija 98/428/PUP od 29. lipnja 1998. o stvaranju Europske sudske mreže (EJN)

Odluka Vijeća 187/2002/PUP od 28. veljače 2002. o uspostavljanju Eurojusta radi suzbijanja teških oblika kriminala

Odluka Vijeća 2003/659/PUP od 18. lipnja 2003. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Odluka 2002/187/PUP o uspostavljanju Eurojusta radi suzbijanja teških oblika kriminala

Odluka Komisije od 28. travnja 1999. o osnivanju Ureda za borbu protiv prijevare (OLAF)

IV. Dio - Uzajamna kaznenopravna pomoć u Europskoj uniji

Konvencija o uzajamnoj suradnji u kaznenim stvarima između država članica Europske unije od 29. svibnja 2000.

Dopunski protokol od 16 listopada 2001.

Okvirna odluka Vijeća (2003/577/PUP) od 22. srpnja 2003. o izvršenju naloga za osiguranje imovine i dokaza u Europskoj uniji.

Okvirna odluka Vijeća 2005/214/PUP od 24. veljače 2005. o primjeni načela uzajamnog priznanja na novčane kazne

Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim ekipama (2002/465/PUP)

Preporuka Vijeća od 8. svibnja 2003. o tipskom ugovoru za osnivanje ekipe za zajedničku istragu

RADNI MATERIJAL

- TREĆI STUP EUROPSKE UNIJE

Europa, izvorno zamišljena kao isključivo gospodarski projekt, tek se je nedavno počela baviti pitanjima pravosuđa. Ispočetka, europske države su surađivale izvan okvira Europske zajednice, tj, putem bilateralnih ili multilateralnih sporazuma o pravnoj pomoći. One su također razvile prve instrumente suradnje u kaznenim pitanjima u okviru Vijeća Europe, te su u građanskim pitanjima surađivale u okviru rada Haaške Konferencije o međunarodnom građanskom pravu. Tek 1999., kao odgovor na snažno izražena očekivanja europskih građana, stvaranje europskog područja pravde je postalo politikom Unije.

Pravosudna suradnja se progresivno razvijala tijekom izgradnje Unije. Nakon faze međuvladine suradnje u razdoblju od 1975. do 1999., Ugovor iz Amsterdama uspostavlja područje slobode, sigurnosti i pravde.

1) Početna faza međuvladine suradnje

Početkom 1970-ih, mnogobrojni oblici međuvladine suradnje razvijaju se na disperzivan, neformalan i pragmatičan način.

14. lipnja 1985., Njemačka, Francuska i zemlje Beneluksa su zaključile Schengenski sporazum koji je predstavljao važan korak na putu suradnje među državama članicama. Cilj je bio uspostaviti slobodu kretanja osoba ukidanjem kontrole na unutarnjim granicama, predviđajući pri tom dodatne mjere kontrole vanjskih granica, politike viza, te policijske i pravosudne suradnje u kaznenim pitanjima. Sve države članice Europske Unije su se priključile tom procesu uz izuzetak Ujedinjenog Kraljevstva i Irske, koje samo djelomično sudjeluju.

Nakon Jedinstvenog europskog akta iz veljače 1986. koji je stupio na snagu 1. srpnja 1987., države članice su započele pregovore o policijskim i pravosudnim pitanjima u okviru «europske političke suradnje». Okvir je ostao međuvladin. Politička deklaracija u aneksu Jedinstvenog akta je potvrdila volju država članica da surađuju u pitanjima vezanim uz terorizam, kriminal, trgovinu drogom i ilegalnu trgovinu umjetničkih djela i antikviteta.

Ugovor iz Maastrichta koji uspostavlja Europsku Uniju, potpisan je 7. veljače 1992., a stupio je na snagu 1. studenog 1993., čime je institucionalizirana suradnja u područjima pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP). Njime se uvodi u okvir Unije dimenzija pravosudne suradnje koja je dotada bila pragmatična, stvarajući «treći stup» institu-

cionalne cjeline, preuzimajući time vođenje mnogobrojnih međuvladinih suradnja. Pravosudna suradnja nije bila uvrštena u postojeći okvir Europske zajednice (prvi stup sa premoćnim gospodarskim i monetarnim predznakom), već je predstavljala specifičan institucionalni okvir, zasnovan isključivo na međuvladinoj suradnji.

2) Uspostava Područja sigurnosti, slobode i pravde

1999. godina predstavlja pravi preokret za europsko pravosuđe. Ugovor iz Amsterdama je Uniji zadao eksplicitni cilj postepene uspostave « područja slobode, sigurnosti i pravde », te je reformirao metode koje se primjenjuju u pravosudnoj suradnji. Europsko vijeće u Tampereu izvodi operativne zaključke, odašiljući pri tom snažan politički signal. U 2004. u Haagu, Europsko vijeće stavlja područje slobode, sigurnosti i pravde među prioritetne aktivnosti Unije, ne samo zbog toga što se radi o jednom od njenih osnovnih ciljeva, već i stoga što je to od izuzetne važnosti za sve građane.

a) Ugovor iz Amsterdama

Ugovor iz Amsterdama potpisan je 2. listopada 1997., a na snagu stupa 1. svibnja 1999. On je poboljšao i dopunio odredbe Ugovora iz Maastrichta, te je djelomice i postepeno unio duh « zajednice » u dana područja. Pravosudna suradnja u građanskim pitanjima je prebačena u prvi stup, uređen Ugovorom o Europskoj zajednici (naslov IV djela III Ugovora o europskoj zajednici). Treći "međuvladin"stup (naslov VI Ugovora o Europskoj zajednici) ograničen je na policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim pitanjima.

Ugovor je zadao zajednički cilj politika iz područja pravosuđa i unutarnjih poslova, iz prvog i trećeg stupa: uspostava europskog područja pravde prije proširenja 2004. godine. Kako se pitanja iz područja pravosuđa odlikuju velikom političkom senzibilnošću, države članice su pomno nadzirale uvjete stvaranja građanskog prava zajednice tijekom prijelaznog razdoblja od pet godina.

b) Program iz Tamperea

Europsko vijeće koje se isključivo bavilo pitanjima pravosuđa i unutarnjih poslova po prvi put se sastalo u Tampereu, u Finskoj, 15. i 16. listopada 1999. Predsjednici država i Vlada odredili su pet godina za stvaranje «Područja sigurnosti, slobode i pravde», a ujedno su i odaslali snažnu poruku javnom mnijenju u njihovim zemljama. Oni su odredili glavne smjernice politike Unije u pitanjima pravosuđa, pri čemu su dugo pregovarali što pokazuje visoki stupanj senzibilnosti spram danog područja i strahove zemalja članica glede odustajanja od svojih nacionalnih prerogativa.

Ciljevi zadani u Tampereu odnose se na pravosuđe i borbu protiv kriminala obuhvaćajući tri ključna područja:

- međusobno priznavanje sudskih odluka, što treba postati «kamen temeljac pravosudne suradnje u Europi», kako u građanskim, tako i u kaznenim predmetima.

Načelo međusobnog priznavanja potaknuo je Europski sud pravde glede slobodnog kretanja roba. Prenešeno u područje pravosuđa, ono ima za namjeru olakšati slobodno kretanje sudskih odluka, zasnovano na međusobnom povjerenju vezanom uz primjerenost pravila drugih država članica i njihovu primjenu. Međusobno priznavanje sudskih odluka između država članica znači da jedan sudac mora primijeniti sudsku odluku druge države članice jednako kao da se dana odluka izvršava u zemlji donositeljici odluke (to jest da se na neki način asimiliraju strane sudske odluke s odlukama nacionalnog pravosuđa). Ovakav pristup pretpostavlja visoki stupanj povjerenja i homogenost različitih sustava. Ovo rješenje koje izbjegava dugačko i složeno usaglašavanje zakonodavstava i procedura, omogućuje malo po malo stvaranje jednog korpusa europskog prava.

- borba protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i pranja novca uz pomoć konvencija o međupomoći i odluka o oduzimanju imovine od kriminalnih djelatnosti
- jačanje pravosudne suradnje putem Eurojusta i pravosudne mreže sudaca i državnih odvjetnika

Europsko vijeće je u Tampereu donijelo odluku o stvaranju Eurojusta, mreže sudaca, pravosudnih dužnosnika, tužitelja i policijskih dužnosnika iz svake od zemalja članica. Ovakav vid suradnje ima za cilj osnažiti borbu protiv najtežih prekograničnih kriminalnih djela u Europi, poput terorizma, trgovine drogom ili pranja novca dobivenog od kriminala. Njegov zadatak je uspostava dobre koordinacije između nacionalnih vlasti zaduženih za istrage i progon u predmetima iz njihove nadležnosti, a koji se pak dotiču više država članica ili zahtijevaju istragu u više država članica.

c) Program iz Haaga

Zasjedanje Europskog vijeća od 17. i 18. lipnja 2004. je objavilo rezultate programa iz Tamperea i pozdravilo značajan napredak postignut u petogodišnjem razdoblju. Ono je zatražilo od Komisije da pripremi novi višegodišnji program namijenjen uspostavi zajedničkog područja slobode, sigurnosti i pravde, proporcionalan obimu izazova i očekivanjima građana. Program iz Haaga je bio odobren od strane Europskog vijeća za vrijeme nizozemskog predsjedanja, 4. i 5. studenog 2004. Zasnivajući se na iskustvu programa iz Tamperea, ovaj program definira glavne ciljeve za nadolazećih pet godina. On obrađuje sve političke aspekte područja slobode, sigurnosti i pravde, te govori o općim orijentacijama (temeljna prava, primjena i procjena), kao i o specifičnim orijentacijama u okviru jačanja slobode, sigurnosti, pravde i vanjskih odnosa.

U priopćenju od svibnja 2005., Komisija je predstavila svoj akcijski plan za ostvarenje ambicioznih ciljeva programa iz Haaga. Prema Komisiji, europsko područje ili prostor pravde ne predstavlja samo jedan prostor unutar kojeg sudske odluke jedne dr-

žave su priznate i izvršavane u drugim državama članicama, već prije svega prostor u kojem je zajamčen učinkovit pristup pravosuđu u vidu dobivanja i izvršavanja sudskih odluka. U tu svrhu, Komisija naglašava nužnost ne samo zajedničkih odredbi o nadležnosti, priznavanju i sukobu zakona, već i nužnost mjera koje omogućuju uspostavu međusobnog povjerenja među državama članicama u vidu stvaranja minimalnih proceduralnih normi. Međusobno povjerenje se može osnažiti postepenim stvaranjem «europske pravosudne kulture», zasnovane na formiranju i izgradnji mreža. Uspostaviti će se koherentna strategija veza Unije s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama.

Ostvarenje programa međusobnog priznavanja je od prvotne važnosti u građansko pravnim stvarima. Osim zakonodavnih prijedloga u tijeku procedura usvajanja (nacrt uredbe Rim II o zakonu primjenjivom za neugovorne obveze, nacrt pravila o platnim nalozima i i manjim sporovima, nacrt uredbe o posredovanju), Komisija će inicirati konzultacije u područjima gdje još ne vrijedi međusobno priznavanje (nasljeđivanje i oporuke). Drugi osnovni aspekt je izvršenje sudskih odluka i međusobno priznavanje javnih i privatnih akata. Što se tiče materijalnih odredbi europskog prava ugovora, koristit će se «zajednički referentni okvir» namijenjen poboljšanju koherentnosti i kvalitete europskog zakonodavstva.

U području kaznenog pravosuđa, primjena načela međusobnog priznavanja ima privilegiranu poziciju. Približavanje zakonodavstva i stvaranje minimalnih normi glede nekih aspekata postupovnog prava (na primjer načelo *ne bis in idem*, izvođenje dokaza ili greške u postupku) imaju važnu ulogu u uspostavi međusobnog povjerenja i međusobnog priznavanja. Komisija predlaže usvajanje nekoliko mjera u svrhu osiguranja pravovremenog učinkovitog djelovanja represivnih vlasti (međusobno priznavanje kontrolnih predraspravnih mjera koje ne lišavaju slobode, priznavanje izvršenja zatvorske kazne...) i, općenito govoreći, zamjenu tradicionalne pravosudne međupomoći s novim instrumentima zasnovanim na međusobnom priznavanju.

Naglasak je stavljen na procjenu i praćenje usvojenih mjera, te na snažnije operativno djelovanje. Eurojust se smatra ključnim čimbenikom razvoja pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i njegovi potencijali će se iskoristiti u punoj mjeri.

3) Treći stup: "Policajska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima"

Metoda korištena u kaznenom pravu nije više strogo međuvladina, već se radi o prijelaznom sustavu koji uključuje djelovanje Unije u cjelini. Odredbe trećeg stupa (naslov VI Ugovora o Europskoj Uniji) se zasnivaju na logici međudržavne suradnje koja pretpostavlja stalnu obvezu svake države da se angažira, slučaj po slučaj, sukladno svojim političkim interesima.

a) Pravna osnova

Policijska i pravosudna suradnja u kaznenim pitanjima odnosi se na « organizirani kriminal, borbu protiv terorizma, trgovanje ljudima, kaznenim djelima usmjerenim protiv djece, trgovinu drogom, korupciju i prijevare (članak 29 Ugovora o Europskoj Uniji). Članak 31 Ugovora o EU određuje zajedničko djelovanje u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima čiji cilj je olakšati suradnju između pravosudnih vlasti, olakšati izručenja među državama članicama, unaprijediti kompatibilnost pravila primjenjivih u međudržavnoj suradnji, spriječiti sukob nadležnosti i postepeno usvajanje mjera koje uvode minimalna pravila vezana uz kaznena djela i primjenjive sankcije u područjima organiziranog kriminala, terorizma i trgovine drogom. Cilj je pružiti građanima visoki stupanj zaštite putem zajedničkih akcija država članica.

b) Područje primjene

Pravosudna suradnja u kaznenim pitanjima se odnosi na dvadeset pet država članica. Osim toga, pravna stečevina i razvoj Schengena koji u sebi uključuje i pravosudnu suradnju se proteže i na Island, Norvešku i Švicarsku zahvaljujući posebnim sporazumima o pridruživanju.

c) Sustav odlučivanja

Akti trećeg stupa donose se jednoglasno. Mišljenje Europskog parlamenta prethodi glasovanju Vijeća.

Kvalificirana većina (2/3 ugovorenih strana), bez mišljenja Europskog parlamenta, uvedena je za mjere za primjenu odluka i za usvajanje odluka unutar okvira snažnije suradnje. Vijeće odlučuje običnom većinom o postupovnim pitanjima.

d) Uloga tijela Unije

Od Ugovora iz Amsterdama, Komisija ima pravo inicijative kojeg dijeli s državama članicama.

Europski parlament ne raspolaže ovlastima kontrole trećeg stupa. On je samo redovito informiran o aktivnostima Predsjedništva i Komisije, te ga Vijeće konzultira o glavnim aspektima rada. On može postavljati pitanja i izrađivati preporuke. Svake godine organizira jednu raspravu. Mišljenje Europskog parlamenta je obvezno prije no što Vijeće usvoji okvirnu odluku, odluku ili konvenciju. Međutim, ovo mišljenje nije obvezujuće za Vijeće.

Ugovor iz Amsterdama je osnažio ulogu Suda pravde. Sud je nadležan za tužbe upućene od strane država članica ili Komisije koje se odnose na ispitivanje zakonitosti neke okvirne odluke ili odluke. On presuđuje u sporovima između država članica glede tumačenje ili izvršavanja akata usvojenih od strane Vijeća, a nadležan je za donošenje odluka u svim sporovima između država članica i Komisije vezano uz tumačenje ili primjenu konvencija. Osim toga, on odlučuje o prethodnom pitanju o valjanosti i tumačenju okvirnih odluka, odluka, konvencija i mjera za primjenu tih istih. Njemu se

dakle mogu obratiti sudovi država članica. Prethodno pitanje u okviru pravosuđa i unutarnjih poslova je uvijek uvjetovana izjavom prihvaćanja svake države članice u trenutku potpisivanja Ugovora iz Amsterdama ili naknadno.

e) Usvojene norme

Ugovor iz Maastrichta je 1993. uspostavio specifične instrumente trećeg stupa, među kojima su konvencija (koja ima sva obilježja klasične međunarodne konvencije), zajedničko stajalište (kojim Vijeće definira pristup Unije određenom pitanju) i zajednička akcija.

Ugovor iz Amsterdama je uspostavio nove metode (okvirne odluke i odluke), zadržavajući pri tom konvenciju i zajedničko stajalište. Okvirna odluka služi za približavanje zakonskih i regulatornih odredbi država članica. Ona mora biti usvojena jednoglasno, obvezuje države članice glede zacrtanog rezultata i prepušta nacionalnim vlastima odluku o formi i sredstvima djelovanja. Ovaj akt podsjeća na istu tehniku implementacije kao kod smjernica. Međutim, okvirne odluke nemaju izravan učinak i Komisija ne može poduzeti nikakvu akciju u svrhu nametanja zakonskih mjera glede primjene okvirne odluka. Odluka ima sasvim drugi cilj od približavanja zakonskih i regulatornih odredbi država članica. Ona je obvezujuća i mjere nužne za primjenu odluke na razini EU usvaja Vijeće kvalificiranom većinom.

II - PRAVOSUDNA SURADNJA U KAZNENIM STVARIMA

Europsko kazneno pravo se odlikuje izrazitom raznolikošću nacionalnih sustava i rastućom složenošću nadnacionalnih institucija. Teritorijalna jurisdikcija kaznenog zakonodavstva onemogućuje sukob pravnih izvora. Međutim, raznolikost kaznenog prava i kaznenih postupaka predstavlja prepreku međupomoći u kaznenim stvarima. Uzajamne zamolbe za prisilnim mjerama su već tradicionalno odbijani ukoliko ponašanje koje je izvorni predmet progona ne predstavlja kazneno djelo u državi izvršenja ili nije kažnjivo zatvorskom kaznom određene težine (načelo dvostruke kažnjivosti).

Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima je sa stupanjem na snagu Ugovora iz Maastrichta, u studenom 1993., postala jedno od glavnih pitanja. Stupanje na snagu Ugovora iz Amsterdama i zaključci Europskog vijeća iz Tamperea u listopadu 1999. su dodatno osnažili dani proces. Članci 29 i 31 Ugovora o Europskoj Uniji su omogućili istovremeno olakšavanje i ubrzavanje suradnje među pravosudnim vlastima (izručenje, spriječavanje sukoba nadležnosti, i približavanje kaznenog prava u slučaju potrebe – minimalna pravila vezana uz sastavne elemente kaznenih djela i sankcija), te su obrađivali pitanje kaznenih postupaka država članica u jasno određenim područjima: organizirani kriminal, terorizam, trgovanje ljudima, kaznena djela protiv djece, trgovina drogom, trgovina oružja, korupcija i prijevara.

A. PODRUČJE PRAVOSUDNE SURADNJE U KAZNENIM STVARIMA I PRIBLIŽAVANJE ZAKONODAVSTAVA

Ugovor iz Amsterdama je zasnovan na logici pravosudne suradnje koja se oslanja na sveukupne mehanizme, među kojima su zamolbe suda drugim sudovima za vođenje postupka, sudska međupomoć, izručenje i razmjena pravosudnih dužnosnika za vezu. Na to se nadovezuju usaglašavanje optužbi i priznavanje sudskih odluka. Približavanje nacionalnih sustava se ne doima neophodnim kada se radi o određivanju tijela kaznenog postupka, sistemu progona ili proceduri primjenjivoj presudi. Upućivanje na nacionalno pravo može biti dostatno zahvaljujući primjeni načela uzajamnog priznavanja koji omogućava poštivanje načela supsidijarnosti. Uzajamno priznavanje povlači za sobom posvemašnji preokret u kaznenopravnoj međupomoći jer ono podrazumijeva automatsko izvršenje odluka i zahtjeva drugih država članica i ukidanje kontrole dvostrukog kažnjavanja.

S druge strane, u područjima vezanim uz organizirani kriminal, zakonodavstva se moraju približiti. Zapravo, klasična pravosudna suradnja ne omogućava davanje odgovora na nove izazove prekograničnog kriminala, bilo da se radi o traganju za počiniteljima kaznenih djela i pribavljanju dokaza, prebacivanju optuženika iz jedne države u drugu, izricanju presuda i izvršenju kazni. Put odabran u okviru Ugovora iz Amsterdama zadržava neovisnost zakonodavnih i pravosudnih sustava država članica, sa minimalnim usaglašavanjem koje se odnosi na sastavne elemente kaznenih djela i sankcija.

RAZVOJ PROSTORA KAZNENOG PRAVOSUĐA

Vijeće Europske Unije je tijekom posljednjih godina usvojilo nekoliko važnih pravnih instrumenata koji su već bili primjenjeni u nacionalnim zakonodavstvima država članica ili je njihovo uvrštenje u tijeku.

1) Pristup pravdi

Zaštita žrtava predmet je okvirne odluke od 15. ožujka 2001. s ciljem približavanja pravila i praksi koja se odnose na prava žrtava u kaznenim postupcima država članica. Svaki stanovnik države članice može dići tužbu u zemlji svog prebivališta za prijestupe počinjene na teritoriju neke druge zemlje.

2) Razvoj sudske uzajamne pomoći

Konvencija o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima između država članica koju je Vijeće usvojilo 29. svibnja 2000. je poboljšala i modernizirala sudska pomoć u kaznenim stvarima u svrhu ostvarenja ciljeva Unije. Ona teži integraciji Schengenskih dostignuća, izravnom prijenosu dokaza u postupku od strane teritorijalno sudski nadležnih vlasti, kao i međunarodnom sudskom ustupanju, te spontanjoj razmjeni informacija. Aktom od 16. listopada 2001., Vijeće je usvojilo Protokol ove Konvencije o

uspostavi zajedničkih istražni timova koji djeluju pod okriljem Eurojusta u borbi protiv trgovine drogom, trgovine ljudima i terorizma. Ovi zajednički timovi mogu presretati telekomunikacijske veze i zahtijevati informacije o bankarskim transakcijama bez mogućnosti da se države članice pozivaju na bankovnu tajnu. Ova europska odredba o međupomoći se u Francuskoj primjenjuje putem zakona Perben II od ožujka 2004.

3) Međusobno priznavanje odluka u kaznenim stvarima

Iako je bilo podložno kašnjenjima u implementaciji, međusobno priznavanje je omogućilo najznačajniji napredak u kaznenim stvarima. Europski uhidbeni nalog je jedan od najvažnijih elemenata i jedan od najobećavajućih aspekata.

a) Stvaranje europskog uhidbenog naloga

«Dragulj na kruni» europskog područja pravde, europski uhidbeni nalog, koji se razrađivao od sastanka Vijeća u Tampereu, konačno je odobren na sastanku Vijeća u Laekenu, 14. prosinca 2001. Radi se o prvom instrumentu usvojenom u području međusobnog priznanja u kaznenim stvarima. Njega precizira okvirna odluka n° 2002/584/PUP Vijeća od 13. lipnja 2002. koja govori o europskom uhidbenom nalogu i procedurama njegova uručenja među državama članicama čime se zamjenjuju svi prethodni instrumenti.

Ovaj napredak zahvaća osjetljivo područje izručenja. Europski uhidbeni nalog zamjenjuje klasičnu proceduru izručenja s jednom jednostavnijom i bržom procedurom. Okvirna odluka se zasniva na ideji da sporost i težina izručenja nisu prilagođeni prostoru bez granica. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka jedne države članice o uhićenju osobe u drugoj zemlji članici i o njenom izručenju u svrhu vršenja progona ili izvršenja kazne. S ukidanjem nadležnosti političkih vlasti u donošenju odluke o izručenju, europski uhidbeni nalog naglašava neovisnost i ovlasti sudaca. Europski uhidbeni nalog omogućuje prisilni transfer tražene osobe zbog počinjenja jednog od 32 prijestupa s popisa kaznenih djela i to bez provjere njihove kažnjivosti u zemlji kojoj se obraća, čim se predviđa zatvorska kazna duža od tri godine. Načelo dvostruke kažnjivosti se ne primjenjuje. Nadležni sudac može odbiti izručenje maloljetnika ili osobe ukoliko zemlja podnositeljica ne jamči da ona neće biti doživotno pritvorena.

Primjena ovog instrumenta se suočila s poteškoćama zbog zakašnjele implementacije od strane nekoliko država članica. Okvirna odluka je u Francuskoj usvojena zakonom Perben II od 9. ožujka 2004. Opća ocjena francuskih stručnjaka je pozitivna: tražene osobe su izručivane u znatno skraćenim rokovima u usporedbi s onima u postupcima izručenja. U izvještaju od 23. veljače 2005., Komisija navodi da je prosječno trajanje razdoblja izručenja smanjeno s 9 mjeseci iz prethodnog sustava na samo 43 dana (13 dana ako osoba prihvaća izručenje), te dodaje da je bilo izdano više od 2.600 naloga.

b) Zamrzavanje dobara i elemenata dokaza

Okvirna odluka n° 2003/577/PUP od 22. srpnja 2003. o izvršenju odluka o osiguranju imovine i dokaza unutar EU predviđa međusobno priznavanje odluka u svrhu kasnijeg transfera imovine ili dokaza državi izdavateljici naloga gdje su ona podložna naknadnoj pljenidbi. Okvirna odluka se primjenjuje u slučaju odluka koje donose pravosudne vlasti glede svih kaznenih djela. Ona pomaže brzom uvidu u postojanje dobara u inozemstvu koja kasnije mogu služiti kao dokaz ili biti predmetom pljenidbe.

c) Novčane kazne

Okvirna odluka 2005/214/PUP Vijeća od 24. veljače 2005. proširuje primjenu načela međusobnog priznavanja na novčane kazne koje su odredile sudske ili administrativne vlasti neke druge države članice. Nadležne vlasti moraju priznati bez dodatnih formalnosti odluke o novčanim kaznama koje je dostavila druga država članica i koje se odnose na kaznena djela poput sudjelovanja u kriminalnoj organizaciji, terorizam, trgovanje ljudima, trgovina oružjem, prijevarama, preprodaja ukradenih vozila, silovanja, itd. Okvirna odluka se također odnosi na novčane kazne za prometne prekršaje.

d) Približavanje zakonodavstava

Članak 29 Ugovora o EU omogućava približavanje, u slučaju potrebe, pravila kaznenog prava država članica. Približavanje se isključivo odnosi na kaznena djela i sankcije. Države članice predviđaju obilježavanje nekih vrsta ponašanja kao kaznene prijestupe. Za sankcije, korištena tehnika je ona «minimalne i maksimalne kazne»: država članica je obvezna predvidjeti u svojem kaznenom zakonodavstvu da se za dani prijestup može odrediti maksimalna zatvorska kazna od najmanje X godina. Sva glavna područja identificirana u Tampereu, gdje međunarodni kriminal može koristiti pogodnosti proizašle iz ukinuća kontrole na unutarnjim granicama Unije, su uslijedila s približavanjem zakonodavstva sukladno naslovu IV Ugovora o EU: trgovanje ljudima, pomaganje u ilegalnoj imigraciji, seksualna zloropaba djece, terorizam, financijski kriminal, cyber kriminal i trgovina drogom. Akcija Unije se usredotočila na teške oblike prekograničnog kriminala. Ipak, zahtjev za jedinstvenošću je doveo do svođenja usaglašavanja na najmanji zajednički nazivnik ili do nepremostivih blokada. Europsko vijeće u Haagu je približavanje zakonodavstava podredilo načelu međusobnog priznavanja, pridajući mu na taj način pomoćni karakter djelovanja.

Usaglašavanje proceduralnih pravila je izrazito osjetljivo pitanje uzrokovano velikom raznolikošću između pravila država članica. Prijedlog okvirne odluke od 28. travnja 2004. o nekim proceduralnim pravima u okviru kaznenih postupaka u Uniji ima za cilj odrediti minimalni prag proceduralnih prava osobama osumnjičenim za počinjenje kaznenih prijestupa.

e) Eurojust

Jedinica za sudsku suradnju, Eurojust, je sastavljena od državnih odvjetnika, sudaca, policijskih časnika država članica, čiji zadatak je da osiguraju dobru koordinaciju između vlasti država članica nadležnih za progon. Nadalje, Eurojust pomaže u istragama teškog prekograničnog kriminala i surađuje s europskom pravosudnom mrežom u izvršenju naloga za ustupanje postupaka i primjeni zahtjeva za izručenje. Eurojust ima nadležnost u dvadeset pet zemalja Unije i intervenira u slučajevima kada se zločini odnose na najmanje dvije države članice Unije ili jednu državu članicu i treće zemlje, ili jednu državu članicu i Europsku zajednicu. Europsko vijeće u Haagu 2004. je zatražilo da se više obraća Eurojustu u pogledu koordinacije istraga, pozivajući pri tom danu strukturu da poboljša svoje funkcioniranje usredotočavajući se na teške i složene slučajeve.

IZRUČENJE I EUROPSKI UHIDBENI NALOG

1. IZRUČENJE

A) POVIJESNA DEFINICIJA I GLAVNI KONVENCIONALNI INSTRUMENTI

DEFINICIJA

Što je izručenje?

To je čin kojim neka suverena država – država kojoj se podnosi zahtjev – predaje nekoj drugoj suverenoj državi koja to od nje traži – državi koja podnosi zahtjev – neku osobu koja se nalazi na teritoriju države kojoj se podnosi zahtjev kako bi joj se sudilo na kaznenom sudu u državi koja podnosi zahtjev ili kako bi u njoj izdržavala kaznu ukoliko je presuda već donesena.

POVIJESNI RAZVOJ I GLAVNI KONVENCIONALNI INSTRUMENTI

Dugo je vremena izručenje ovisilo o dobroj volji državnog poglavara.

Od 19. stoljeća uvodi se zakonodavstvo vezano uz izručenje.

Danas većina država na svijetu prihvaća načelo izručenja čak i kad ne postoji međunarodni sporazum o tome.

Međunarodni, bilateralni, regionalni sporazumi – poput konvencija Vijeća Europe – ili univerzalnih konvencija – poput konvencija Ujedinjenih Naroda

U okviru Ujedinjenih Naroda (borba protiv krijumčarenja opojnih droga, organizirani kriminal ili terorizam)

GLAVNA NAČELA KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE OD 13. PROSINCA 1959., DOPUNJENE DOPUNSKIM PROTOKOLIMA I SPORAZUMOM IZ SCHENGENA

1) DVIJE VRSTE IZRUČENJA

A. Izručenje s ciljem kaznenog progona

Država koja podnosi zahtjev nije još sudila traženoj osobi. Izručenje je moguće samo ako je zapriječeno minimalnoj zatvorskoj kazni u državi koja podnosi zahtjev za izručenje i u državi kojoj je zahtjev podnesen. Opće je pravilo da zapriječena zatvorska kazna mora biti najmanje jednu godinu.

B. Izručenje s ciljem odsluženja kazne

Država koja podnosi zahtjev za izručenje već je osudila traženu osobu. Osuđujuća presuda može ili ne mora biti pravomoćna. Tražena je osoba mogla odslužiti dio kazne. Moguće je da se radi o bjeguncu iz zatvora.

I ovdje postoji minimum koji, ovisno o konvenciji, varira između četiri i šest mjeseci.

2) RAZLOZI ODBIJANJA IZRUČENJA

- a) državljanstvo tražene osobe
  - b) u državi kojoj se podnosi zahtjev za izručenje to djelo nije kažnjivo
  - c) nedovoljno stroge kazne koje su zapriječene ili izrečene
- Većina sporazuma dopušta izručenje za sve povrede zakona koje prema zakonima obiju država podliježu zatvorskoj kazni od barem jedne godine.
- d) priroda djela za koje se tražena osoba drži odgovornom

1. Politička kaznena djela

Načelno uzevši, počinitelji političkih kaznenih djela ili sličnih djela se ne izručuju.

2. Kaznena djela u području poreznog prava

Izručenje zbog kaznenih djela u području poreznog prava nije zabranjeno, no Europska konvencija o izručenju od 13. prosinca 1957. ostavila je mogućnost državama da odluke donose za svaki slučaj posebno te da za njih uvedu posebne uvjete. Tako Francuska, primjerice, zahtijeva razmjenu pisama između dviju vlada prije donošenja odluke o izručenju.

Protokol Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. potpisan 17. ožujka 1978. smatra izručenje između država članica zbog kaznenih djela u području poreznog prava izručenjem kao što je svako drugo. Države potpisnice imaju obvezu izručenja kao i za svaku drugu povredu općeg prava.

Međutim, države potpisnice Provedbene konvencije Sporazuma iz Schengena – koju Francuska primjenjuje od 1995. godine – isto načelo koje je uvedeno Protokolom od 17. ožujka 1978. primjenjuje se za sva kaznena djela u području poreznog prava osim prijevара vezanih uz izravne poreze (kao što je porez na dohodak).

3. Vojna kaznena djela

Izručenje se uglavnom ne primjenjuje za vojna kaznena djela koja ne predstavljaju povredu općeg prava.

e) Zastara djela ili kazne

Izručenje se odbija ukoliko je nastupila zastara postupka ili kazne prema zakonima zemlje kojoj se upućuje zahtjev ili zemlje koja ga je uputila.

Međutim, država koja je zaprimila zahtjev za izručenje uzima u obzir u mjeri u kojoj joj to dopušta njezino zakonodavstvo, prekide i zastoje zastare u zemlji koja izdaje zahtjev za izručenje.

Članak 62.1 Provedbene konvencije Sporazuma iz Schengena predviđa mehanizam koji više pogoduje državi koja traži izručenje jer navodi da su važeće jedino odredbe države koja traži izručenje a koje se odnose na prekid zastare. U zoni primjene Schengena valjani prekid zastare u pravnom poretku države koja traži izručenje odgađa zastaru čak i ako nema isti učinak u zakonodavstvu države kojoj se zahtjev podnosi.

No rokovi zastare koje država koja traži izručenje mora uzeti u obzir ostaju rokovi utvrđeni njezinim nacionalnim zakonodavstvom.

f) Amnestija

Amnestijom se ukida kažnjivost djela pa ona više ne podliježu izručenju.

g) Snaga pravomoćne presude

Načelo zabrane ponovnog progona – koje se isto tako naziva «Ne bis in idem» - može dovesti do odbijanja zahtjeva za izručenjem.

h) Nepoštivanje jamstva pravičnog suđenja

Država članica Vijeća Europe te potpisnica Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda ne smije izručiti neku osobu zemlji čiji poredak ne jamči pravično suđenje, kako ga definira članak 6 Konvencije te sudska praksa Europskog suda za ljudska prava.

Ta jamstva nisu osigurana posebice ako članovi suda nisu neovisni ili nepristrani ili ako se optuženiku sudi bez njegove prisutnosti i mogućnosti da ga netko zastupa ili bez mogućnosti da zatraži ponovno suđenje kada bude nazočan.

i) Rizik progona

Izručenje se odbija ako država koja zaprima zahtjev za izručenje ima ozbiljnih razloga vjerovati da je cilj zahtjeva progoniti ili kazniti osobu zbog njene rase, vjeroispovijesti, nacionalnosti ili političkih uvjerenja.

j) humanitarni razlozi

Država kojoj je upućen zahtjev za izručenje može ga odbiti iz humanitarnih razloga, odnosno ako postoji vjerojatnost da će izručenje uzrokovati iznimno teške posljedice za traženu osobu zbog njene dobi ili zdravstvenog stanja.

B) POTRAGA ZA TRAŽENOM OSOBOM

Potrebno je da sudsko tijelo izda nalog za uhićenje, donese osuđujuću presudu ili da poduzme sve izvršne sudske odluke koje omogućuju trenutačno oduzimanje slobode dotičnoj osobi.

Naravno, potrebno je isto tako dati što je više moguće podataka o identitetu tražene osobe, o lažnim identitetima koje možda koristi i općenito sve informacije koje omogućuju identifikaciju te osobe (digitalne otiske, posebne fizička obilježja,...).

a) Širenje informacija u međunarodnom okruženju

1. diplomatskim putem

Bez Konvencije, to je jedini način koji se može koristiti da bi se omogućilo traženje neke osobe sa svrhom njezina izručenja.

2. putem Interpola

Moguće je pustiti u optjecaj nalog za uhićenje te zatražiti potragu ili uhićenje određene osobe koja bi potom bila izručena. Moguće je odrediti neke zemlje primateljice tog zahtjeva ili ga uputiti svim državama članicama ove organizacije.

Za najvažnije dosjee te kad se raspolože vrlo preciznim podacima važnima za identifikaciju tražene osobe, moguće je Glavnom tajništvu uputiti zahtjev za puštanjem u optjecaj dokumenta koji se naziva «crvena tjeratica».

Svaka država zasebno odlučuje kako će reagirati na poruku Interpola.

Provjera raznih pravnih pitanja koji uvjetuju mogućnost izručenja (djela moraju prema francuskom zakonu podlijegati dovoljno visokim kaznama, ne smiju podlijegati zastari, ne smiju biti političke naravi niti predstavljati isključivo vojna kaznena djela, tražena osoba ne smije biti francuski državljanin na dan počinjenja djela,...).

3. putem Schengena

Informacijski sustav Schengen sustav je koji omogućuje službama sigurnosti država potpisnica Provedbene konvencije Sporazuma iz Schengena da u svakom trenutku raspoložu svim informacijama iz policijskih dosjea svih država članica. To znači da izdavanje tjeralice na nacionalnoj razini povlači za sobom sastavljanje istovjetnog dosjea u četrnaest drugih država članica u samo nekoliko minuta. Ta se informacija odmah pojavi na zaslonima računala svih policijskih službi država u kojima se primjenjuje Sporazum iz Schengena.

4. svim sredstvima

Prema članku 16 Europske konvencije o izručivanju dopušteno je korištenje svih sredstava koja ostavljaju pisani trag da bi se nadležnom tijelu uputio zahtjev za uhićenje s ciljem izručenja. Pismo ili faks upućen izravno nadležnom sudskom tijelu na području u kojem se nalazi tražena osoba je, dakle, redovit način traženja privremenog uhićenja.

b) privremeno uhićenje

Ako je zahtjev za uhićenje prihvatljiv, a tražena osoba pronađena, policija će je privedi te izvesti pred sudsko tijelo nadležno za donošenje odluke o njenom upisivanju u registar zatvorenika koji podliježu izručenju.

Država koja traži izručenje dobiva informaciju o uhićenju tražene osobe te o roku za dostavu potpunog dosjea zahtjeva za izručenje.

U okviru Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957., uhićena osoba može biti puštena na slobodu ukoliko dosje nije dostavljan državi od koje se zahtijeva izručenje u roku 40 DANA. Ako dosje stigne u državu od koje se traži izručenje nakon isteka roka, osobu se može ponovno uhititi i nastaviti s postupkom izručenja.

C) ZAHTJEV ZA IZRUCENJE

1) Potrebni dokumenti – općenito

- original ili ovjerena preslika naloga za uhićenje ili bilo koji drugi dokument izvršne naravi koji predstavlja temelj za zahtjev za uhićenje;
- prikaz počinjenih djela, gdje se eksplicitno navodi izravno sudjelovanje tražene osobe u djelu;
- preslika zakonskih tekstova iz područja kaznenog prava gdje se definira kazneno djelo i kazna za isto;
- preslika zakonskih tekstova vezanih uz propise o zastari koji su na snazi;
- djela koja su dovela do prekida zastare;
- prijevod svih dokumenata iz dosjea na zahtjev države koja traži izručenje.

2) dodatni dokumenti koje treba dostaviti pojedinim državama (anglosaksonskim zemljama)

D) POSTUPAK IZRUCENJA

a) općenito

Postupak izručenja ovisi o nacionalnom zakonodavstvu svake pojedine države. U nekim državama odluku o izručenju donosi sudsko tijelo. U nekim drugim državama tu odluku donosi vlada. Vrlo često radi se o djelomično sudskom i djelomično vladinom postupku.

Osoba čije se izručenje traži može se odreći zaštite koju joj osigurava Konvencija o izručivanju i zatražiti da bude predana bez posebnih formalnosti vlastima države koja je traži.

Nakon što je odluka postala konačna u pravnom poretku države od koje se traži izručenje, ta će država obavijestiti državu koja traži izručenje da je moguće izručiti traženu osobu. Stranke se dogovore za datum provedbe izručenja. Ukoliko se taj datum ne poštuje, nakon određenog vremenskog roka, država od koje se traži izručenje može traženu osobu pustiti na slobodu.

Tijekom predaje tražene osobe, država koja izručuje obavještava državu koja je zatražila izručenje o duljini vremenskog razdoblja tijekom kojega je tražena osoba bila lišena slobode na njezinu teritoriju u okviru postupka izručenja kako bi se to vrijeme uzelo u obzir pri određivanju privremenog pritvora ili zatvorske kazne.

b) višestruki zahtjevi za izručenje

Ukoliko više država istovremeno traži izručenje iste osobe, država koja je zaprimila zahtjeve donosi odluku o svakom pojedinom zahtjevu te utvrđuje redoslijed izručenja za one zahtjeve kojima može udovoljiti.

c) izručenje uz jamstvo

Kada država koja je zaprimila zahtjev za izručenje pronađe razlog za odbijanje zahtjeva koji ne predstavlja ključan uvjet za prethodno predviđeno izručenje, može – ukoliko procijeni da je to u okviru mogućnosti države koja traži izručenje – uvjetovati izručenje preuzimanjem određene obveze. Francuska najčešće zahtijeva da se ne izriče ili izvršava smrtna kazna za djela navedena u zahtjevu za izručenje.

d) privremena predaja

Ako se osobu čije je izručenje odobreno sudski goni ili je osuđena od strane sudova države od koje se traži izručenje za djela na koja se ne odnosi zahtjev za izručenje, može biti predana državi koja traži izručenje samo ako je odslužila kaznu izrečenu u državi od koje se traži izručenje.

Ako država od koje se traži izručenje pristane, država koja traži izručenje može zatražiti da joj tražena osoba bude predana privremeno prije kraja odsluženja kazne.

F) NAKON IZRUČENJA

1) načelo specijaliteta izručenja

Izručenoj osobi može se suditi u državi koja je zatražila izručenje za počinjena djela za koja je izručenje odobreno, ali isključivo za ta djela. Izručena osoba može služiti kazne za koje je izručenje odobreno, ali samo te kazne.

Svaki progon, pritvaranje ili ograničavanje slobode za djela koja prethode izručenju od strane države od koje je zatraženo izručenje je isključeno, kao i izvršenje bilo koje druge kazne osim one za koju je izručenje odobreno.

2) mogućnost odbijanja načela specijaliteta

Tijekom razdoblja kad se mogla odreći primjene postupka izručenja, tražena osoba mogla se odreći i primjene načela specijaliteta. To znači da je mogla prihvatiti da je se sudski goni ili sudi za djela koja nisu navedena u zahtjevu za izručenje.

3) zahtjev za proširenje izručenja

Država koja traži izručenje uputi državi koja joj je već izručila traženu osobu novi potpuni zahtjev za izručenje. Država kojoj je upućen zahtjev u dosje mora uvrstiti dokument kojim izručena osoba pristaje ili ne pristaje na proširenje izručenja.

4) Zahtjev za ponovnim izručenjem u treću zemlju

Specijalitet izručenja očituje se isto tako i u zabrani da država kojoj je predana tražena osoba nakon toga tu osobu izruči nekoj drugoj državi za djela počinjena prije prvog izručenja a da država kojoj je prvog bio upućen zahtjev za izručenje nije za to dala svoju suglasnost.

5) Ukidanje načela specijaliteta zbog postupanja izručene osobe

Ako izručena osoba, nakon što su je vlasti države koja je zatražila izručenje definitivno pustile na slobodu, ostane bez prisile na teritoriju države koja je tražila izručenje neko određeno vrijeme, pretpostavlja se da pristaje na sudski progon za sva djela počinjena prije predaje. To razdoblje je različito definirano u različitim konvencijama, a varira između trideset i četrdeset i pet dana.

Ukoliko se izručena osoba koja je bila napustila teritorij države koja je prethodno tražila njeno izručenje vrati u tu državu, načelo specijalnosti isto se tako ukida.

ZAKLJUČAK

Europska unija započela je s promjenama propisa o izručenju.

2. POJEDNOSTAVLJENO IZRUČENJE

---

1) Konvencija od 10. ožujka 1995.

Pojednostavljeni postupak izručenja između država članica Europske unije proizlazi iz konvencije od 10. ožujka 1995. Ta konvencija predstavlja dopunu konvenciji od 13. prosinca 1957. u slučaju pristanka tražene osobe. Njezino se područje primjene znatno smanjilo zbog stupanja na snagu europskog naloga za uhićenje.

Uvjeti primjene i bitne karakteristike konvencije od 10. ožujka 1995. vezane uz pojednostavljeni postupak izručenja između država članica Europske unije

Dva uvjeta

a) konvencija od 10. ožujka primjenjuje se samo među državama članicama Europske unije koje su, kao što je to učinila Francuska, prethodno potpisale bilateralnu deklaraciju o primjeni

b) i ako se postupak primjene europskog uhiđenog naloga ne može provesti

Države na koje se to odnosi: sve osim Češke, Mađarske, Italije, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke (nedostatak ratifikacije od strane svih država članica Europske unije),

I – Posebnosti

1) rok za obavještanje tražene osobe o nalogu za uhićenje kraći je nego u zajedničkom pravu (Common law)

2) traženoj osobi priznato je pravo pristanka na izručenje temeljem provizornog zahtjeva za uhićenje

3) pojednostavljeni postupak izručenja u slučaju pristanka tražene osobe u potpunosti je sudski postupak

2) Konvencija o redovitom izručenju od 27. rujna 1996. između tih istih država; odnosi se na bitne uvjete izručenja; ona nadopunjuje konvenciju od 13. prosinca 1957. i propise koji proizlaze iz provedbene konvencije Sporazuma iz Schengena čije su neke odredbe postale nevažeće.

Uvjeti primjene i bitna obilježja konvencije od 27. rujna 1996. vezane uz izručenje između država članica Europske unije

- Potrebna je prethodna bilateralna deklaracija o primjeni
- Potrebno je da postupak primjene ne bude primjenjiv
- Države na koje se to odnosi: sve osim Češke, Mađarske, Italije, Malte, Poljske, Slovenije i Slovačke

Glavne inovacije u pravosuđu

- 1) smanjeno je trajanje kazni koje mogu predstavljati temelj za izručenje (dvanaest mjeseci u državi članici koja podnosi zahtjev i kazna lišavanja slobode ili sigurnosna mjera lišavanja slobode u maksimalnom trajanju od šest mjeseci u državi članici kojoj je upućen zahtjev).
- 2) povrede koje država kojoj je upućen zahtjev može smatrati «političkim povredama, činjenicom vezanom uz takvu povredu ili povredom potaknutom političkim motivima», što bi toj državi dalo pravo odbijanja zahtjeva za izručenje, su ograničene;

- 3) izručenje državljana države koja podnosi zahtjev postaje pravilo, a odbijanje njihova izručenja iznimka
- 4) zastara progona ili kazne u državi članici kojoj je podnesen zahtjev više ne predstavlja razlog odbijanja izručenja, osim ako je zahtjev za izručenje motiviran činjenicama koje su u nadležnosti navedene države sukladno njezinom kaznenom zakonu

3. Europski uhidbeni nalog: prvi korak prema europskom sudskom prostoru

---

a) FILOZOFIJA: prvo načelo uzajamnog priznavanja

Okvirna odluka Vijeća Europske unije od 13. lipnja 2002. između država članica

Mehanizam europskog uhidbenog naloga temelji se na povjerenju između država članica i njegova se provedba može prekinuti samo u slučaju da jedna od država članica ozbiljno i uporno krši načela na kojima se temelji izgradnja Europske unije. Njegov je cilj zamijeniti u odnosima između država članica sve prethodne instrumente vezane uz izručenje, uključujući i odredbe glave III konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena koji se odnosi na ovo područje.

b) opće odredbe i nova načela

Prvi članak okvirne odluke definira europski uhidbeni nalog kao «sudsku odluku koju donosi neka država članica sa svrhom uhićenja i predaje od strane neke druge države članice osobe koja se traži u svrhu kaznenog progona ili izdržavanja kazne ili izvršenja neke sigurnosne mjere oduzimanja slobode»...

Sadržajni uvjeti

- **Odsada se radi** o isključivo sudskom postupku.

Europski uhidbeni nalog dopušta izručenje osoba traženih zbog:

- počinjenih djela koja podliježu zatvorskoj kazni ili sigurnosnoj mjeri lišavanja slobode u trajanju od godinu dana ili duže;
- osude na zatvorsku kaznu ili sigurnosnu mjeru ju trajanju od 4 mjeseca ili duže.
- Moraju se poštovati **strogi rokovi**.

Uhićena osoba mora biti izručena vlastima koje su tražile izručenje najkasnije u roku tri mjeseca od uhićenja.

- **Ukidanje pravila dvostruke kažnjivosti:** Nije više potrebno provjeravati postoje-nje dvostruke kažnjivosti da bi se izvršio nalog za 32 popisane kategorije kaznenih djela.

- Države će moći izručiti **svoje državljane** stranim sudskim vlastima.

STUPANJE NA SNAGU EUROPSKOG UHIDBENOG NALOGA

- **Područje primjene**

- od 01. siječnja 2004. godine u državama članicama Europske unije tog dana. [Au-strija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Grčka, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozem-ska, Njemačka, Portugal, Španjolska, Švedska, Velika Britanija,]

- od 01. svibnja 2004. države kandidati koje su ušle u Europsku uniju [*Litva, Estonija, Latvija, Poljska, Češka, Mađarska, Slovenija, Slovačka, Cipar, Malta*]

- **Rezerve pojedinih država u pogledu vremena počinjenja djela**

Sve države iskoristile su mogućnosti koje otvara članak 32 okvirne odluke.

- Za Francusku europski uhidbeni nalog može se izvršiti samo za djela počinjena na-kon 01. studenog 1993. godine. Takvi slučajevi rješavat će se sukladno odredbama kon-vecija o pojednostavnjenom izručenju od 10. ožujka 1995. i 27. rujna 1996. godine.

- Za Italiju europski uhidbeni nalog može se izvršiti samo za djela počinjena nakon 07. kolovoza 2002. godine.

- Za Austriju europski uhidbeni nalog može se izvršiti samo za djela počinjena na-kon 07. kolovoza 2002. godine.

- Za Luksemburg europski uhidbeni nalog može se izvršiti ili izdati samo za djela počinjena nakon 07. kolovoza 2002. godine.

- Za Češku europski uhidbeni nalog može se izvršiti ili izdati samo za djela počinje-na nakon 01. studenog 2004. godine.

Formalni uvjeti:

Članak 8. okvirne odluke utvrđuje podatke koje treba sadržavati europski uhidbeni nalog. Uz okvirnu odluku priložen je i obrazac.

a) identitet i državljanstvo tražene osobe;

b) ime, adresu, broj telefona i telefaksa te adresu elektronske pošte sudskog tijela koje izdaje nalog;

c) postojanje izvršne sudske odluke, naloga za uhićenje, ili bilo koje druge izvršne sudske odluke koja ima istu snagu i ulazi u područje primjene članka 1. i 2;

d) prirodu i pravnu kvalifikaciju povrede zakona, posebice u smislu članka 2;

e) opis okolnosti počinjenja djela, uključujući vrijeme, mjesto i razinu sudjelovanja tražene osobe u počinjenju djela;

- f) izrečenu kaznu, ukoliko se radi o pravomoćnoj presudi, ili raspon kazni za takvu povredu zakona predviđenih zakonom države članice koja izdaje nalog;
- g) u mjeri u kojoj je to moguće, ostale posljedice povrede zakona.

C) Objava **europskog uhidbenog naloga: NAČINI ŠIRENJA INFORMACIJA O TRAŽENIM OSOBAMA PREMA DRŽAVAMA ČLANICAMA EUROPSKE UNIJE**

- **sustav Schengen**

SCHENGENSKI SUSTAV INFORMACIJA (SIS)

To je sustav kartoteka zasnovan na bazi podataka koja omogućuje državama potpisnicima sporazuma da u svakom trenutku raspolažu s informacijama koje se nalaze u policijskim kartotekama drugih država članica koristeći pri tom strukturu podrške smještenu u Strasbourgu. SIS ima za cilj poboljšati policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima, politiku viza, imigraciju i slobodno kretanje ljudi.

PRAVNI IZVORI

Schengenski sporazum zaključen 14. lipnja 1985. od strane zemalja Beneluksa, Njemačke i Francuske, kao i Konvenciju o primjeni od 19. lipnja 1990.

PODRUČJE SCHENGENSKOG SUSTAVA INFORMACIJA

→ *Države na koje se odnosi:* Kao sastavni dio pravne stečevine, SIS se primjenjuje u svim državama članicama Europske Unije nakon proširenja od 1. svibnja 2004. (Češka Republika, Estonija, Cipar, Letonija, Litva, Mađarska, Malta, Poljska, Slovenija i Slovačka, plus 15). Osim toga, Ujedinjeno Kraljevstvo i Irska djelomično primjenjuju Sporazum od 1. studenog 2004.

→ *Ciljane osobe:* Ova kartoteka sadrži:

- Osobe za koje su izdani uhidbeni nalozi zbog izručenja ili su pod diskretnim nadzorom ili se pak nalaze pod specifičnom kontrolom;
- Osobe kojima je zabranjen pristup na područje EU;
- Nestale osobe.

MEHANIZAM SCHENGENSKOG SUSTAVA INFORMACIJA

Države članice upućuju svoje podatke Schengenskom sustavu informacija uz pomoć nacionalnih mreža (N-SIS) koje su spojene na centralni sustav (C-SIS):

- Centralna kartoteka (C-SIS) sadrži prvenstveno informacije o ukradenim vozilima i o osobama (naročito strancima) za kojima se traga ili kojima je zabranjen pristup na

europski teritorij, te o onima koje se trebaju pojaviti pred pravosudnim vlastima zbog kaznenog postupka;

· Nacionalna kartoteka (N-SIS), po jedna za svaku državu, se «opskrbljuje» informacijama od strane policijskih službi svake države članice. Francuska nacionalna kartoteka se nalazi pri Ministarstvu unutarnjih poslova i povezana je s središnjom kartotekom.

- **kanal Interpol**

Bit će ga nužno koristiti za informacije koje dolaze iz stranih država, a upućene su francuskim prekomorskim departmanima i teritorijima.

Nastavit će se koristiti za:

- Irsku i Veliku Britaniju

- 10 novih država članica od 01. svibnja 2004. godine

PRIJEVOD

Europski uhiđbeni nalog piše se na jednom od službenih jezika ili na jeziku koji je prihvatila država gdje je tražena osoba uhićena.

D) razlozi za neizvršenje vrlo su jasno regulirani

Tri su razloga za obvezno odbijanje izvršenja naloga:

- 1) amnestija
- 2) *ne bis in idem* koji proizlazi iz ukidanja okrivljujuće presude koju je izrekla neka država članica
- 3) nedostatak kaznene odgovornosti

Postoji sedam razloga za fakultativno odbijanje izvršenja naloga:

- 1) nepostojanje dvostruke kažnjivosti
- 2) progon u državi izvršenja naloga
- 3) *ne bis in idem* bez sudskog progona
- 4) zastara
- 5) *ne bis in idem* koji proizlazi iz ukidanja osuđujuće presude koju je donijela neka država koja nije članica Europske unije
- 6) državljanstvo u državi izvršenja naloga;
- 7) teritorijalna nadležnost.

e) Modaliteti izvršenja

Tražena osoba izručuje se državi koja je izdala nalog najkasnije u roku deset dana od donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog naloga za uhićenje.

Ukoliko ne dođe do suglasnosti: 60 dana

Iznimno se rok može produžiti za 30 dana

Odgoda izručenja u slučaju da je kazneni progon u tijeku pred sudom države izvršenja naloga

f) postupovna jamstva

Postupak predaje reguliran je zakonom države u kojoj se nalog izvršava. Moraju se poštovati postupovna jamstva te države (pravo na saslušanje, pravo na odvjetnika, pravo na prevoditelja, privremeni pritvor)

g) rokovi i uvjeti predaje

Kad tražena osoba pristane na predaju, konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog nalogamora se donijeti u roku deset dana od pristanka.

U ostalim slučajevima, konačna odluka o izvršenju europskog uhidbenog nalogamora biti donesena u roku šezdeset dana od dana uhićenja tražene osobe. U iznimnim slučajevima ti rokovi mogu biti produženi za trideset dana.

U slučaju nepoštivanja rokova mora se obavijestiti Eurojust.

h) uvjetna predaja

postupak «in absentia»

Kazna doživotnog zatvora

Povratak tražene osobe radi odsluženja kazne

i) načelo specijaliteta

j) višestruki zahtjevi

ZAMOLBE ZA MEĐUNARODNU PRAVNU POMOĆ

PRETHODNO

Zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć se pojavljuju da bi se uspostavila međunarodna pravosudna suradnja između država, a to podrazumijeva razmjenu ili pribavljanje dokaznih materijala između državnih odvjetnika ili sudova, u svrhu progona kaznenog djela. Domaće zamolbe se razlikuju od međunarodnih zbog granica koje definira suverenitet, a koje uvjetuju formalnosti kao što su precizno određivanje tijela pošiljatelja, primatelja, postupka o kojem se radi, motiva koji opravdavaju predaju i prijevoda na traženi jezik.

PRAVNI IZVORI

- Europska konvencija o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959.
- Dodatni Protokol od 17. ožujka 1978.
- Konvencija Vijeća u skladu sa čl. 34 Ugovora o Europskoj Uniji koji se odnosi na sudsku pomoć u kaznenim stvarima među državama članicama Europske Unije od 29. svibnja 2000.
- Protokol Konvencije od 16. listopada 2001.

KONVENCIJA OD 20. TRAVNJA 1959.

Prostorno područje

Konvencija unutar okvira Vijeća Europe i primjenjiva na sve države Europe. Trenutni broj ratifikacija je 46 (Hrvatska od 1999.).

Područje primjene

1. Sudska pomoć u najširem smislu: u svrhu svake radnje u postupku koja se može sastojati u prosljeđivanju dokaznog materijala, dokumenata, izjava svjedoka i sudskih vještaka, pošiljci originala, ulaza i pretraga, osiguranju imovine, notifikaciji dokumenata i sudskih odluka...
2. Iznimke: one molbe koje se odnose na djela političkog karaktera, ili koje narušavaju suverenitet, sigurnost, javni poredak ili druge bitne interese države izvršenja.

Primjenjivo zakonodavstvo

Sudske zamolbe će se izvršavati u skladu sa zakonodavstvom zamoljene države. Povremeno može doći do problema u državi koja upućuje zamolbu u vezi sa valjanošću dokaza. Osiguranje dokaza može se ublažiti prisutnošću vlasti iz države koja upućuje zamolbu na mjestu izvršenja sudske zamolbe.

Oblik i način dostave

Oblik: U sudskoj zamolbi se mora navesti koje tijelo upućuje zamolbu, predmet i razloge iste, identitet i državljanstvo osobe, kao i vrstu kaznenog djela te sažetak činjeničnog stanja.

Način dostave: Uobičajeni kanal dostave između država je putem njihovih ministarstava pravosuđa. U hitnim slučajevima i određenim slučajevima u kojima Konvencija to dopušta moguće je direktno prosljeđivanje između sudskih vlasti, koje se može obaviti putem Interpola.

Prijava u svrhu postupka

Moguće je da jedna država prijavi činjenice koje mogu motivirati početak kaznenog postupka na sudovima druge strane. Jedini postojeći kanal dostave je putem ministarstva pravosuđa.

KONVENCIJA O SUDSKOJ POMOĆI OD 29. SVIBNJA 2000.

PROTOKOL OD 26. LISTOPADA 2001.

Prostorno područje

Za razliku od prethodnog, nije unutar okvira Vijeća Europe, nego se samo odnosi na države članice EU. Konvenciju su potpisale sve države osim Grčke, Italije, Irske, Luksemburga i Malte, dok Protokol, osim spomenutih, trenutno nisu potpisali Estonija i Portugal.

Povezanost sa drugim konvencijama

Konvencija ima za cilj dopuniti odredbe drugih konvencija, poput već spomenute Konvencije iz 1959. ili Konvencije od 19. lipnja 1990. o primjeni Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1998., između ostalih. Međutim, treba naglasiti da ova Konvencija ukida čl. 52 i čl. 53 iz Konvencije o primjeni Schengenskog sporazuma koji se odnose na zamolbe za sudsku pomoć.

Primjenjivo zakonodavstvo

Za razliku od Konvencije iz 1959. sudske zamolbe će se izvršavati u skladu sa zakonodavstvom države moliteljice. Time se želi dati puna valjanost dokazima prikupljenima u inozemstvu.

Dostava zamolbi

Jedan od velikih napredaka Konvencije iz 2000., jest mogućnost da se zamolbe za sudsku pomoć prosljeđuju direktno između nadležnih sudskih vlasti.

Pojavljivat će se u pismenom obliku ili putem bilo kojeg medija koji može ostaviti pismeni trag koji omogućuje državi primateljici da ustanovi njihovu autentičnost.

Ne zabranjuje se korištenje Interpola.

Prijava u svrhu postupka

Jednako kao i zamolbe za pomoć, prijave će se također moći slati direktnim putem između sudskih vlasti.

Spontana razmjena informacija

Dozvoljava se razmjena informacija bez prethodnog zahtjeva.

Specifični oblici sudske pomoći

Za razliku od Konvencije iz 1959., Konvencija iz 2000. detaljno regulira različite vrste pomoći.

1. Povrat vlasniku predmeta stečenih nezakonitim putem

Na zamolbu države članice moliteljice a ne narušavajući prava trećih koji djeluju u dobroj vjeri, zamoljena država članica moći će državi moliteljici staviti na raspolaganje predmete stečene nezakonitim putem da bi se povratili njihovom vlasniku. Novost ovog propisa u odnosu na ono što predviđa Konvencija iz 1959. je svrha predaje, budući da je u Konvenciji iz 1959. svrha bila da posluži dokaznim potrebama države moliteljice.

2. Privremeni transfer uhićenih u svrhu istrage

Ustanovljena je mogućnost da jedna od stranaka može dogovoriti privremeni transfer osobe koja je uhićena i nalazi se na njenom vlastitom teritoriju, na teritorij bilo koje države članice u svrhu provođenja istrage.

Zahtijevat će se prethodni dogovor između ugovornih stranaka i odredit će se način transfera i rok za vraćanje.

Uvjetuje se mogućnost primjene uz pristanak osobe koja se treba transferirati, u onim slučajevima u kojima su države pridržale ovu mogućnost.

Ove zamolbe neće se vršiti direktnim putem nego će se obaviti putem središnjih vlasti. Konvencija iz 1959. predviđa istu mogućnost transfera ali samo u slučaju da se radi o osobama koje su uhićene da bi mogle imati ulogu svjedoka na teritoriju druge države.

3. Saslušanje putem videokonferencije

4. Saslušanje putem telefonske konferencije

Dozvoljava se saslušanje svjedoka ili vještaka putem telefonske konferencije uz njihov pristanak, od strane države članice različite od one u kojoj borave.

Mora se jamčiti identitet svjedoka ili vještaka.

5. Nadzirane predaje

Države članice dozvolit će na svom teritoriju, na zamolbu druge države članice, nadzirane predaje u okviru kaznenih istraga vezanih za činjenice koje mogu dati povod izručenju.

U nedostatku definicije, eksplikativno izvješće naznačuje da će se nadzirana predaja primijeniti na slučajeve – u kojima je "nezakonito slanje zaustavljeno i kojem je odobreno da nastavi svoj tijek sa netaknutim početnim sadržajem, koji mu je oduzet ili zamijenjen potpuno ili djelomično"

Predaje će se vršiti u skladu sa postupkom zamoljene države članice.

6. Zajednički istražni timovi

7. Tajne istrage

Država članica moliteljica i zamoljena država članica mogu se složiti o suradnji u realizaciji istraga kaznenih aktivnosti od strane infiltriranih agenata ili sa lažnim identitetom. (tajne istrage)

Istrage će se vršiti u skladu s pravom i pravnim postupcima države članice na čijem teritoriju se budu odvijale. To pretpostavlja iznimku od opće norme čl. 4.1 Konvencije u kojem se navodi da će postupke za izvršenje zamolbi za pomoć obaviti sukladno pravu države moliteljice.

Kaznena odgovornost

Tijekom operacija navedenih u člancima 12, 13 i 14, službenici koji ne potječu iz države članice u kojoj se operacija odvija, izjednačit će se sa službenicima te države u prekršajima koje bi mogli počinuti.

Građanska odgovornost u vezi sa službenicima

Tijekom operacija navedenih u člancima 12, 13 i 14, kada službenici jedne države članice budu djelovali u drugoj državi članici, prva država će biti odgovorna za nanese-nu štetu.

Država članica u čijoj državi se nanese šteta preuzet će odgovornost nadoknade štete, bez posljedica na njeno pravo regresa.

8. Tehnički nadzor telefona

Zahtjevi za prisluškivanje

Nadležna vlast države moliteljice moći će uputiti vlastima zamoljene države zahtjev za tehnički nadzor i prosljeđivanje sadržaja telekomunikacije (vlast države moliteljice ih direktno sluša) ili zahtjev za tehnički nadzor, snimanje i kasnije prosljeđivanje.

Formalni uvjeti.

PROTOKOL OD 26. LISTOPADA 2001. KAO ANEKS KONVENCIJI IZ 2000.

Ustanovljen kao dodatna mjera u području sudske pomoći u kaznenim stvarima sa ciljem borbe protiv organiziranog kriminaliteta, pranja novca i financijskog kriminaliteta.

Zahtjev za informacije o bankovnim računima

Odnosi se na:

- titular bankovnih računa
- kretanja istih
- postavlja kao uvjet da proganjeno kazneno djelo ima kaznu oduzimanja slobode veću od 4 godine u državi moliteljici i od 2 godine u zamoljenoj državi
- povod molbe

Bankarska tajna

Neće se moći pozivati na bankarsku tajnu kao razlog za odbijanje zahtjeva.

SUDSKA POMOĆ PUTEM VIDEOKONFERENCIJE

Definicija

U osnovi se sastoji od interaktivnog sustava komunikacije koji simultano i u stvarnom vremenu prenosi sliku i zvuk, omogućujući povezivanje grupe ljudi koji se nalaze na dva ili više različitih mjesta.

Važne prethodne činjenice

Statut Međunarodnog kaznenog suda potvrđenog u Rimu 17. srpnja 1998. uključuje neke propise koji otvaraju vrata praksi korištenja novih tehnologija u postupcima. Vrlo je vidljiva zabrinutost država u pogledu spajanja novih tehnologija sa jamstvima svojstvenima suđenju u kaznenom postupku.

Nakon što se u člancima 62 i 63 navodi da će se suđenje odvijati u sjedištu Suda i da će optuženik biti prisutan tijekom suđenja, stavka 2 istog tog čl. 63 dodaje da ukoliko optuženik bude ometao suđenje, Sud će moći narediti da promatra proces izvana koristeći komunikacijsku tehnologiju.

Također kao iznimka javnog karaktera Suda, čl. 68.2 Statuta dozvoljava predstavljanje dokaza putem elektroničkih medija, a čl. 69.2 omogućuje Sudu da svjedok iznese svoje svjedočenje usmeno ili putem audio ili video snimke.

Odredbe u Konvenciji o sudskoj pomoći iz svibnja 2000.

Konvencija nije mogla zaobići uređenje tako važne materije kao što je sudska pomoć putem videokonferencije. Unutar Poglavlja II spomenute Konvencije pod rubrikom

"Zahtjevi za specifičnim oblicima sudske pomoći", nalazi se detaljno uređenje u čl.10 o obliku i slučajevima u kojima je moguće njeno korištenje.

1. Svjedoci i vještaci

Pretpostavke

-Kada nije prikladno ili moguće da se osoba koja mora biti saslušana pojavi osobno na teritoriju sudske vlasti koja vodi istragu slučaja.

-Da zamoljena država članica odobri saslušanje putem videokonferencije i ukoliko njeno korištenje nije u suprotnosti sa osnovnim principima njenog domaćeg prava.

-Da se ispune informacije koje predviđa čl. 14 Konvencije o sudskoj pomoći iz 1959. u smislu da se navede tijelo, predmet i razlog zahtjeva, te identitet i adresa osobe o kojoj se radi.

-Mora se navesti razlog zbog kojeg prisutnost nije moguća u državi moliteljici.

-Vlast izvršenja uputit će poziv osobi u skladu sa svojim unutarnjim pravom.

Postupak

-Zahtjeva se prisutnost sudske vlasti zamoljene države, koja će morati identificirati osobu koja mora biti saslušana i pobrinut će se da norme njenog unutarnjeg prava budu poštovane.

-Vlasti zamoljene države i države moliteljice poduzet će potrebne mjere za zaštitu osobe koja mora biti saslušana.

-Saslušanje će se obaviti pod vodstvom države moliteljice.

-Prisutnost prevoditelja ako se smatra potrebnim.

-Kada je saslušanje završeno sudska vlast zamoljene države sastavit će zapisnik, navodeći datum i mjesto saslušanja, identitet osobe, identitete drugih osoba koje su sudjelovale, dane zakletve i tehničke uvjete.

-Slanje spomenutog dokumenta državi moliteljici.

-Troškovi na teret države članice moliteljice.

-Svjedoci ili vještaci koji odbiju svjedočenje bit će podložni njihovom domaćem pravu na isti način kao da je saslušanje bilo obavljeno unutar domaćeg postupka.

2. Optuženici

Prethodna normativa će čim bude kompatibilna biti primjenjiva na saslušanje optuženika putem videokonferencije.

Način izvođenja ostat će podložan dogovoru zemalja članica o kojima se bude radilo.

Saslušanje će se obaviti samo uz pristanak optuženika.

Ocjena dokaza prema unutarnjem pravu.

Istraga i njena vrijednost od strane Suda.

Direktno opažanje od strane Suda.

Barcelona, srpanj 2006.

3. ZAJEDNIČKI ISTRAŽNI TIMOVI

Razlozi osnivanja

Zajednički istražni timovi po prvi put se spominju na Europskom Vijeću u Tampereu 1999 u svrhu postizanja uže suradnje između policijskih tijela za borbu protiv transnacionalnog kriminala, poglavito u području terorizma, trgovine drogom i ilegalne imigracije. Jasno da se spomenuta suradnja mora prevesti u koordinirano djelovanje da bi se postigla veća učinkovitost od do sada postignute u borbi protiv organiziranog kriminaliteta.

Važeće norme

Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002.

Konvencija o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima iz svibnja 2000.

Uređenje je potpuno isto a razlozi za dvostruko reguliranje bi mogli biti ti da se Konvencija doslovno primjenjuje, a Okvirna odluka treba legislativu za usklađivanje po državama što ponekad nešto više konkretizira njene odredbe, premda države ponekad rade usklađivanja po izboru, koja nisu uvijek zadovoljavajuća. Konvencija iz 2000. godine je važeća u većini zemalja EU i usklađivanja ovise o državama (Španjolska je usklađivala po Zakonu od 21. ožujka 2003.).

Mjerodavne vlasti za njihovo osnivanje

Okvirna odluka prepušta državama da odrede tko će biti nadležna vlast (u Španjolskoj Državni sud ili Ministarstvo pravosuđa, ovisno o slučajevima).

Ciljevi osnivanja i pretpostavke ustanovljenja

Osnivanje Zajedničkog tima mora biti u svrhu jednog određenog cilja na ograničeni vremenski rok

Ustanovit će se kada istraživanje kaznenog djela u jednoj državi članici bude utjecalo na drugu državu i zahtijevalo koordinirano djelovanje. Učinit će se na zahtjev bilo koje države na koju utječe.

Svaka od država na koje utječe moći će formulirati molbu za osnivanje zajedničkog tima.

Organizacija i djelovanje

U ovoj točki će se istaknuti različita usklađivanja koja će učiniti države, čemu pogoduje nedovoljna jasnoća Okvirne odluke. Prema istoj, osnivanje zajedničkih timova učinit će se u skladu sa sljedećim uvjetima:

1. Tim će voditi predstavnik države članice u kojoj tim bude djelovao. Šef tima djelovat će unutar granica ovlasti koje su mu dane u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
2. U svrhu Okvirne odluke, imenovat će se članovi zajedničkog istražnog tima koji potječu iz država članica različitih od države članice u kojoj tim djeluje kao «dodijeljeni» timu.
3. Osobe dodijeljene timu imat će pravo biti prisutne kada se poduzmu mjere istrage u državi članici u kojoj se djeluje.
4. Kada budu potrebne mjere istrage u nekoj od država članica koje su stvorile tim, dodijeljeni članovi tima iz te države članice, moći će zatražiti od svojih mjerodavnih vlasti da poduzmu takve mjere. Država članica o kojoj se radi će ih ispitati u istim uvjetima kao da su zatražene u okviru nacionalne istrage.
5. Ako bude potrebna pomoć neke države članice koja nije sudjelovala u osnivanju zajedničkog tima, mjerodavne vlasti države u kojoj tim djeluje moći će tražiti pomoć spomenute države.

Svrha informacija

Prikupljene informacije moći će se koristiti u sljedeće svrhe:

- 1) za ciljeve zbog kojih je tim osnovan
- 2) za otkrivanje, istragu i pokretanje sudskog postupka za druge kaznena djela, uz prethodnu dozvolu države u kojoj su informacije otkrivene
- 3) da bi se izbjegla ozbiljna prijetnja za javnu sigurnost

Kaznena odgovornost

Službenici koji ne potječu iz države članice u kojoj se operacija odvija, izjednačit će se sa službenicima te države u kaznenim djelima koje bi mogli počinuti.

Građanska odgovornost u vezi sa službenicima

Kada službenici jedne države članice budu djelovali u drugoj državi članici, prva država će biti odgovorna za uzrokovane štete. Država članica u čijoj se državi uzrokuju štete preuzet će odgovornost za naknadu štete, bez posljedica na njezino pravo regresu.

MEMORANDUM

MEMORANDUM

"ŠPANJOLSKO-FRANCUSKI ZAJEDNIČKI ISTRAŽNI TIMOVI"

Ministri pravosuđa Španjolske i Francuske su, na bilateralnom seminaru 3. srpnja u Parizu iznijeli važna dostignuća bilateralne suradnje u borbi protiv terorizma, zahvaljujući visokom stupnju povjerenja i uspostavljenim kontaktima između vlasti zaduženih za borbu protiv terorizma u objema državama, te velikom učinku bilateralnih instrumenata koji su se počeli koristiti u borbi protiv terorizma.

Sa ciljem da se bilateralna suradnja i međusobno povjerenje nastave produbljivati u odgovarajućem pravnom okviru, i na taj način borba protiv terorizma i organiziranog kriminaliteta bude još učinkovitija, španjolsko-francuska radna skupina dobila je zadatak da izradi Protokol o djelovanju na polju zajedničkih istražnih timova. Zajednički timovi će omogućiti francuskim i španjolskim vlastima rad na teritoriju druge države, pod vodstvom šefa tima koji je državljanin države u kojoj se vrši istraga, učvršćivanje suradnje i pristup informacijama, te veću učinkovitost borbe protiv terorizma i organiziranog kriminaliteta.

Radna skupina je ispunila zadatak i izradila ovaj Protokol, koji će omogućiti da timovi budu operativni neposredno nakon što to omogući stupanje na snagu njegovog pravnog okvira, ustanovljenog Okvirnom odlukom 2002-465-PUP, od 13. lipnja 2002. primjenjivom u španjolskom i francuskom zakonodavstvu, a osobito usklađivanjem spomenute Okvirne odluke sa zakonodavstvima. Pokretanje zajedničkih timova između Španjolske i Francuske služi kao pojačanje i dopuna okviru sporazuma o kaznenoj, sudskoj i operativnoj suradnji koji je i dalje na snazi, kao i spontana razmjena informacija, neposredni pristup istima, zamolbe za međunarodnu pravnu pomoć, predaja i privremeni transfer osoba, službene prijave, itd.

I. PREDMET ZAJEDNIČKIH ISTRAŽNIH TIMOVA

Osnivanje zajedničkog tima se opravdava postojanjem kaznenih djela čiji su elementi počinjeni ili imaju posljedice u Francuskoj i u Španjolskoj i za čiji se progon i pokretanje kaznenog postupka moraju izvršiti istrage ili prikupiti dokazi u objema državama.

Kaznena djela koja se smatraju prioritetima djelovanja u Španjolskoj kao i u Francuskoj i koja mogu biti razlog osnivanja zajedničkih timova su prvenstveno:

- Terorizam ili djela povezana s terorizmom, posebno ona terorističkih organizacija kao što su ETA, GRAPO ili islamski terorizam.
- Organizirani kriminalitet, a posebno trgovina drogom.
- Aktivnosti financiranja ili pranja novca povezane sa prethodno navedenim aktivnostima.

U izboru slučajeva će prednost imati oni koji se nađu u preliminarnom stanju, koji budu predstavljali kazneni interes za obje države i koji budu zahtijevali zajednički rad istražnih vlasti u vođenju operacija koje se budu trebale obaviti u obje države.

II. NADLEŽNE VLASTI ZA OSNIVANJE ZAJEDNIČKIH ISTRAŽNIH TIMOVA

U Francuskoj, zahtjev za osnivanjem zajedničkog istražnog tima podnose nadležne pravosudne vlasti (državni odvjetnici ili istražni suci), računajući sa izvješćem o suglasnosti Ministarstva pravosuđa (Uprava za kaznena pitanja i pomilovanja). Na isti način će zahtjeve koji dođu iz Španjolske, koji mogu biti proslijeđeni Uprava za kaznena pitanja i pomilovanja, primiti nadležne sudske vlasti i tražit će se prethodna suglasnost Ministarstva pravosuđa (ista Uprava) prije bilo kojeg koraka.

U Španjolskoj se zahtjev za osnivanjem zajedničkog istražnog tima mora uputiti sljedećim nadležnim vlastima: Državnom sudu, Ministarstvu pravosuđa i Državnom tajništvu za sigurnost pri Ministarstvu unutarnjih poslova.

III. FORMIRANJE I FUNKCIONIRANJE ZAJEDNIČKIH ISTRAŽNIH TIMOVA

1) Sporazum o osnivanju zajedničkog istražnog tima će formulirati nadležne vlasti, slučaj po slučaj, koristeći model koji je priložen kao aneks.

2) U onome što se odnosi na članove tima, u sporazumu će se navesti:

- Šef zajedničkog istražnog tima kojeg određuje svaka država, koji će voditi tim kada bude radio na teritoriju njegove države.
- Agenti dodijeljeni zajedničkom istražnom timu, koje će predložiti svaka nadležna vlast i koji će imati iskustvo vezano za ciljeve zajedničkog tima, sa dovoljnim lingvističkim znanjem za izvršavanje svojih dužnosti, te sa prethodnim pravnim obrazovanjem vezanim za prirodu njihovog zadatka, širinu njihovih ovlasti unutar okvira zajedničkog tima i modalitete prema kojima će podnositi izvješća o razvoju istrage njima nadležnoj sudskoj vlasti.

Suci i službenici za vezu će jamčiti tečnost razmjene između nadležnih vlasti obiju država.

Da bi se pojednostavili timski zadaci, izradit će se dvojezični priručnik sa svim praktičnim i pravnim informacijama koje mogu biti od koristi agentima, koji će se podijeliti sudionicima zajedničkog istražnog tima.

3) Što se tiče funkcioniranja tima, članovi zajedničkog tima će raditi pod vodstvom šefa tima određenog za teritorij države u kojoj će tim djelovati i imat će nadležnosti koje im budu dane Okvirnom odlukom i zakonom spomenute države.

Španjolski službenici koji budu sudjelovali u zajedničkom istražnom timu koji bude djelovao na francuskom teritoriju, imat će ovlasti unutar internog francuskog pravnog okvira, a to su ovlasti službenika francuske sudske policije. Moći će sudjelovati u skladu sa francuskom procesnom normativom o privremenom ograničenju ustavnih prava i sloboda (pretraga, snimanje zvuka, infiltracija, telefonski prislušivači, itd.) i obavljati istragu bez privremenog ograničenja ustavnih prava i sloboda (policijsko izvješće o bilo kojem kaznenom djelu, ispitivanje, praćenje...), i sve to prema uputama i pod vodstvom službenika francuske sudske policije, ako njegovu prisutnost zahtijeva zakon.

Francuski službenici koji budu sudjelovali u zajedničkom istražnom timu koji bude djelovao na teritoriju Španjolske imat će one ovlasti koje im daje španjolsko zakonodavstvo i moći će obavljati one aktivnosti koje im je zadao šef zajedničkog istražnog tima u Španjolskoj.

Norme koje se odnose na korištenje administrativnih sredstava i službenog oružja će se odrediti, sukladno važećem zakonodavstvu, u konkretnim sporazumima o osnivanju zajedničkih istražnih timova.

Bilo koje razilaženje na polju funkcioniranja tima rješavat će se prvenstveno unutar samog tima, a ako bi se problem nastavio, prosljedio bi se nadležnim vlastima, kojima bi pomogli suci i službenici za vezu, no ako ni oni ne bi uspjeli riješiti problem, spomenute vlasti bi se dogovorile o modalitetima raspuštanja tima.

4) Povjerljivost prikupljenih informacija je jako bitna za učinkovitost zajedničkih istražnih timova, za povjerenje između vlasti koje u njima sudjeluju, i pravno se može zahtijevati zbog tajnosti postupka.

Članovi jednog zajedničkog istražnog tima imat će pristup sveukupnim informacijama, elementima i dokazima prikupljenim tijekom istrage u kojoj sudjeluju, te će moći koristiti ove informacije u uvjetima opisanima u pravnom okviru zajedničkih timova. Članovi određeni za jedan zajednički istražni tim moći će doprinijeti sve informacije raspoložive u državi koja ih je odredila kao članove tima, u svrhu istrage koju tim obavlja.

5) Zajednički istražni tim će se raspustiti kada istekne njegov predviđeni rok trajanja bez odluke o njegovom produženju, ili unutar roka i uz međusobni dogovor između nadležnih vlasti za njegovo osnivanje, kada ispuni svoju svrhu i ciljeve ili kada ih ne bude moguće ispuniti iz bilo kojeg razloga, ili kada se njegovo produljenje bude smatralo potrebnim. U svakom slučaju, o raspuštanju tima će svi sudionici biti obaviješteni kako ne bi nastavljali s postupkom.

U Carcassonneu, 6. studenog 2003.

**Ministar pravosuđa
Kraljevine Španjolske**

**Ministar pravosuđa i Čuvar državnog pečata
Republike Francuske**

SPORAZUM O OSNIVANJU ZAJEDNIČKOG FRANCUSKO – ŠPANJOLSKOG ISTRAŽNOG TIMA

Sukladno članku 13 Konvencije od 29. svibnja 2000. koja se odnosi na uzajamnu sudsku pomoć u kaznenim stvarima između država članica Europske unije, okvirnoj odluci Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima te preporuci Vijeća od 08. svibnja 2003. koja se odnosi na model sporazuma o osnivanju zajedničkih istražnih timova(ZIT).

1. Stranke sporazuma

Dolje navedene stranke sklopile su ugovor o osnivanju zajedničkog istražnog tima, u daljnjem tekstu ZIT:

gospodin X.....potpredsjednik nadležan za istragu
 gospodin Y.....potpredsjednik nadležan za istragu
 na županijskom sudu u Parizu

i

DRŽAVNI ODVJETNIK – ŠEF ODJELA ZA SUZBIJANJE DROGA

2. Cilj i misija zajedničkog istražnog tima

Ugovor se odnosi na osnivanje zajedničkog istražnog tima koji će imati sljedeću misiju:

A/ CILJ:

Akcija infiltriranja te prvi zajednički istražni tim omogućili su zapljenu 144 kg kokaina te ispitivanje 8 osoba koje pripadaju velikom međunarodnom lancu krijumčarenja opojnih droga u ..... dana ..... . Potrebno je još izvršiti brojne istrage, posebice u Španjolskoj i Francuskoj, pa se osnivanje novog istražnog tima, u okviru pripremne istrage povjerene dvama francuskim sucima, doima nužnim te predstavlja prirodni produžetak prethodno osnovanom timu.

B/ MISIJA:

- identificirati glavne sudionike i suučesnike međunarodnog lanca krijumčarenja opojnih droga te ih privesti na ispitivanje,
- pronaći organizatore i financijske sponzore krijumčarenja,
- provesti istragu financijskog stanja i imovine u svrhu utvrđivanja podrijetla i odredišta sredstava,
- zaplijeniti financijsku imovinu,

Gore navedeni organi vlasti drže da je ostvarenje cilja ovog zajedničkog istražnog tima u interesu obiju država te zahtijeva zajedničko sudjelovanje tijela nadležnih za istrage u provedbi potrebnih akcija u dvjema državama.

3. Trajanje sporazuma

U kontekstu ovog sporazuma, ovaj zajednički istražni tim može djelovati tijekom sljedećeg razdoblja: od 06. srpnja 2005. do 06. srpnja 2006.

Datum isteka sporazuma može biti odgođen uz suglasnost obiju stranki. U tom slučaju ovaj će ugovor morati biti obnovljen.

4. Države u kojima će zajednički istražni tim djelovati

FRANCUSKA I ŠPANJOLSKA

Tim će obavljati svoje akcije sukladno zakonima države na čijem teritoriju djeluje.

Zakon koji je u Francuskoj primjenjiv na djelovanje zajedničkog istražnog tima je Zakon o kaznenom postupku (posebice članci 695-2 i 695-3).

Zakon koji je u Španjolskoj primjenjiv na djelovanje zajedničkog istražnog tima je Zakon 11/2003 od 21. svibnja te Organski zakon 3/2003 od 21. svibnja te odredbe španjolskog Zakon o kaznenom postupku.

5. Šefovi zajedničkog istražnog tima

Stranke su odredile osobe čija su imena niže navedena i koje predstavljaju nadležna tijela država u kojima će tim djelovati koje će biti odgovorne za ZIT i pod čijim će vodstvom članovi tima provoditi svoju misiju:

DRŽAVA	IME	STUPANJ	SLUŽBA
Francuska	A...	Glavni policijski inspektor	OCRTIS
Španjolska	B...	Glavni policijski inpektor	UDYCO Central

U slučaju neraspoloživosti neke od gore navedenih osoba, njima nadređene osobe obavijestit će drugu stranku o zamjeni.

6. Članovi zajedničkog istražnog tima

Članovi ZIT-a koji mogu djelovati u drugoj državi su:

Za francusku stranu:

Ime	Stupanj	Funkcija	Služba
C....	Glavni načelnik	Operativni šef	OCRTIS-DCPJ
D....	Zapovjednik	Šef grupe	OCRTIS-DCPJ
E...	Kapetan	Zamjenik šefa grupe	OCRTIS-DCPJ
F...	Poručnik	Istražitelj	OCRTIS-DCPJ
G...	Poručnik	Istražitelj	OCRTIS-DCPJ
H...	Poručnik	Istražitelj	OCRTIS-DCPJ

U slučaju neraspoloživosti neke od gore navedenih osoba, njima nadređene osobe obavijestit će drugu stranku o zamjeni.

Za španjolsku stranu:

Ime	Stupanj	Funkcija	Služba
I....	načelnik	Šef BCE	UDYCO Central
J....	Glavni inspektor	Šef odsjeka	UDYCO Central
K..	inspektor	Šef grupe	UDYCO Central
L...	Niži inspektor	Istražitelj	UDYCO Central
M...	Službenik	Istražitelj	UDYCO Central
N...	Policajac	Istražitelj	UDYCO Central

7. Posebni uvjeti sporazuma

U okviru ovog sporazuma primjenjivat će se sljedeći posebni uvjeti:

7.1. Uvjeti pod kojima će imenovani članovi moći nositi i koristiti oružje

Dužnosnici neke države mogu nositi službeno oružje u drugoj državi samo uz dopuštenje Ministarstva unutarnjih poslova te države na kojem je eksplicitno navedeno ime člana i to za potrebe posla na teritoriju te države.

Uporaba oružja bit će dopuštena u uvjetima legitimne obrane koju svaka država definira svojim zakonom.

7.2. Uvjeti pod kojima će imenovani članovi moći razmjenjivati informacije koje su dobili od država koje su ih imenovala

Povjerljivost prikupljenih informacija ključna je za učinkovitost zajedničkih istražnih timova, za povjerenje između tijela vlasti koja u njima sudjeluju te obvezna u pravosudnom kontekstu tajnosti postupka.

Članovi zajedničkog istražnog tima imaju pristup svim informacijama, elementima i dokazima prikupljenima tijekom istrage u kojoj sudjeluju te mogu koristiti te informacije u pravnom okviru zajedničkih timova. Imenovani članovi zajedničkih istražnih timova mogu prikupiti, u svrhu postizanja ciljeva istrage koju provodi tim, sve informacije koje dobiju od države koja ih je imenovala.

8. Odredba o organizaciji

Država u kojoj će se odvijati istraga osigurat će tehničke uvjete potrebne za ostvarenje misije (urede, telekomunikacijske uređaje, specijalizirani materijal, itd.).

8.1. Troškovi djelovanja zajedničkih istražnih timova

Troškove provedbe sudske ili policijske istrage snosit će organi vlasti države u kojoj je počinjeno djelo.

Troškove boravka, smještaja i prijevoza dužnosnika koji sudjeluju u zajedničkoj istrazi snosit će države iz kojih dolaze.

Štete koje možebitno nanese zajednički istražni tim nadoknadit će država na čijem su teritoriju štete nastale. U slučaju potrebe, država iz koje dolazi dužnosnik koji je uzrokovao štetu vratit će cjelokupan iznos odštete koju je unaprijed platila druga država.

8.2. Vozila

Dužnosnici jedne države mogu koristiti svoja službena vozila na teritoriju druge države.

U Madridu, dana..... 2005.

U Parizu, dana..... 2005.

DRŽAVNI ODVJETNIK – ŠEF ODJELA

ISTRAŽNI SUCI

SUZBIJANJA DROGA

Z.....

X.....Y.....

4. Izvršenje odluka o osiguranju imovine i dokaza

Načelo međusobnog priznavanja je kamen temeljac suradnje u kaznenim i građanskim stvarima između država članica. Ovo načelo se zasniva na sigurnosti da su rješenja koje treba priznati i izvršiti uvijek bila donesena sukladno poštivanju načela zakonitosti, supsidijarnosti i proporcionalnosti. Ovom okvirnom odlukom Vijeće proširuje navedeno načelo na odluke koje prethode presudi, to jest odluke o osiguranju dobara i elemenata dokaza.

AKT

Okvirna odluka 2003/577/PUP Vijeća od 22. srpnja 2003. o izvršenju odluka o osiguranju imovine i dokaza u Europskoj Uniji.

SINTEZA

Slijedom inicijative dane od strane Belgije, Francuske i Švedske, Vijeće je usvojilo 2003. navedenu okvirnu odluku. Cilj dane odluke je odrediti pravila prema kojima država članica priznaje i izvršava na svom teritoriju odluku o osiguranju donesenu od strane druge države članice unutar okvira jednog kaznenog postupka.

Međusobno priznavanje odluka u prethodnom kaznenom postupku

Vijeće proširuje načelo međusobnog priznavanja odluka o osiguranju imovine ili dokaza u prethodnom kaznenom postupku. Pod izrazom «zamrzavanje dobara» podrazumijevaju se sve mjere donesene od strane pravosudnih vlasti jedne države članice u svrhu sprečavanja uništavanja, preobrazbe, premještanja, itd. nekog imovinskog dobra. Elementi dokaza o kojima govori okvirna odluka podrazumijevaju predmete, dokumente ili podatke za koje se pretpostavlja da bi mogli poslužiti kao dokazni materijal u jednom kaznenom postupku.

Država koja donosi, ovjerava i potvrđuje odluku o osiguranju imovine ili dokaza se zove «država izdavateljica». S druge strane, država članica na čijem teritoriju se nalaze imovina ili dokazi se zove «država izvršiteljica».

Odluke izvršene bez kontrole dvostruke kažnjivosti

Članak 3 okvirne odluke navodi listu težih kaznenih djela istu kao okvirna odluka o europskom uhidbenom nalogu. Ta kaznena djela podliježu kontroli izbjegavanja dvostrukog optuživanja samo u slučaju kada su kazne izrečene u državi koja je odredila zatvorsku kaznu veće od tri godine. Ta kaznena djela uključuju, među ostalima:

- sudjelovanje u kriminalnoj organizaciji;
- terorizam;
- korupcija i prijevara;
- trgovina ljudima;
- rasizam;
- silovanje.

Ovaj popis nije konačan: u bilo kom trenutku, Vijeće može dodati neku drugu kategoriju kaznenih djela. Tim povodom, Komisija dostavlja Vijeću izvještaj, a potom Vijeće odlučuje da li je opravdano proširiti popis ili ne. Vijeće ovu odluku mora donijeti jednoglasno, nakon provedene konzultacije s Europskim parlamentom.

Priznanje i izvršenje odluke za djela izvan liste

Za kaznena djela koja se ne nalaze na popisu, država izvršiteljica može uvjetovati priznanje i izvršenje odluke o osiguranju zadovoljenju određenih uvjeta:

uvjet dvostruke kažnjivosti: djela zbog kojih je donesena odluka moraju biti određena kao kaznena djela sukladno pravu države izvršiteljice, bez obzira na kvalifikaciju i sastavne elemente tih djela sukladno pravu države izdavateljice;

· naknadno oduzimanje imovine: djelo zbog kojeg je donesena odluka mora predstavljati kazneno djelo za koje je dopušteno takva vrsta osiguranja sukladno pravu države izvršiteljice, bez obzira na sastavne elemente i kvalifikaciju danog djelu u državi izdavateljici.

Postupak izvršenja

Okvirna odluka predviđa jednu potvrdu - obrazac zahtjeva za izvršenje. Pravosudna vlast koji je donijela odluku upućuje ovu potvrdu nadležnim vlastima za izvršenje dane odluke u drugoj državi članici. Ujedinjeno Kraljevstvo i Irska su mogli zahtijevati do 2. kolovoza 2005. da odluka o osiguranju s pripadajućom joj potvrdom bude odaslana posredstvom središnje vlasti koju oni odrede. Ove dvije države mogu naknadnom izjavom ograničiti ili poništiti učinak prethodne izjave.

Pravosudne vlasti države izvršiteljice priznaju svaku odluku o osiguranju bez potraživanja dodatnih formalnosti, te bez odgode donose nužne mjere za trenutačno izvršenje. Država koja izvršava odluku proučava formalnosti i postupke naglašene od strane države koja je donijela odluku u svrhu dobivanja valjanih dokaza. Ukoliko su te formalnosti i dani postupci u suprotnosti s temeljnim načelima države izvršiteljice, ona ih nije dužna ispoštovati.

Zamrzavanje dobara ostaje na snazi u državi izvršiteljici sve do konačnog rješenja danog zahtjeva.

Razlozi ne-priznavanja i ne-izvršenja

Pravosudne vlasti države izvršiteljice mogu odbiti priznavanje i izvršenje odluke o osiguranju ukoliko:

· potvrda nije izdana, ako je nepotpuna ili ako očito ne odgovara odluci o osiguranju;
· pravo države izvršiteljice predviđa imunitet ili povlasticu koja onemogućuje izvršenje odluke;

· proizlazi iz podataka navedenih u potvrdi da izvršenje zamrzavanja predstavlja nepoštivanje načela *ne bis in idem*. Zapravo, nemoguće je započeti novi progon ukoliko postoji pravomoćna sudska odluka glede istih djela.

· djelo koje je razlog zamrzavanja ne predstavlja kazneno djelo u državi izvršiteljici. U tom slučaju treba poštovati dva uvjeta:

- djelo se ne smije nalaziti na popisu kaznenih djela iz članka 3 za koja slijedi automatsko izvršenje;
- u području pristojbi i poreza, carine i monetarnog tečaja, izvršenje odluke o osiguranju ne može biti odbijeno s obrazloženjem da zakonodavstvo države izvršiteljice ne određuje istu vrstu pristojbi i poreza, carine i tečaja kao što je to slučaj u državi izdavaljici.

Pravosudne vlasti države izvršiteljice mogu odgoditi izvršenje odluke o osiguranju u slijedećim slučajevima:

- ukoliko izvršenje odluke može ugroziti kaznenu istragu u tijeku;
- ukoliko navedena dobra ili dokazi su već predmetom zamrzavanja u okviru kaznenog postupka;
- ukoliko je navedena imovina već predmet presude o naknadnom oduzimanju u okviru nekog drugog postupka u državi izvršiteljici. Ova odluka mora imati prioritet u odnosu na naknadne nacionalne odluke o osiguranju donesene u okviru jednog kaznenog postupka, sukladno nacionalnom zakonodavstvu.

Države članice jamče pravni lijek osobama pogođenim mjerama zamrzavanja, uključujući i treće osobe.

IV. NOVI SUDIONICI U UZAJAMNOJ SUDSKOJ POMOĆI U KAZNENIM STVARIMA

1. Eurojust

ŠTO JE EUROJUST?

Eurojust je pravosudno tijelo Europske Unije koje je zaduženo za: «promicanje i poboljšanje koordinacije i suradnje među državama članicama Europske Unije» u području prekograničnog organiziranog kriminala.

PRAVNI IZVORI

Načelo stvaranja Eurojusta je bilo odobreno 1999. godine tijekom sastanka Vijeća u Tampereu, a samo tijelo je uspostavljeno okvirnom odlukom od 28. veljače 2002.

PODRUČJE PRIMJENE

Teritorijalna nadležnost:

Eurojust je nadležan u slučajevima kada se jedna država članica nalazi u jednoj od sljedeće tri situacije:

- Istrage i progoni u kojima je uključeno više država članica, tj. Eurojust je nadležan za koordinaciju i suradnju;
- Istrage i progoni u kojima je uključena jedna država članica i treća zemlja; intervencija Eurojusta je tada opravdana bilo stoga jer postoji sporazum o suradnji Eurojusta i treće zemlje ili stoga što je izražena potreba za njegovom podrškom;
- Istrage i progoni koji se odnose na jednu državu članicu i Zajednicu.

Materijalna nadležnost:

Eurojust je nadležan za teške oblike prekograničnog kriminala:

- okvirna odluka navodi prvo nadležnost Europolu, odnosno sva kaznena djela koja su u nadležnosti Europolu su također i u nadležnosti Eurojusta (trgovina drogama, terorizam, trgovina ljudima,...);

- odluka o uspostavi Eurojusta nabraja također određeni broj kaznenih djela koji potpadaju pod njegovu nadležnost: informatički kriminal, prijevare usmjerene protiv interesa Zajednice, korupcija...
- Eurojust može konačno biti uključen u sva kaznena djela po zahtjevu jedne od država članica.

ORGANIZACIJA

Eurojust se sastoji od 27 članova, sudaca ili državnih odvjetnika, koje imenuju države članice. Od lipnja 2002., Michael Kennedy predsjedava Eurojustom. Francuski ured se sastoji od francuskog predstavnika, glavnog odvjetnika pri Kasacijskom sudu, i njegovog pomoćnika, Jean-Françoisa Bohnerta.

Posebni odbori također rade na koordinaciji i suradnji u određenim područjima (terorizam, trgovina ljudima,...).

ŠTO SE MOŽE ZAHTEJVATI OD EUROJUSTA ?

Svaka nadležna nacionalna vlast se može obratiti Eurojustu, te on može zaprimiti informacije od svakog kompetentnog tijela. Eurojust može organizirati sastanke između pravosudnih dužnosnika nekih od država članica u svrhu uspostavljanja konkretne suradnje glede određenog predmeta, na primjer istovremene pretrage u nekoliko zemalja.

Eurojust također intervenira u svrhu pojednostavljenja izvršenja međunarodnih sudskih zamolbi i europskih uhidbenih naloga.

Konačno, Eurojust može pomoći u rješavanju sukoba nadležnosti među državama članicama, te u pokretanju kaznenog progona u državama Unije.

NAČIN DJELOVANJA

Eurojust nudi logistiku koja omogućuje okupljanje sugovornika u okviru europske i međunarodne pravosudne suradnje. Ovo tijelo predstavlja poveznicu među državama članicama i europskim institucijama poput Europol, Olafa i Europske pravosudne mreže.

KONTAKTI

Nije potrebna nikakva službena procedura prilikom kontaktiranja Eurojusta. Dostatan je običan e-mail ili telefonski poziv upućen francuskom uredu.

EUROJUST

Maanweg 174

2516 AB HAAG

NIZOZEMSKA

Tel: 00 31 70 412 5000

Fax: 00 31 70 412 5555

info@eurojust.eu.int

web stranica <http://www.eurojust.eu.int>

2. Europska pravosudna mreža

EUROPSKA PRAVOSUDNA MREŽA ZA KAZNENE PREDMETE (R.J.E.)

Europska pravosudna mreža za kaznene predmete se po prvi puta spominje unutar akcijskog programa borbe protiv organiziranog kriminala kojeg je Vijeće odobrilo 17. lipnja 1997.

Na toj osnovi, Vijeće je slijedeće godine usvojilo zajedničku akciju uspostave Europske pravosudne mreže za kaznene predmete čiji prvi sastanak se je održao 25. rujna 1998.

Europski parlament usvaja 20. studenog 1997. rezoluciju (izvještaj BONTEMPI) kojom potvrđuje projekt zajedničke akcije s nekoliko izmjena gdje zahtjeva da mreža poštuje prava i temeljne slobode pojedinca.

PRAVNI IZVORI

- Okružni dopis n° 99-02 od 20. srpnja 1999. o funkcioniranju Europske pravosudne mreže;
- Zajednička akcija 98 / 428 / PUP od 29. lipnja 1998. koju je Vijeće usvojilo na osnovu članka K.3 Ugovora o Europskoj Uniji o uspostavi Europske pravosudne mreže.

ORGANIZACIJA

Europska pravosudna mreža ima tajništvo u Haagu, u sklopu Eurojusta, a cilj joj je olakšati pravosudnu uzajamnu pomoć u okviru borbe protiv prekograničnog kriminala, posebice organiziranog kriminala.

Europska pravosudna mreža se sastoji od 253 kontaktnih mjesta čiji zadatak je da omogućuće pravosudnim vlastima država članica uspostavu međusobnih izravnih veza. Francuska raspolaže s 49 kontaktnih mjesta (u usporedbi s 1 u Malti i 56 u Italiji): po 1 za Prizivne sudove, 3 na središnjem nivou (direktor za kriminalne aktivnosti i pomilovanja, ravnatelj SAEI-a i 1 nadležni pravosudni dužnosnik), 9 sudaca za vezu i 1 savjetnik veleposlanstava.

Europska pravosudna mreža se u pravilu sastaje tri puta godišnje (van neformalnih susreta), te okuplja ne samo predstavnike kontaktnih mjesta, već također i predstavnike Europolu i Eurojusta. Nacionalne delegacije se sastoje od 1 ili 2 kontaktna mjesta. S obzirom na radove obavljene tijekom tih susreta, članovi Europske pravosudne mreže oblikuju preporuke koje upućuju državama članicama.

U praksi, većina korisnika kontaktnih mjesta su državni odvjetnici i istražni suci, iako se njome ponekad služe i policija, carina i Ministarstva vanjskih poslova.

ZADACÉ

Kontaktna mjesta su odlučujuća za funkcioniranje Europske pravosudne mreže i ona vrše tri vrste zadataka:

1. Olakšati pravosudnu suradnju među državama članicama, naročito u djelovanju protiv teških oblika kriminala. Europska pravosudna mreža intervenira u rješavanju lingvističkih, pravnih i tehničkih poteškoća, djelujući kao relej među pravosudnim vlastima različitih država članica.

2. Pružiti pravne i praktične informacije koje trebaju lokalne pravosudne vlasti, kontaktna mjesta drugih zemalja i pravosudne vlasti drugih država. Kontaktna mjesta pružaju pomoć vlastima koje upućuju zahtjev tijekom pripreme, izvršenja i koordinacije sudskih zamolbi, kako u njihovom sastavljanju, tako i u određivanju nadležnih vlasti.

U tu svrhu, Europska pravosudna mreža raspolaže dokumentacijskim fondom koji objedinjuje međunarodne pravne instrumente na svojoj web stranici.

- «Zapise o slanju zahtjeva» koji predstavljaju standardni model koji pravosudne vlasti prilažu svom zahtjevu za uzajamnu pomoć;
- «Pravosudni atlas» čija namjena je da olakša identificiranje nadležnog tijela u drugoj državi članici koje je zaduženo za zaprimanje zahtjeva o uzajamnoj pomoći u okviru njegova izravnog upućivanja;
- «Belgijske dosjee» koji sadrže pregled kontaktnih mjesta u državama članicama i analizu poredbenog prava različitih istražnih mjera koje mogu biti predmetom zahtjeva za uzajamnom pravnom pomoći;
- Sustav SOLON, višezječni pravni pojmovnik aproksimativne ekvivalentnosti na jezicima Zajednice koji sadrži najčešće korištene koncepte i izraze u području kazno-pravne suradnje.

3. Unaprijediti koordinaciju pravosudne suradnje u slučajevima kada niz zahtjeva pravosudnih vlasti jedne države članice zahtjeva koordinirano izvršenje u drugoj državi članici. Članovi pravosudne mreže mogu intervenirati u okviru ovlasti koje su im dane na osnovu njihova nacionalnog prava, u davanju ovlaštenja i koordinaciji prekograničnih operacija poput nadgledanja isporuka i prekograničnog promatranja. Europska pravosudna mreža je također zadužena za davanje podrške nacionalnim vlastima u postupcima koji, a priori, ne proizlaze izravno od zadaće djelovanja kontaktnih mjesta. Tako je na primjer belgijsko kontaktno mjesto pomoglo pri privremenom prebacivanju zatočenika u Njemačku zbog potrebe njihova prisustva na ročištu. Belgijsko kontaktno mjesto je uvjeralo nadležne belgijske pravosudne vlasti koje su se tome protivile da se radi o glavnom svjedoku u danom postupku. U roku kraćem od dva sata su bile ishođene sve dozvole za prebacivanje koje je uslijedilo već sutradan.

PERSPEKTIVE

Europski parlament u Rezoluciji usvojenoj 24. rujna 2002., (izvještaj GEBHARDT), smatra da stvaranje Europske pravosudne mreže i njeni uspjesi zahtijevaju uspostavu europske mreže za pravosudno usavršavanje koja bi trebala nastati po uzoru na već postojeću neformalnu mrežu, koja bi se i zvala Europska mreža za pravosudno usavr-

šavanje (Réseau de formation judiciaire européen), udruga belgijskog prava koja okuplja različite nacionalne institute za obrazovanje i koju financijski pomaže EU. Do 30. lipnja 2006. bi se također trebala i osposobiti telekomunikacijska mreža nazvana «privatna virtualna mreža» koja bi omogućila bolju komunikaciju među kontaktnim mjestima.

3. Suci za vezu

---

22. travnja 1996., Vijeće je usvojilo ZAJEDNIČKU AKCIJU na osnovu članka K.3 Ugovora o Europskoj Uniji koja uspostavlja okvir za razmjenu sudaca za vezu s ciljem poboljšanja pravosudne suradnje među državama članicama Europske Unije.

Djelovanje suca za vezu podrazumijeva učinkovitiju pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima i ono može također potpomoći učinkovitiju borbu protiv prekograničnog kriminala svih oblika, naročito u području organiziranog kriminala i terorizma, kao i za djela prijevара, pogotovo onih koji su oštetila financijske interese Zajednice.

FUNKCIJE SUDACA ZA VEZU

1. Funkcije koje vrše suci za vezu obuhvaćaju sve aktivnosti poticanja i ubrzavanja svih oblika pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, kao po potrebi i u građanskim stvarima, i to uspostavljanjem izravnih kontakata s nadležnim službama i pravosudnim vlastima zemlje primateljice.
2. Funkcije koje obavljaju suci za vezu mogu također uključivati, na osnovu sklopljenih sporazuma između zemlje članice pošiljateljice i zemlje članice primateljice, sve aktivnosti koje imaju za cilj osigurati razmjenu informacija i statističkih podataka koji pospješuju međusobno poznavanje sustava danih zemalja i baza pravosudnih podataka tih država, kao i odnose između pravosudnih stručnjaka tih zemalja.

4. Europol

EUROPSKI POLICIJSKI URED (EUROPOL)

ŠTO JE EUROPOL?

Europol je tijelo za policijsku suradnju, osnovano Briselskom konvencijom od 26. srpnja 1995., čija funkcija je borba protiv teških oblika međunarodnog kriminala, omogućujući pri tom sakupljanje, upravljanje i razmjenu informacija.

PRAVNI IZVOR

Konvencija od 26. srpnja 1995.

DJELOKRUG RADA

Djela počinjena od strane jedne kriminalne strukture ili organizacije, ponajprije: terorizam, prodaja droge, radioaktivnih i nuklearnih tvari, trgovina ljudima, itd. **za koja**

postoje konkretni pokazatelji o postojanju jedne strukture ili kriminalne organizacije i u slučaju kada su dvije ili više država članica pogođene djelovanjem tih oblika kriminalnih radnji.

ORGANIZACIJA EUROPOLA

Europol je povezan s nacionalnim jedinicama koje se nalaze u državama članicama i njegova organizacija podrazumijeva dvije vrste osoblja: časnike za vezu i osoblje Europol. Časnici za vezu su podložni nacionalnim zakonima njihovih zemalja. Njihova zadaća je da u svakoj nacionalnoj jedinici sakupljaju informacije dobivene od strane nacionalnih vlasti, te da ih upućuju u središnjicu koja ih obrađuje i potom odašilje lokalnim jedinicama.

U Francuskoj, nacionalna jedinica okuplja predstavnike nacionalne policije, žandarmerije, carine i pravosuđa. Ona je smještena pri Središnjoj upravi pravosudne policije u Nanterreu.

FUNKCIJA RADA

Europol nije operativna struktura, što znači da on ne djeluje na terenu, već predstavlja **obavještajni ured**. Njegova zadaća je da podrži i osnaži djelovanja policijskih i drugih represivnih službi država članica, te osigura njihovu međusobnu suradnju u prevenciji i borbi protiv teškog kriminala koji pogađa dvije ili više država članica, poput terorizma i takvih oblika kriminala koji nanose štetu zajedničkom interesu koji je predmet politike Unije.

Zadaci djelovanja Europol su slijedeći:

- sakupljanje, pohranjivanje, obrada, analiza i razmjena dobivenih informacija od vlasti država članica i trećih zemalja;
- koordinacija, organizacija i vršenje istraga i operativnih akcija, vođenih zajedno s nadležnim vlastima država članica ili u okviru zajedničkih istražnih timova, te u slučaju potrebe u zajedničkom radu s Eurojustom.

ŠTO SE MOŽE ZAHTJEVATI OD EUROPOLA ?

Konzultacija kartoteka.

Neka ograničenja vezana uz zaštitu osobnih podataka ponekad zabranjuju dane konzultacije, posebice kada zemlje koje su odaslale informaciju su željele zabraniti ili ograničiti pristup nekim državama članicama.

NAČIN DJELOVANJA EUROPOLA

Europol nema nadležnosti policije i njegove istražne ovlasti proizlaze iz posebne nadležnosti službi država članica sukladno odgovornostima i pravilima koji su na snazi u svakoj od država.

Poput Interpola, Europol vodi kartoteke unutar strogo zadanih okvira: on nadzire zaštitu osobnih podataka, te vodi brigu o kontroli i sigurnosti danih podataka.

Informatički dosjei počivaju na sustavu od tri razine:

- informativni policijski i sudski dosje koji su sastavile nacionalne službe ili Interpol, treće zemlje ili pak interna analiza. Takav dosje se odnosi s jedne strane na osuđenike i osumnjičenike za koje se pretpostavlja da su sudjelovali u kaznenim djelima koja potpadaju pod nadležnost Europolu; s druge strane takav tip dosjea se izrađuje za osobe za koje neka teška kaznena djela stvaraju pretpostavke da bi mogli počiniti ta kaznena djela. Ovaj sustav omogućuje uvid da li je jedna osoba osumnjičena ili ne da pripada nekoj kriminalnoj mreži.
- radni i istražni dosje koju izrađuju Europolovi timovi analitičara. Njihov cilj je detekcija kriminalnih podataka i kasnije, izrađivanje istražnih shema na osnovu sveukupnih sakupljenih informacija.
- Treći dosje izrađuju časnici za vezu sa svrhom dobivanja saznanja da li je neka naliza u tijeku, te da se saznaju njihove namjere na razini države članice koju predstavljaju.

KONTAKTI

Poštanska adresa:

EUROPOL
PO Box 90850
NL-2509 LW
HAAG
NIZOZEMSKA
Tel: 0031 70 302 5000
Fax: 0031 70 345 5896
info@europol.eu.int
www.europol.eu.int

Uredi:

Raamweg 47
HAAG
NIZOZEMSKA

5. OLAF

EUROPSKI URED ZA BORBU PROTIV PRIJEVARA (O.L.A.F.)

ŠTO JE OLAF?

Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) je tijelo pridruženo Europskoj Komisiji (osnovano 1999.) čija namjena je da nadoknadi odsustvo Europske sudske vlasti u nadziranju nacionalnih procedura u području zaštite financijskih interesa europske zajednice (prethodnik mu je bio: UCLAF)

PODRUČJE DJELOVANJA

Zaštita financijskih interesa Europske Unije. Iako se ovo područje doima uskog djelokruga, ono je prilično veliko. Zapravo, dano područje obuhvaća sve kaznene povrede

regulative zajednice (npr. lažni računi za dobivanje europske potpore), lažne carinske deklaracije koje oštećuju proračun zajednice.

ORGANIZACIJA

Ured se sastoji od tri Uprave:

- Uprava A za politička pitanja, zakonodavstvo i pravne predmete (ona se bavi teorijskim aspektima zaštite financijskih interesa Europske Unije);
- Uprava B se bavi istragama i operacijama (u njoj se nalaze timovi istraživača za tehnička pitanja);
- Uprava C se bavi obavještajnim pitanjima, operativnom strategijom i službama informiranja.

Konačno, tu je i Odjel 0.4 pridružen glavnom upravitelju Ureda (Suci i državni odvjetnici, Pravosudno Vijeće, zvano Pravosudni Odjel) koji se u načelu sastoji od po jednog pravosudnog stručnjaka iz svake zemlje članice Europske Unije.

Službe za provođenje istraga su specijalizirane po područjima i najčešće rabe engleski jezik.

Pravosudni odjel omogućuje veze s nacionalnim vlastima.

ŠTO SE MOŽE ZAHTIJEVATI OD OLAF-A?

OLAF je neovisna upravno-istražna služba u okviru Komisije.

- OLAF ima ovlasti pokretanja nacionalnih sudskih progona.
- Njemu se može obratiti u okviru međunarodne kaznene suradnje.

U slučaju međunarodne kaznene suradnje, **Pravosudni odjel** predstavlja okosnicu veza između nacionalnih pravosuđa i istražnih službi OLAF-a (koje su specijalizirane za određena područja – to jest sukladno regulativi zajednice – a ne po zemljama) i može predstavljati poželjan kontakt za dobivanje korisnih informacija:

· o **pravnoj regulativi zajednice** koja možda nije u potpunosti poznata nacionalnom sudu nadležnom za sankcioniranje povrede;

· o **pravima drugih europskih zemalja** koja mogu biti korisna pri utvrđivanju kaznenog prijestupa;

Pravosudni odjel pruža mogućnost dobivanja korisnih informacija (čak i na neslužbeni način).

NAČIN DJELOVANJA

OLAF može uspostaviti neformalne veze s nacionalnim vlastima drugih europskih zemalja; on može također predložiti svoju tehničku ekspertizu u specifičnim područjima prava zajednice. On može imati uvid u različite vrste dosjea praćenja, pogotovo koordinacije: njegova uloga je da pospješi razmjenu informacija i da promiče sinergiju između nacionalnih službi i službi zajednice (naročito u području olakšavanja kontakata i poticanju odgovornih vlasti na suradnju).

KONTAKTI

Dostatno je obratiti se OLAFU na neformalan način, npr. Pravosudnom odjelu, uz dostavu što većeg broja informacija. Nakon toga će se u Uredu otvoriti dosje praćenja danog predmeta.

Adresa:

OLAF – Commission Européenne
B – 1049 Bruxelles
BELGIQUE

Adresa ureda:

rue Joseph II, 30
1000 Bruxelles

Zahtjev za općim informacijama:

olaf-courrier@cec.eu.int

Fax: 00 32-2-296-08-53

Kontakt za Pravosudni odjel: 00 32-2-299-14-66

INTERNET STRANICA

<http://europa.eu.int/comm/dgs/olaf/>

<http://europa.eu.int/olaf/>